

Sisekaitseakadeemia

Politseikolledž

Urmo Laidna

PK 30

**POLITSEI JA KOHALIKE OMAVALITSUSTE ROLL
NING ÜLESANDED AVALIKEL ÜRITUSTEL JA
KOOSOLEKUTEL**

LÕPUTÖÖ

Juhendaja: Tarmo Miilits

TALLINN

2007

ANNOTATSIOON

Käesolev töö on uurimus avalike ürituste ja avalike koosolekute lubade menetlemise protsessist ning kohaliku omavalitsuse ja politsei tegevusest avaliku korra tagamisel seoses sellega. Töö on 47 lehel eesti keeles. Töö vormistamisel on aluseks võetud “Kirjalike üliõpilastööde vormistamise juhend”, kinnitatud rektori käskkirjaga 16.12 2004 nr 1.1-5/132.

Uuringuga seoses on läbiviidud küsitlused Põhja Politseiprefektuuris, Lõuna Politseiprefektuuris, Ida Politseiprefektuuris, Lääne Politseiprefektuuris. Küsitluses osalseid ka Tallinna, Tartu, Pärnu, Rakvere ja Jõhvi linnavalitsuse vastava ala spetsialistid.

Avaliku ürituse loa menetlemine on erinevates kohalikes omavalitsustes reguleeritud erinevalt. Kehtivates avaliku korra eeskirjades puudub avaliku ürituse ja avaliku korra selge definitsioon. Samuti ei ole seaduse tasandil avatud nende mõistete sisu. Sellest tulenevalt on vajadus avalike ürituste ühtse riikliku regulatsiooni järele, mis ühtlustaks nõuded avalike ürituste korraldamiseks Eestis.

Koostatud töö eesmärgiks on juhtida tähelepanu avalike ürituste lubade menetlemisel ja avalike ürituste läbiviimisel esinevatele probleemidele, et muuta avalike ürituste ja koosolekute läbiviimine efektiivsemaks ja turvalisemaks.

Töö tulemusena saab ülevaate kohaliku omavalitsuse ja politsei rollist avalike ürituste ja koosolekute korraldamise ja selleks vajalike lubade menetlemisega. Samuti annab autori poolt koostatud töö ülevaate kohaliku omavalitsuse ja politsei probleemidest ning võimalikust koostööst avalike ürituste turvaliseks läbiviimiseks.

SISUKORD

ANNOTATSIOON.....	1
SISUKORD	2
SISSEJUHATUS	4
1. AVALIK KOHT JA AVALIK KORD.....	6
1.1. Avalik koht	6
1.2. Avalik kord Eesti Vabariigi Põhiseaduses ja rahvusvahelises õiguses. Avaliku korra mõiste määrustes ja kohtupraktikas	8
2. AVALIK KOOSOLEK JA AVALIK ÜRITUS	11
2.1 . Avalik koosolek.....	11
2.2 . Avalik üritus. Avalik kord ja turvalisus avalikel üritustel.....	16
2.3 . Mürareostus avalikel üritustel. Soovitused müraprobleemide ennetamiseks . Järelevalve teostamine.....	20
3. AVALIKU ÜRITUSE LOA TAOTLEMINE, KOOSKÕLASTAMINE JA MENETLEMINE . AVALIKU ÜRITUSE PLANEERIMINE JA TURVALISUSE TAGAMINE POLITSEI POOLT.....	24
3.1. Avaliku ürituse loa kooskõlastamine ja menetlemine Tallinna linnas	24
3.2. Avaliku ürituse loa andmisest keeldumine.....	26
3.3 . Lubade menetlemine teistes kohalikes omavalitsustes.....	27
3.4 . Spordiürituste lubade taotlemine ja menetlemine Tallinna linnas.....	28
3.5 . Politsei tegevus avalike ürituste lubade kooskõlastamisel	29
3.6 . Avaliku ürituse ja avaliku koosoleku turvalisuse tagamine politsei poolt	33
3.7 . Kohaliku omavalitsuse roll ja koostöö politseiga avaliku korra ning turvalisuse tagamiseks avalikel koosolekutel ning avalikel üritustel	37
4. AVALIKE ÜRITUSTE KORRALDAMISE, LUBADE MENETLEMISE, AVALIKE ÜRITUSTE JÄRELEVALVE KÜSITLUSTE NING KOHALIKU OMAVALITSUSE JA POLITSEI KOOSTÖÖ ANALÜÜS.....	40
4.1. Koostöö kohalike omavalitsuste ja politseiasutuste vahel.....	40
4.2. Turvalisuse tagamisega seotud probleemide küsitlus.....	41
4.3. Avalike ürituste mürareostuse küsitlus.....	42
4.4. Avalike ürituste liikluskorralduse probleemide küsitlus	43
4.5. Avalike ürituste korraldamise ja järelevalve seadusega reguleerimise küsitlus.....	43
KOKKUVÕTE	45
SUMMARY	47
LISAD	50
Lisa 1. Kohtuotsus 3-1-1-74-02.....	50
Lisa 2. Kohtuotsus 3-1-1-102-03.....	54
Lisa 3. Haldusasi nr II-3õ/171/2000	57
Lisa 4. Kohtuotsus 3-1-1-32-96.....	60
Lisa 5 Väärteoasi nr.4-1247/03	63
Lisa 6. Koosoleku teade.....	65
Lisa 7. Avaliku ürituse loa taotlus	67
Lisa 8. Avaliku ürituse loa taotlemine skeem.....	70
Lisa 9. Turvaplaan	71
Lisa 10. Spordiürituse korraldamise loa taotlus	74
Lisa 11. Spordiürituse korraldamise luba	77
Lisa 12. Spordiürituse loa andmisest keeldumise otsus	78
Lisa 13. Politseioperatsiooni näidisplaan	79

Lisa 14. Intervjuude küsimustik	81
Lisa 15. Intervjuu Põhja PP Keslinna politseiosakonna komissar Urmas Tuisk.....	83
Lisa 16. Intervjuu Põhja PP Ida politseiosakonna komissar Tarvo Ingerainen.....	86
Lisa 17. Intervjuu Lääne PP korrakaitseosakonna komissar Tõnu Kivis.....	90
Lisa 18. Intervjuu Ida Politseiprefektuuri politseidirektor Tarmo Nurm	93
Lisa 19. Intervjuu Lõuna PP politseidirektori Tiit Allik	95
Lisa 20. Intervjuu Põhja PP liikluspolitsei vanemkomissar Villu Vane	99
Lisa 21. Intervjuu Julgestuspolitsei järelevalve ja analüüsitalituse komissar Siiri Pars.....	101
Lisa 22. Intervjuu Tartu linnavalitsuse spetsialist Rait Ress	103
Lisa 23. Intervjuu Jõhvi linnavalitsuse spetsialist Riho Sillar.....	107
Lisa 24. Intervjuu Rakvere linnasekretär Marika Nuija	110
Lisa 25. Intervjuu Pärnu Linnavalitsuse spetsialist Tair Anton	113
Lisa 26. Intervjuu Tallinna linnavalitsuse nõunik Urmas Ait	116

SISSEJUHATUS

Viimaste aastate jooksul on Eestis üles kerkinud probleem seoses isikute õigusega vabalt koguneda ja pidada avalikus kohas koosolekuid. Sageli on sellega kaasnenud suurte rahvamasside kogunemine ning pidevad avaliku korra rikkumised, mis on nõudnud politsei operatiivset sekkumist ühiskondliku julgeoleku kaalutlustel. Samuti esineb probleeme seoses avalike ürituste korraldamisega.

Sellest tulenevalt on lõputöö koostaja poolt püstitatud hüpotees: " Politseile ja kohalikule omavalitsusele antud seaduslikud võimalused ja koostöö tagavad üritustel avaliku korra ".

Avaliku korra kaitse regulatsioon või selle puudumine on leidnud kajastamist riiklikul tasandil, juristide poolt, kui ka meedias. Sisuliselt on aga avaliku korra mõiste avatud üksnes mõnes kohaliku omavalitsuse õigusaktis ning mõningates Riigikohtu lahendites. Sellest tulenevalt on tegemist aktuaalse teemaga, kuna tegemist on ühiskonna liikmete igapäevaste õiguste tagamisega. Eestis puudub avalikus kohas käitumise nõuete ühtne regulatsioon, need nõuded on kehtestatud omavalitsuste õigusaktidega, mõnes omavalitsuses puuduvad hoopis. Avalike ürituste korraldamise nõuded on reguleeritud omavalitsuseti erinevalt, puudub seadus, mis reguleeriks avalike ürituste korraldamist

Ühegi seadusega ei ole kohalikule omavalitsusele pandud kohustust tegeleda avaliku korra tagamisega, kuna see on Eesti Vabariigis politsei ja teiste jõustruktuuride ülesanne. Kohaliku omavalitsuse korralduse seadusega on aga kohalikule omavalitsusele antud võimalus kehtestada avaliku korra tagamiseks avaliku korra eeskiri.

Kuna kehtivates seadustes ei ole lahtiseletatud korrakaitse seisukohalt oluliste mõistete sisu, siis on tekkinud küsimused – mida kujutab endast avalik üritus, kuidas on see erinevates õigusaktides määratletud ning kuidas on seaduslikult reguleeritud avalikul üritusel korra tagamine. Samuti ei ole antud politseile selgeid volitusi õigusrikkumistesse sekkumiseks.

Töö käigus antakse ülevaade sellest, mida kujutab endast avalik üritus, kuidas toimub selle läbiviimiseks vajalike lubade menetlemine. Samuti käsitletakse kohaliku omavalitsuse ja politsei koostööd ning võimalusi tagada avalik kord avalikel üritustel. Töö eesmärgiks on tuua

välja puudused avalike ürituste korraldamisel ning analüüsida politsei ja kohaliku omavalitsuse koostööd avaliku korra tagamisel. Töös on võrreldud erinevate kohalike omavalitsuste avaliku korra eeskirju, viidud läbi küsitlusi Tallinna Linnavalitsuses, Tartu Linnavalitsuses, Jõhvi Linnavalitsuses, Rakvere Linnavalitsuses, Pärnu Linnavalitsuses ning Põhja-, Lõuna-, Lääne ja Ida Politseiprefektuuris seoses avalike ürituste lubade menetlemise ja turvalisuse tagamisega avalikel üritustel.

Töö on jaotatud nelja peatükki. Esimeses peatükis käsitletakse avaliku koha mõistet Eesti seadusandluses, rahvusvahelises õiguses ja Eestis väljakujunenud kohtupraktikas.

Teises peatükis käsitletakse avaliku koosoleku mõistet, avaliku ürituse mõistet ja avaliku korra ning turvalisuse tagamisega seonduvaid probleeme avalikel üritustel.

Kolmandas peatükis käsitletakse avalike koosolekute ja avalike ürituste menetlemisega seonduvaid küsimusi, samuti politsei tegevust avaliku korra tagamisel suure rahvaarvuga avalikel üritustel.

Neljandas peatükis analüüsitakse avalike ürituste ja avalike koosolekute korraldamisega ning turvalisusega seotud probleeme .

1. AVALIK KOHT JA AVALIK KORD

1.1. Avalik koht

Kehtivad õigusaktid ei määratle üheselt avaliku koha mõistet. Avalik koht on korrakaitseaduse eelnõu kohaselt määratlemata isikute ringile selgesõnaliselt või vaikimisi kasutamiseks antud maa-ala, ehitis või selle osa, samuti ühissõiduk.¹

Kuna antud mõistet tõlgendatakse erinevalt, siis tuleb avaliku koha mõiste seletamisel lähtuda seaduste tõlgendustest ning Riigikohtu lahenditest. Riigikohtu kriminaalkolleegiumi otsuses nr. 3-1-1-74-02 19. juunist 2002, on öeldud, et konkreetsel juhul olid kriminaalkolleegiumi hinnangul nii tänav kui ka trepikoda avalikud kohad, mis on antud üldiseks kasutamiseks või mis tegelikkuses on üldkasutatav ja kus kehtivad reeglitega kinnistatud isikutevahelised suhted ühiskonnas, mis tagavad igäihe kindlustunde ning võimaluse realiseerida oma õigusi ja vabadusi. Seega on avaliku koha mõiste tihedalt seotud avaliku korra definitsiooniga.²

Isik ilmudes avaliku kohta võib olla kindel, et talle on riigi poolt garanteeritud kõik Põhiseadusest tulenevad õigused ja vabadused, mida riik saab anda oma alamatele. Seoses sellega peavad olema ka garantiid, mis tagavad isiku julgeoleku ja turvalisuse.

EV Põhiseaduse § 47 ütleb “Kõigil on õigus ilma eelneva loata rahumeelselt koguneda ja koosolekuid pidada. Seda õigust võib seaduses sätestatud juhtudel ja korras piirata riigi julgeoleku, avaliku korra, kõlbluse, liiklusohutuse ja koosolekust osavõtjate ohutuse tagamiseks ning nakkushaiguse leviku tõkestamiseks.”

Samast seaduse sättest tuleneb ka politsei ja kohaliku omavalitsuse õigus keelata avalikke üritusi, mis on vastuolus kehtiva õiguskorraga.

Tulenevalt EV Põhiseaduse § 14 on õiguste ja vabaduste tagamine on seadusandliku, täidesaatva ja kohtuvõimu ning kohalike omavalitsuste kohustus. Üheks piirangute seadjaks on kohalik omavalitsus, kelle õigus selleks tuleneb Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 6 lg 3 p.2, mille kohaselt kohalik omavalitsus otsustab ja korraldab omavalitsusüksuses neid kohaliku elu küsimusi, mis ei ole seadusega antud kellegi teise otsustada ja korraldada.

¹ Korrakaitseaduse eelnõu 25.04 2007 § 54

² Lisa 1 Riigikohtu kriminaalkolleegiumi otsus nr 3-1-1-74-02 lk 50

Kohalik omavalitsus võib kehtestada piiranguid oma haldusterritooriumil avaliku korra eeskirjade kehtestamisega. Erinevad omavalitsused tõlgendavad avaliku korra mõistet erinevalt.

Näiteks Kohila valla avaliku korra eeskirja kohaselt on avalik koht on iga territoorium, ehitised või ruum, mis on antud üldiseks kasutamiseks või mis tegelikult on üldkasutatav (väljak, tänav, tee, park, haljasala, kalmistu, staadion, suplemiskoht või muu puhkeala, hoov, hoone, rajatis, toitlustusettevõtte, baar, kauplus, võimla, käimla, saun, ettevõtte, elamu, elamu trepikoda, ühissõiduk jms).³ Tallinna linna avaliku korra eeskiri ei anna loetelu selle mõiste alla käivate objektide suhtes, vaid ütleb üldsõnaliselt Avalik koht on üldkasutatav koht või vabaks liikumiseks ja kasutamiseks piiratud territoorium, ehitised või selle osa.⁴ Väga abstraktselt on väljendatud avaliku koha mõistet Kaisma valla avaliku korra eeskirjades – avalik koht on iga territoorium, hoone või ruum, millel on üldkasutatav otstarve ning kõrvalistele isikutele nende tahtest sõltumata tajutav.⁵ Selle sõnastuse puhul kerkib küsimus tahtest sõltumatu tajumise olulisusest avalikus kohas viibimise korral. Sellise sõnastusega on tegemist liialt abstraktse õigusmõistega, samas on see väga üldistav selgitus. Selle järgi on avalik koht see, kus inimene tunneb ennast olevat avalikus kohas.

Võrreldes kohalike omavalitsuste erinevaid selgitusi mõistele avalik koht, võib kokkuvõtvalt öelda, et avaliku koha puhul on tegemist territooriumi või rajatisega, mis on mõeldud üldiseks kasutamiseks.

Riigikohus on viidanud oma kohtuotsuses nr 3-1-1-102-03 , et “Avalikuks kohaks loetakse selline koht, kuhu on ligipääs ka kolmandatel isikutel, kes pole õiguserikkujaga isiklikult seotud.”⁶

³ Kohila valla avaliku korra eeskiri. Kohila vallavolikogu määrus nr 10 25.02 2003

⁴ Tallinna linna avaliku korra eeskiri. Tallinna linnavolikogu määrus nr 43 25.08 2005

⁵ Kaisma valla avaliku korra eeskiri. Kaisma vallavolikogu määrus nr 5 ,18.03 2003

⁶ Lisa 2 Riigikohtu kriminaalkolleegiumi otsus nr 3-1-1-102-03 lk 54

1.2. Avalik kord Eesti Vabariigi Põhiseaduses ja rahvusvahelises õiguses. Avaliku korra mõiste määrustes ja kohtupraktikas

Toimiva ühiskonna aluseks on kehtestatud sisestest reeglitest ühtne arusaam ja nende järgi käitumine. Need reeglid on koondatud ühtse mõiste alla „avalik kord”. Põhiseaduses on avaliku korda mainitud § -des 26, 33, 40 lg 3, 45 lg 1 ,47 ja 130. Avaliku korra tagamiseks on riik võtnud õiguse sekkuda isikute perekonna- ja eraellu, piirata sõna ja trükivabadust ning rikkuda kodu puutumatuse põhimõtet.

EV Põhiseaduse § 3 lg 1 teine lause sõnastab, et rahvusvahelise õiguse üldtunnustatud põhimõtted ja normid (sh võib arvata ka Eesti riigi poolt sõlmitud välislepingud) on Eesti õigussüsteemi lahutamatu osa. Järelikult tuleb avaliku korra mõiste sisustamisel Eesti kontekstis arvestada ka rahvusvahelise õiguse põhimõtetega, mis Eesti suhtes on siduvad. Õiguses on tehtud seni mõningaid katseid avaliku korra mõistet senisest täpsemini määratleda. Rahvusvahelise eraõiguse seaduse⁷ § 7 kohaselt on avalikuks korraks Eesti õiguse olulised põhimõtted. Sarnases tähenduses kasutab valiku korra mõistet (*public order*) Euroopa Inimõiguste Konventsioon. Selles on kasutusel ühiskondliku turvalisuse mõiste (*public safety*), mida kasutatakse avaliku korra mõistega samatähenduslikult.

Kohalike omavalitsuste tegevuse õiguslikuks aluseks on kohaliku omavalitsuse korralduse seadus, mille § 6 lg 3 p.1 annab volitusnormi avalike korra eeskirjade kehtestamiseks. Selle alusel on sätestatud avaliku korra mõiste määratlusi ka kohalike omavalitsuste määrustes. Samas ei ole nimetatud seadusega pandud omavalitsustele kohustust avaliku korra eeskirjade kehtestamiseks, mistõttu ei ole ka mitte kõik omavalitsused pidanud vajalikuks nende kehtestamist oma territooriumil. Samas ei ole ka igas eeskirjas lahti selgitatud avaliku korra mõistet. Ühtne ning kogu Eesti territooriumil üldisena tunnustatud avaliku korra määratlus kahjuks seniajani puudub, samas puudub ka Eestis avalikus kohas käitumise nõuete ühtne regulatsioon. Nõuded on kehtestatud kohalike omavalitsuste aktidega.

Õiguskantsler A.Jõks on öelnud “ Avaliku korra tagamine on suures osas ennetav tegevus. Kuritegevuse ennetamise süsteemile on alus pandud, kuid riigi, kui ka kohaliku omavalitsuse tasandil on see toimunud ilma seadusliku aluseta”⁸

⁷ Rahvusvahelise eraõiguse seadus, 27.03 2002, RT I 2002,35,217

⁸ A.Jõks., Eesti Vabariigi õiguskantsleri arvamus, <http://www.oiguskantsler.ee/index.php?pageID=4>

Vabariigi Valitsuse seaduse⁹ § 66 kohaselt on Siseministeeriumi valitsemisalas riigi sisejulgeoleku tagamine ja avaliku korra kaitsmine, vastavate õigusaktide ja eelnõude koostamine, samuti Kaitsepolitseiamet ja Politseiamet (lg2 p.1 ja 4) Avaliku korra eeskirjade kehtestamise volitus on antud valla ja linnavolikogule KOKS §22.

KarS § 262 näeb avalikus kohas teiste isikute rahu või avaliku korra muu rikkumise eest ette karistuse. Tegemist on väärteoga. Kuigi osundatud eeskirja kehtestamist volitav norm ja karistusnorm ei ole omavahel üheselt seotud (karistunormis eeskirjadele ei viidata), on enamasti avaliku korra eeskirjades viide eeskirja rikkumisest tulenevale vastutusele KarS § 262 alusel. Kui asuda seisukohale, et avaliku korra mõiste KarS-s on teistsuguse tähendusega, sisaldab see endast ohtu, et karistusnorm ei ole piisavalt täpne, selle sisustamine kohaliku omavalitsuse poolt annaks aga alust kahtlusteks, et norm ei ole määratud seadusega, vaid omavalituse määrusega.¹⁰

Avaliku korda võib määratleda kui õigusnormide alusel toimivat ja õigusnormidest tulenevat inimeste elukorraldust, mille osadeks on isikute subjektiivsete õiguste ja vabaduste kaitse, ühiskonna turvalisus ja avaliku võimu ja avalike teenuste toimimine.

Avaliku korra mõistele oleks võimalik leida sünonüüme. Avalik kord sõltub konkreetsest ühiskonnast ja selle väärtushinnagutest, mistõttu on selle vastase rünnakute tuvastamiseks vajalik selgitada konkreetse ühiskonnas kehtivad käitumisreeglid ja selle erisused võrreldes teiste sootsiumidega. Saksa õigusruumis kasutatakse sarnase õigushüvede grupi tähistamiseks avaliku turvalisuse (*öffentliche Sicherheit*) mõistet, avaliku korrana (*öffentliche Ordnung*) mõistetakse hoopis moraalnormide kaitset.¹¹

Avalikku korra mõiste juures vajaks lahendamist veel üks küsimus, mis puudutab avaliku korra ruumilist ulatust. Probleem tuleneb avaliku korra mõistest enesest ning väljendub küsimuses, kas avalik kord on turvalisuse seisund, mis peab olema tagatud avalikes kohtades (s.t kohtades, kuhu on juurdepääs põhimõtteliselt kõigil isikutel) või kuulub avaliku korra tagamise alla ka isikute õiguste ja vabaduste kaitse avalikest kohtadest väljapoole jääval territooriumil – kodu, isiklik liiklusvahend, mõni muu privaatterritoorium.

⁹ Vabariigi Valitsuse seadus, RT I 1995, 94, 1628

¹⁰ O.Kask, Korrakaitse seaduse eelnõust, Juridica nr 2004, nr 7, lk 468-472

¹¹ H.Scholler&B.Scholler, Grundzüge des Polizei-und Ordnungsrechts in der Bundesrepublik Deutschland, lk 62

Kuivõrd avaliku korra suhtes on palju erinevaid tõlgendusi kohalike omavalitsuste poolt ja puudub ühtne seisukoht tuleks selle mõiste määratlemisel ikkagi lähtuda väljakujunenud kohtupraktikast.

Riigikohtu otsuses nr 3-1-1-102-03 ütleb, et “Avalik kord on tavadega, heade kommetega, normidega või reeglitega kinnistatud isikutevahelised suhted ühiskonnas, mis tagavad igäuhele avaliku kindlustunde ja võimaluse realiseerida oma õigusi, vabadusi ja kohustusi.”¹²

Õigusnormi selguse nõude täitmine on vajalik täitevvõimu volitamisel põhiõigustesse sekkumiseks. Seadusandja poolt peavad olema põhiõigustesse sekkumise eeldused olema piisavalt täpsed ja ning olema selgelt piiritletud. Näiteks liiga üldiste, määratlemata õigusmõistete kasutamisel seaduses võib juhtuda, et seadusandja jätab oma ülesande-anda välja seadus täitmata. Kuna käesoleva ajani puudub ühtne õiguslik regulatsioon, mis puudutab avaliku korda ja avalike üritustega seonduvaid õiguslikke küsimusi, siis on alustatud Korrakaitseseaduse väljatöötamist, eesmärgiga sätestada avaliku korra kaitse üldpõhimõtted, alused ja korraldus.

Õiguskantsler on avaldanud arvamust avalikku korda puudutavas regulatsioonis- “Eestis puudub seadus, mis määratleks täpsemalt avaliku korra mõiste ja politsei tegevuse avaliku korra kaitsel. Valdades ja linnades kehtivad avaliku korra eeskirjad on vastu võetud ilma seadusliku aluseta”.¹³

¹² Lisa 2 Riigikohtu kriminaalkolleegiumi otsus nr 3-1-1-102-03, RT III 1996, 12,167 ja 25, 334 lk 54

¹³ A.Jõks, Õiguskantsleri teaduskonverents “ Politsei.Õigus .Riik”
<http://www.oiguskantsler.ee/index.php?pageID=4>

2. AVALIK KOOSOLEK JA AVALIK ÜRITUS

2.1. Avalik koosolek

Avalikku koosolekut on teoorias tõlgendatud mitmeti. Professor Korsakowi 1931. aastal peetud avaliku õiguse loengu konspekti järgi on koosolekud „suurema või vähema hulga inimeste koondised, milliste sihiks on mööduva eesmärgi taotlemine“ „Koosolekule kogunevad inimesed konkreetsete küsimuste harutamiseks ja mõtete avaldamiseks oma tarvete rahuldamise suhtes.“¹⁴ E. Mets märgib, et „sõna „koosoleku“ grammatilise mõiste kohaselt tuleb koosolekuks lugeda mitme isiku koos olemist ehk koos viibimist, kuid koos olemise ehk viibimise fakt iseenesest ei omista veel sõnale „koosolek“ tema juriidilist tähendust seaduse rakendamisel“.¹⁵ Et rahuldada koosviibimise koosolekuna kvalifitseerumise nõuded, on nende kahe autori järgi vajalik kolme kriteeriumi- osavõtjate paljusus, ühine eesmärk ja seesmine side ning organisatsioon ehk korrastatus – täitmine.

Tallinna Ringkonnakohtus on oma kohtuotsuses nr II-3õ/171/2000 otsuses leidnud, et „kui koosoleku või miitingu puhul võib tõstatada küsimuse ürituse kui sellise toimumise kohta sõltuvalt osalevate isikute arvust, siis pikett kui spetsiifiline meeleavalduse vorm ei eelda toimumiseks isikute kogunemist“¹⁶, asudes seega seisukohale, et AvKS-ga kaetud meeleavalduse toimumine on võimalik ka ainult ühe isiku osavõtul.

E.Mets kommenteerides 1938. aasta koosolekute seadust, mis sarnaselt praegu kehtiva avaliku koosoleku seadusega koosolekuks vajalikku osavõtjate arvu ei määranud märkis, et „loogiliselt järeldades võib koosoleku moodustada 2 inimest: koosoleku korraldaja ja kuulaja ehk koosolija“, ning järeldab, et „oleneb koosoleku korraldajast, kas ta ühe isiku pärast hakkab koosolekut pidama, kuid juriidiliselt võib sellise juhtumi pidada koosolekuks“.¹⁷

E. Hiidna kinnitab osavõtjate paljususe nõuet, märkides järgmist: „Kui suur peab olema minimaalne inimkoondis, et võida pidada koosolekut, oleneb igast konkreetsest juhust, kuid algnõudena jääb püsima põhimõte „*tres faciunt collegium*“ – koosolijate arv ei või langeda alla kolme isiku.“¹⁸

¹⁴ Avalik õigus, Prof Korsakowi loengud, Tartu 1931, lk 363

¹⁵ E.Mets, Koosolekud.- Politseileht 1939/18 lk 422

¹⁶ Tallinna Ringkonnakohtu otsus II-3õ/171/2000

¹⁷ E.Mets, Koosolekud.- Politseileht 1939/18 lk 422

¹⁸ E.Hiidna, Koosolekuõigus, Tartu Ülikool. Diplomitöö. Tallinn 1939 lk 9-10

Saksa koosolekuõiguse teoreetikud märgivad Saksa Liitvabariigi põhiseaduse koosolekuvabaduse paragrahvi sõnastusele viidates, et väljend „kogunema“ (sks k *sich versammeln*) eeldab vähemalt kaht isikut, ning lisavad: „kindel on see, et nn ühe mehe demonstratsioonid ei ole kaitstud põhiseaduse §-ga 8, vaid arvamustevabaduse ning üldise isiksuseõiguse põhiõiguste kaudu.“¹⁹ Seega on kirjanduses valdavalt asutud seisukohale, et koosolek eeldab kahe või enama isiku osavõttu

Sarnaselt Saksa põhiseaduse §-ga 8 sätestab ka Eesti põhiseaduse § 47 igäühe õiguse „rahumeelselt koguneda ja koosolekut pidada. Seda õigust võib seaduses sätestatud juhtudel ja korras piirata riigi julgeoleku, avaliku korra, kõlbluse, liiklusohutuse ja koosolekust osavõtjate ohutuse tagamiseks ning nakkushaiguse leviku tõkestamiseks.“²⁰

Avaliku koosoleku korraldamist reguleerib Avaliku koosoleku seadus. Nimetatud seaduse § 1 alusel tagatakse inimeste õigus rahumeelselt koguneda ja koosolekuid pidada kooskõlas inimeste põhiõiguste, vabaduste ja kohustustega ning demokraatliku õigusriigi põhimõtetega, samuti kehtestatakse avalike koosolekute korraldamisele ja läbiviimisele piirangud, mis on vajalikud riigi julgeoleku, avaliku korra, kõlbluse, liiklusohutuse ja koosolekust osavõtjate ohutuse tagamiseks ning nakkushaiguse leviku tõkestamiseks. Antud seaduse kontekstis mõistetakse avaliku koosolekuna väljakul, pargis, teel, tänaval või muus avalikus kohas vabas õhus korraldatavat koosolekut, demonstratsiooni, miitingut, piketti, religioosset üritust, rongkäiku või muud meelevaldust

Avaliku koosolekut on keelatud läbiviia piiripunktis ja riigipiirile lähemal kui 300 meetrit, kaitsejõudude väeosa ja kaitseväeasutuse territooriumile lähemal kui 50 meetrit, sillal, rööbasteel ja kaevanduses, kõrgepingeliini all, nakkushaiguse levikualal, looduslikult ohtlikus või muus isikutele ohtlikus kohas.

Vastavalt AvKS §-le 7 peab avaliku koosoleku korraldaja vähemalt seitse päeva enne avaliku koosoleku päeva esitama asjaomastele võimudele (reegline valla- või linnavalitsusele) sellekohase teate, mis registreeritakse AvKS §-s 8 kirjeldatud korras.

¹⁹ G.M.Köhler& Dürig-Friedl. Demonstrations- und Versammlungrecht. München: Verlag C.H. Beck 2001, lk 2 kumm 4

²⁰ Eesti Vabariigi Põhiseadus RT I 1997, 30,47

AvKS § 8 lõike 6 viimase lause järgi on avaliku koosoleku läbiviimine keelatud, kui avaliku koosoleku teade on jäetud registreerimata. Sellise koosoleku võib politseiametnik vastavalt AvKS § 14 lõike 2 punktile 2 lõpetada. AvKS §14² lõige 1 sätestab: „avaliku koosoleku läbiviimise eest, mille teadet ei ole registreeritud või mille läbiviimine on motiveeritud esildisega keelatud, – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.“.

Seega tuleb kõik avaliku koosoleku seaduse mõttes avaliku koosolekuna käsitletavad meelevaldused registreerida üldjuhul seitse päeva enne meelevalduse toimumist. Selle nõude täitmata jätmisel ähvardab meelevalduse korraldajat lisaks koosoleku lõpetamisele veel karistus väärteo toimepanemise eest. Politseiprefektil on õigus keelata koostatud esildise alusel avaliku koosoleku korraldamine.

Näide:

Mihkel Kaevats esitas avaliku koosoleku teate meelevalduse läbiviimiseks Tallinnas, Lossi plats 1a ees 2006. aasta 28. novembril kell 11.00-14.00 ning Tallinna Linnavalitsuse avaliku koosoleku 15.11.2006. registreerimise teatise nr 146, millest nähtuvalt on meelevalduse eesmärk on avaldada kaastunnet ebaõnnestunud Iraagi sõja poliitika tõttu populaarsust kaotanud presidendile, meelevaldusest osavõtjate eeldatav arv on 20.

Põhja Politseiprefektuuri politseiprefekt Raivo Kүүt võttis loa läbivaatamisel arvesse järgmised asjaolud:

- põhiseaduse § 34 kohaselt on õigustatud isikute vaba liikumise piiramine teiste isikute õiguste ja vabaduste kaitseks
- 28. novembril 2006. a viibib Eesti Vabariigis ametlikul visiidil Ameerika Ühendriikide president, kes on enimohustatud isik maailmas ja igasugune rünne tema vastu võib tekitada rahvusvahelisi konflikte ning seeläbi ohustada Eesti julgeolekut ja põhiseaduslikku korda. Tulenevalt sellest kasutatakse riigi ametliku külalise ohutuse tagamiseks erinevaid, sealhulgas isikute õigusi piiravaid julgestusviise;
- politseiseadus sätestab politsei kohustuse tagada avalik kord ja sisejulgeolek (§ 11¹), julgestada riigi ametlikke külalisi (§ 11³) ning õiguse vajaduse või ohu korral keelata liiklus või piirata seda tee- ja tänavalõikudel (§ 13 lg 1 p 15);
- riigivõimud on avalikkust meedia kaudu teavitanud riigi ametlikust külalisest ning julgeoleku kaalutlustel muude isikute liikumise ja viibimise piirangutest teatud kohtades ja ajal;

- koosoleku teates nimetatud kohas ja ajal kehtestatakse politseiseaduse § 13 lg 1 p 15 ja siseministri 8. augusti 2000.a käskkirja nr 392 p 7 alusel kõrvaliste isikute liikumispiirang, mistõttu kogunemine Lossi plats 1a ees ei ole võimalik ega lubatud;
- avaliku koosoleku seaduse § 8 lg 7 sätte eesmärk on keelustada esildisega avalik koosolek, mis toimub keelatud kohas,
- Ameerika Ühendriikide president on rahvusvaheliselt kaitstud isik rahvusvaheliselt kaitstud isikute, kaasaarvatud diplomaatiliste agentide vastu suunatud kuritegude tõkestamise ja karistamise konventsiooni kohaselt ning kaaludes avalikku huvi kaitstava isiku turvalisuse tagamiseks ning isikute kogunemisvabadust

Tulenevalt politseiseaduse § 13 lg 1 p 15 ning koosõlas avaliku koosoleku seaduse § 8 lg 7 keelati Tallinnas Lossi plats 1a ees avalik koosolek, mis oli Tallinna Linnavalitsuses registreeritud teatistega nr 140 ning tehti ettepanek meelevalduse läbiviimiseks samas kohas peale kella 13.00 või muus kohas, kus ei piirata samadel alustel isikute liikumist.

Avaliku koosoleku seaduse § 3 kohaselt on keelatud avaliku koosolekud, mis on suunatud Eesti Vabariigi iseseisvuse ja sõltumatuse vastu või kehtiva riigikorra vägivaldsele muutmisele, õhutab vägivaldselt rikkuma Eesti Vabariigi territoriaalset terviklikkust; õhutab rahvuslikku, rassilist, usulist või poliitilist vihkamist, vägivalda või diskrimineerimist ühiskonnakihtide vahel, õhutab rikkuma avalikku korda või riivab kõlblust. Sellise väärteo eest võib järgneda vastustus KarS § 262 (avaliku korra rikkumine), § 265 (keelatud avaliku koosoleku korraldamine või sellel osalemine), § 263 (avaliku korra raske rikkumine) järgi.

Näide keelatud avalikust koosolekust:

2004. a Eesti Vabariigi 86.aastapäevale pühendatud kaitsejõudude paraadil, toimetati politsei poolt Tallinna Põhja Politseiprefektuuri Kesklinna politseiosakonda kolm isikut, kes kandsid plakateid tekstidega „Jumal halasta ja õnnista Maarjamaad!“, „Viimane iseseisev vabariigi aastapäev“ ja „Meie valik“.

Põhja Politseiprefektuuri politseiprefekt selgitab oma vastuses õiguskantsleri arupärimisele seoses Eesti Vabariigi 86. aastapäeva kaitsejõudude paraadil aset leidnud vahejuhtumiga järgmist: „AvKS ei defineeri paragrahvis avaliku koosoleku seaduse § 2 toodud mõistete sisu ega ulatust. Samas võib mõiste „muu meelevaldus“ põhjal järeldada, et avaliku koosoleku mõiste tõlgendamisel on primaarne mõiste „meel(sus)e avaldus“, mis laieneb ühise

nimetajana kõikidele avaliku koosoleku vormidele. Eelpool loetletud kirjetega plakatid sisaldasid antud ajahetkel nii üksikuna kui koos vaadelduna negatiivset sõnumit päevapoliitilises Euroopa Liiduga liitumise kontekstis (subjektiivne arvamus) ning isikud on oma ütlustes ja avalikes esinemistes tunnistanud, et nende tegevuse eesmärgiks oli ühiselt oma hoiakute (meele) avaldamine, mistõttu nimetatud isikute tegevus oli kvalifitseeritav avaliku koosolekuna.²¹ Avaliku koosoleku seaduses toodud piirangute kohta on esitatud Riigikogu liikme Eiki Nestori poolt õiguskantserile järlepärimine, mis oli ajendatud loomakaitse aktivistide PETA 23.05 2005.a Kristiine Kaubanduskeskuse juures korraldatud meeleavaldusega.

Meeleavalduse korraldajate poolt oli jäetud see registreerimata, kuigi tulenevalt seadusest on koosoleku korraldajal kohustus seitse päeva enne koosoleku päeva tuleb asjaomastele võimudele esitada sellekohane teade²² (§ 7), mis registreeritakse (§ 8).

Seonduvalt sellega esitati küsimus koosoleku ja sõnavabaduse piiramise aluste kohta, mis peavad olema vastama mõõdupärasuse kontrollile s.o olema taotletud eesmärgi saavutamiseks sobivad, vajalikud ja proportsionaalsemad kitsamas mõttes. Küsimusele vastamisel asus õiguskantser seisukohale, et avaliku koosoleku seadusega (AvKS) piiratakse põhiõigusteks olevaid kogunemise ja koosoleku pidamise vabadust ning sõnavabadust, sätestades keelatud avalikud koosolekud ning avaliku koosoleku korraldamise ja läbiviimise nõuded. AvKS-s sätestatud koosoleku toimumisest eelneva teavitamise nõue ei ole iseenesest põhiseadusest tulenevat kogunemis- ja sõnavabadust liigselt piirav.

Teate esitamisel ja registreerimisel võivad olla tuvastatavad mõned loale iseloomulikud tunnused, kuid need on formaalsed. Koosoleku lubatavus ei eelda haldusorgani poolset sisulist kontrolli ja luba. Teatamiskohustus kaitseb koosolekust osavõtjate huve ega ole suunatud isikute põhiõiguse – kujundada, väljendada ning kaitsta isikute huve ja seisukohti – meelevaldsele mõjutamisele riigiorganite poolt.

Ainult omades ülevaadet oma territooriumil kavandatavatest meeleavaldustest, on riigil (politseil) võimalik tagada avalik kord, koosoleku sujuv korraldus nii liikluse toimimise kui koosoleku rahumeelsuse seisukohalt ning ka teiste isikute õiguste ja vabaduste kaitse. Silmas pidades piiravate põhiõiguste olulisust demokraatlikule ühiskonnale tingimatult omase

²¹ Avalik koosolek Eesti Vabariigi 86.aastapäeva kaitsejõudude paraadil. Põhja Politseiprefektuuri politseiprefekti R.Küüdi kiri õiguskantslkeri asetäitja nõunikule M.Ernitsale 26.märtsist 2004 nr 7-3/36

²² Lisa 6 Avaliku koosoleku teate vorm lk 65

arvamuste pluralismi tagamisel ning eeltoodud seaduse ülesannet, olen seisukohal, et avaliku koosoleku mõistet tuleb tõlgendada kitsendavalt Vastasel juhul oleks tulemuseks ebamõistlikud põhiõiguste piirangud, mis ebademokraatlikult pareeriksid arvamuste ja info vaba levitamist. Avaliku koosolekuna tuleks käsitleda eelkõige vaid neid juhtumeid, kui meeleavaldamisega võidakse ohtu seada AvKS §-s 1 nimetatud väärtuseid²³

2.2. Avalik üritus. Avalik kord ja turvalisus avalikel üritustel

Kehtivates õigusaktides ei ole selgelt defineeritud “avaliku ürituse mõistet”. Seega tuleb vaadata ja analüüsida erinevate kohalike omavalitsuste poolt antud tõlgendusi mõiste “avalik üritus” kohta. Valmivas korrakaitse seaduse eelnõus on tõlgendatud avaliku ürituse mõistet järgnevalt “*Avalik üritus on avalikus kohas toimuv lõbustusüritus, võistlus, etendus, kaubanduslik üritus või muu sellesarnane inimeste koos olemine, mis ei ole koosolek*”²⁴ Kuna korrakaitse seaduse eelnõu jõustumine seadusena võtab veel aega, siis tuleb seni lähtuda erinevate kohalike omavalitsuste tõlgendustest.

Tallinna linnavolikogu määrusega 25.08 2005.a nr 43 on kehtestatud Tallinna linna avaliku korra eeskiri ja avaliku koosoleku korraldamise nõuded. Nimetatud määruse § 2 lg 3 kohaselt on Avalik üritus avalikus kohas Tallinna linna haldusterritooriumil korraldatav avalikkusele suunatud üritus, mis ei ole hõlmatud avaliku koosoleku seadusega, spordiseadusega või mõne muu seadusega või avalikus kohas kõrgendatud turvariskiga üritus millega võib kaasna liicluse ümberkorraldamine, helitehnika kasutamine, toimub alkoholi müük või selle pakkumine (v.a siseruumides toimuvad üritused, kus on alalised müügikohad); üritused, mis korraldatakse selleks mitteettenähtud ehitises või kohas või Tallinna haldusterritooriumi kohal olevas õhuruumis; millega kaasneb ajutise ehitise (tribüüni, lava, suuregabariidilise telgi vms) või inimese elule ja tervisele ohtu kujutava muu lisainventari kasutamine (v.a spordiüritused ja etendusasutustes toimuvad üritused); üritus, mis piirneb alaga või kus toimub tegevus või kasutatakse lisainventari, mis võib kujutada ohtu ühiskondlikule julgeolekule või/ja isiku elule, tervisele ja turvalisusele.²⁵

Tartu linnavalitsuse poolt 15.11 2004.a kehtestatud “Avalike koosolekute, avalike ürituste, spordiürituste ja projektlagrite registreerimise kord” § 2 kohaselt on avalik üritus – Tartu

²³ Riigikogu liikme Eiki Nestori järelepärimine Õiguskantslerile 06.06 2005.a

²⁴ Korrakaitse seaduse eelnõu 25.04 2007 § 58 lg 3

²⁵ Tallinna linnavolikogu määrus 25.08 2005.a nr 43 Tallinna linna avaliku korra eeskiri ja avaliku koosoleku korraldamise nõuded

linna haldusterritooriumil asuval väljakul, pargis, teel või muus avalikus kohas vabas õhus toimuv üritus millest teatamisele ja mille korraldamisele ei laiene avaliku koosoleku seadus (kontsert, etendus, näitus, laat, rongkäik, spordivõistlus, filmivõtted jms). Avalikuks ürituseks käesoleva korra mõttes loetakse ka üritusi, mis toimuvad ehitises, mille kasutamise otstarve kasutusloast tulenevalt pole avalike ürituste korraldamine.²⁶ Selle sõnastuse järgi on avalikeks üritusteks ka need üritused, mis toimuvad ehitises, mille kasutamise otstarve kasutusloast²⁷ tulenevalt pole avalike ürituste korraldamine. Sellega reguleeritakse toimuvad üritused mida korraldatakse näiteks vanades tehastes, ladudes jne ning kus osalejate turvalisus võib olla ohustatud.

Pärnu avalike ürituste korraldamise korra kohaselt, avalikeks üritusteks käesoleva korra mõistes loetakse kontserdid, etendused, tantsuõhtud, spordivõistlused, näitused, filmivõtted, laadad, reklaamiüritused, rongkäigud (v.a avaliku koosoleku seaduses sätestatud rongkäigud), ilutulestikud ja muud sellised üritused, mis kannavad esteetilist ja kunstilist eesmärki ning toimuvad Pärnu linna tänavatel, väljakutel, platsidel, parklates, parkides, puhkealadel, veekogudel, õhuruumis või muudes avalikes kohtades vabas õhus. Avalikuks ürituseks loetakse ka kasutusluba mitteomavas ehitises korraldatavat üritust. Vastavalt Ehitusseaduse § 32 lg 1-le on ehitise kasutusluba kohaliku omavalitsuse nõusolek, et valminud ehitis või selle osa vastab ehitisele ettenähtud nõuetele ja seda võib kasutada vastavalt kavandatud kasutamise otstarbele. Seega ei tohi kasutusloata ehitises üritusi korraldada.²⁸

Näide: 2005.a üritati Narva linna uues jäähallis korraldada Eesti jäähoki karikavõistlused. Ehitustööd jäähallis olid lõpetamata ning publiku poolel vedelsid maas suured kivid ja raudorad. Eesti Vabariigis kehtib Euroopa Liidu konventsioon jalgpallimatšide jt spordiürituste kohta, milles on täpselt sätestatud eeskirjad ja turvanõuded läbiviimise kohta. Jäähallil ei olnud kasutusluba kuna, see ei olnud komisjoni poolt vastuvõetud, mistõttu Päästeameti järelevalve inspektor keelas ürituse läbiviimise.

Rae vald on võrreldes teiste omavalitsustega seletanud avaliku ürituse mõistet laiemalt ning on lisanud mõisteid, mida teised omavalitsused ei ole teinud, kuid mis samas sisulist poolt see ei mõjuta- “Avalikud üritused on rongkäigud, rahvapidustused, vabaõhukontserdid,

²⁶ Tartu Linnavalitsuse määrus 15.11 2004 Avalike koosolekute, avalike ürituste, spordiürituste ja projektlaagrite registreerimise kord

²⁷ Ehitusseadus 15.05 2002 RT I 2002, 47, 297

²⁸ Avalike ürituste korraldamise kord, Pärnu Linnavalitsuse määrus nr 3 13.02 2006

spordivõistlused, laadad ja muud täiskasvanutele või lastele mõeldud avalikku huvi pakkuvad üritused, sõltumata sellest, kas need toimuvad avalikel territooriumitel vabaõhuüritusena või üldkasutatavates hoonetes”.²⁹

Analüüsidest erinevate omavalitsuste tõlgendusi nähtub, et iga kohalik omavalitsus on mõiste avalik üritus sisustanud isemoodi, kuid teatud põhiterminid on sarnased (üldkasutatav koht, avalik huvi jne). Kokkuvõtvalt võib öelda, et avalik üritus on avalikkusele suunatud üritus, üldiseks kasutamiseks mõeldud territooriumil või rajatises.

Riigikohtu lahendi 3-1-1-32-96 puhul oli tegemist avaliku korra rikkumisega vanglas, mis vastavalt Riigikohtu otsusele³⁰ on kohaks, kus kehtivad vangla sisekorraeeskirjad, mille rikkumine kujutab endast avaliku korra jämedat rikkumist, millega väljendatakse ilmset lugupidamist ühiskonna vastu. Seega võib järeldada, et avaliku korra rikkumine iseenesest on tõlgendatav kui lugupidamatus ühiskonna vastu. Avaliku korra rikkumine avalikul üritusel on lugupidamatus nii ürituse korraldajate, kui ka üritusel osalejate vastu.

Kavandatud korrakaitseaduse eelnõu § 3 kohaselt on õigusaktides tulenev elukorraldus, millega tagatakse isiku õiguste ja vabaduste kaitse, ühiskonna turvalisus, avaliku võimu ja avalike teenuste toimimine.³¹

Kohaliku omavalitsuse poolt kehtestatud avaliku korra eeskirjade üheks eesmärgiks on turvalisuse ja rahuliku koosseksisteerimise tagamine ümbritsevas keskkonnas. Selle saavutamiseks on oluline eelkõige tagada avalik kord. Samas on avaliku korra ja turvalisuse tagamise eest otseselt vastutav avaliku ürituse korraldaja.

Näide: 30.04 2003.a OÜ Remeror juhataja Rene Jõgimaa korraldades mootorratturite hooaja avamispidu Grand Open 2003, jättis täitmata üritust kooskõlastava ametkonna ettekirjutuse – „Ürituse korraldamisel tagatakse LE nõuete täitmine ja avalik kord“. Oma tegevusega eiras Tallinna Linnavolikogu määruse 06.03.2003 nr 18 „Tallinna Linna avaliku korra eeskirja“ p 19.6, seega pani toime väärteo KarS § 262 järgi ning karistati rahatrahviga 30 trahviühiku ulatuses so 1800 krooniga. Määratud karistuse peale esitas R. Jõgimaa kaebuse Tallinna Linnakohtule. Kaebuse esitaja palus nimetatud otsuse tühistada ning

²⁹ Rae valla avaliku korra eeskiri. Rae Vallavolikogu määrus nr 9, 11.03.2003

³⁰ Lisa 4 Riigikohtu kriminaalkolleegiumi otsus nr 3-1-1-32-96, lk 60

³¹ Korrakaitseaduse eelnõu 25.04 2007 § 3

menetluse lõpetada, kuna tema ei ole toime pannud nimetatud väärtegu. Luba ürituse korraldamiseks on antud juriidilisele isikule. Tema kui eraisik ei ole vastutav. Kohus, kuulanud ära menetlusosaliste seisukohad, leidis, et Rene Jõgimaa, esitades OÜ Remeror juhatuse esimehena taotluse ja allkirjastades selle 14.04 2003.a enda nimelt, võttis Rene Jõgimaa OÜ Remeror juhatuse esimehena ka vastutuse täita nimetatud ürituse korraldamisega tekkivad kohustused. Tallinna PP Liiklusjärelvalve osakonna ülemkomissar Andrus Plees on 17.04.2003 andnud kooskõlastamisel korralduse, et täidetak LE nõudeid ja tagataks avalik kord. Avaliku ürituse läbiviimise luba nr 23 väljastati peale kooskõlastusi 21.04.2003.

Kohus leidis, et Rene Jõgimaa allkirjastades avaliku ürituse korraldamise taotluse, võttis OÜ Remeror juhatuse esimehena ka kohustuse ja vastutuse nimetatud avaliku ürituse läbiviimisel järgida kõiki esitatud nõudeid. Saades loa ürituse läbiviimiseks, oli ta kohustatud järgima kõiki kooskõlastamise käigus tehtud ettekirjutusi ürituse läbiviimisel ning tagama nende täitmise üritusel. Kuna vastutava isikuna ei suutnud ta tagada korraldatud üritusel liikluseeskirjade täitmist, vastutab ta KarS § 262 järgi.³²

Politseiseaduse kohaselt on avaliku korra tagamine politsei ülesanne, kuid samas ei ole see alati võimalik, sest politseiressursside kasutamine avalike ürituste toimumisel oleks ebaefektiivne arvestades ürituste toimumise hooajalisust ja politseiressursside piiratust.. Seepärast on turvaettevõtetele Turvaseaduse § 4. lg 1 p 4 kohaselt antud õigus avaliku korra tagamiseks üritustel.

Suurürituste korraldamine on seotud alati kõrgendatud turvariskiga, kuna nende korraldamisel esineb alati üks teguritest alljärgnevas leotelus:

- toimub alkoholi müük
- korraldatakse selleks mitte ettenähtud ehitises ja/või millega kaasneb lava, tribüüni või muu lisainventari paigaldamine
- piirneb alaga, mis võib kujutada ohtu isiku turvalisusele

³² Lisa 5 Tallinna Linnakohtu otsus 19.08 2003.a väärteoasjas nr 4-1247/03 lk 63

Turvalisuse tagamiseks peaksid ürituse korraldajad kindlasti pöörama tähelepanu järgmistele asjaoludele:

- ürituse korraldaja peaks palkama piisavalt turvatöötajaid, kes tagaksid turvalisuse ja avaliku korra toimumiskohas ohtlike esemete ja isikute vältimisega. Efektivsemaks turvamiseks kasutama turvatehnikat (alarmseadmed, turvakaamerad, jm)
- vähendada riske, et osavõtjate elu ja tervis ei kannataks ürituse käigus, milleks kasutatakse turvalisi konstruktsioone, struktuure: ürituse toimumiskoha olustik (liiklusohutus, elektriõhutus, tuleohutus, ohutu maapind, veekogu, liikumisteed, valgustatus, tribüünid, väravad, aiad jm), piisavad teenused kõigile, WC- kasutamise võimalused, ohutud evakueerumise teed, esmaabi võimalus, kaitse ilmastikumõjude eest.
- looma eeldused külastajate ohutuks koju jõudmiseks pärast ürituse lõppu.

2.3. Mürareostus avalikel üritustel. Soovitused müraprobleemide ennetamiseks . Järevalve teostamine

Suurt probleemi tekitab avalikel üritustel ülemäärane müra, lärm ja valgusefektid, mis häirivad ürituse piirkonnas elavate isikute rahu. Käesoleval ajal on lubatud müranormid kehtestatud rahvatervise seaduse § 8 lõike 2 punkti 17 alusel antud sotsiaalministri 4. märtsi 2002. a määrusega nr 42 „Müra normtasemed elu- ja puhkealal, elamutes ning ühiskasutusega hoonetes ja mürataseme mõõtmise meetodid“. (RTL 2002, 38, 511) Nimetatud määrusega on müra normtasemed kehtestatud muuhulgas lähtudes paikkonnast (nt elamualadel on määruses kehtestatud müra suhtes kõrgendatud nõudeid) ning päevasest (07.00-23.00) ja öisest (23.00-07.00) ajavahemikust. Seejuures tuleb rõhutada, et määruse § 5 lg 6 p 3 kohaselt võib üksikute kohaliku omavalitsusega kooskõlastatud spordi- ja meelelahutusürituste korral müra piirtase olla 10 dB(A) võrra suurem tavaliselt soovitatavast.

Rahvatervise seaduse § 10 p 1 rõhutab, et kohaliku omavalitsuse ülesandeks on tervisekaitsealaste õigusaktide täitmise korraldamine ja nende järgimise kontrollimine kohaliku omavalitsuse maa-alal. Tallinna Linnavolikogu 25. augusti 2005 määrus nr 43 “Tallinna linna avaliku korra eeskiri ja avaliku koosoleku korraldamise nõuded” § 3 p 4 kohaselt on keelatud tekitada müra, mis ületab sotsiaalministri määrusega kehtestatud normtasemeid. Rahvatervise seaduse § 15 lg 1 sätestab, et tervisekaitse riiklikku järelevalvet

samas seaduses ja selle alusel kehtestatud õigusaktides ettenähtud nõuete täitmise üle teostavad Tervisekaitseinspeksioon ja tema kohalikud asutused. Välisõhu kaitse seaduse (RT I 2004, 43, 298) §-dest 135 jj tuleneb, et välisõhus leviva müra üle teostab järelevalvet Tervisekaitseinspeksioon, kes võib teostada mürataseme kontrollmõõtmisi. Riikliku järelevalve pädevus tähendab muu hulgas seda, et järelevalve teostaja omab õigust kohustada isikuid neile kuuluva omandi valdamisel, kasutamisel ja käsutamisel piirama, peatama või lõpetama oma tegevust, mis kahjustab või võib kahjustada inimeste tervist, ning teha ettekirjutusi tervisekaitse õigusaktide rikkumiste kõrvaldamiseks koos täitmise tähtaja kehtestamisega ning kontrollida nende täitmist.

Politseiseaduse (RT 90, 10, 113) § 3 sätestab, et politsei kohustub tagama avaliku korra, kaitseb inimeste ja organisatsioonide seaduslikke huvisid, tõkestab kuritegevust jne. Politseiseaduse § 12 lg 1 p 3 rõhutab, et vastavalt oma ülesannetele tagab politsei korra avalikes kohtades, õiguserikkumiste korral nõuab nende viivitamatut lõpetamist ning võtab tarvitusele vastavad meetmed.

Ülemäärase müra, lärmi ja valgusefektide tekitamise keeld üks avalikus kohas käitumise nõuete kõige olulisemaid, ent paraku ka kõige sagedamini rikutavaid keelde. Lubatud müratasemetest kõrgema müra tekitamine on karistatav väärteona.

Vältimaks ja ennetamaks ülemäärase müraga seotud probleeme tulevikus, sh silmas pidades suveürituste hooaegasid on õiguskantsler andnud kohalike omavalitsustele järgmised soovitusel:

- Enne avalikke vabaõhuüritusi hoiatada ümbruskonnas elavaid inimesi võimalike ebamugavuste pärast. Eelnev teavitamine võimaldab inimestel planeerida oma toiminguid ning aitab ennetada ootamatust valjust mürast tekkivat pahameelt.
- Ürituse korraldamiseks loa andmise menetluses tuleks loa saajale kindlasti sisuliselt selgitada, mida avaliku korra eeskirjade järgimine tähendab. Tegu ei ole pelgalt formaalsusega ning ei seonu üksnes korrarikkumiste ärahoidmisega, vaid ka nt mürataseme järgimisega
- Ürituste läbi viimise kohtade määramisel tuleks arvestada paikkonna müratundlikkusega (elamud, hoolekandeadasutused, tervishoiu-, laste- ja õppeasutused on müratundlikud)
- Kaaluda rahvarohkete ja suure müra ohuga ürituste puhul müra kontrollmõõtmiste tellimist, tegemaks kindlaks, kas kehtestatud norme järgiti

Samuti on õiguskantsleri poolt edastatud Eesti Linnade Liidule ja Eesti Maavalitsuste Liidu Büroole avalike ürituste korraldamisega seotud müraprobleemide ennetamiseks järgmised soovitusel.³³

- Lubada mürarikkaid meelelahutusüritusi kestusega kuni kella 23.00-ni (kuid see tekitab palju vastuolusid nii korraldajate kui ka noorte inimeste seas, kes tahaksid kauem pidu; Eesti jääb sel juhul ülikonservatiivseks riigiks, kes ei hooli noorte vaba aja sisustamisest);
- Lubada ürituste läbiviimist, kui korraldaja esitab akrediteeritud labori poolt tehtud müraprognoozi (oodatav müratase elamualal) ning vajadusel rakendab korraldaja abinõud mürataseme vähendamiseks.
- Lubada ürituste läbiviimist, kuid korraldajad on kohustatud ürituse läbiviimisel tagama kehtivate müranormide täitmise, tellides akrediteeritud laboris mõõtmised ning kiiresti reageerima müra ületamise korral, vähendades heli tugevust.
- Linna- või maaomavalitsus valib linna (valla) piires 2-3 kohta, kus võiks selliseid üritusi läbi viia ning määrab ametlikult valitud alad meelelahutusürituste läbiviimiseks (kohad peavad olema piisava kaugusega elamutest ning kohtade valimisel peab lähtuma müraprognosist ja vajadusel mõõtmistest).
- Eelnevalt informeerida kohalikke politseiteenistusi järgnevatest meelelahutusüritustest, nende läbiviimise kohast, loa tingimustest ja müra vähendamiseks rakendatavatest meetmetest.
- Elanike pretensioonide vältimiseks avalikustada info mürarikaste meelelahutusürituste läbiviimise loa tingimuste ja müra vähendamiseks rakendatavate meetmete kohta.

Seonduvalt avalikel üritustel tekkiva müraga teostavad järelevalvet järgmised institutsioonid³⁴:

- 1) **Kohalik omavalitsus** - annab loa ürituse läbiviimiseks ning kes peab läbi loa andmise n.ö. preventiivset eelkontrolli teostades võtma tarvitusele meetmeid võimalike müraprobleemide vältimiseks – hindama ürituseks sobivat kohta, määrama ürituse lubatava ajalise kestuse, selgitama loa saajale õigusaktide (sh müra lubatava kõrgeima taseme) järgimise kohustust. Rahvatervise seadusest tulenevalt peab kohalik omavalitsus kontrollima ka tervisekaitsealaste õigusaktide täitmist (sh müratasemest

³³ A.Jõks „Meelelahutusürituste müra ei tohi rikkuda ümbruskonna elanike õigusi <http://www.oiguskantsler.ee/index.php?weeklyID=19> , 23.09 2005

³⁴ T. Miilits, „Meelelahutusürituste müra ja probleemid ” loengukonspekt 02.11 2006

kinnipidamist), kuid seda saab ta teha üksnes oma pädevuse piires talle lubatavate ja kättesaadavate meetmetega.

- 2) **Tervisekaitseinspeksioon** ja tema kohalikud asutused, kellele langeb rikkumistele reageerimisel põhiraskus – üksnes neile kuulub pädevus tuvastada mõõtmisega mürataseme ületamine ning nad saavad teha vastavasisulisi kohustuslikke ettekirjutusi rikkumiste tõkestamiseks.

- 3) **Politsei**, kes peab üldiselt tagama avaliku korra. Samas politsei ei oma pädevust teha kindlaks, kas konkreetsel juhul on õigusaktides lubatud mürataset ületatud või mitte. Kuna politsei ei saa tuvastada võimalikku õiguserikkumist, siis ei saa ta võtta tarvitusele ka meetmeid selle lõpetamiseks, kuna vastasel juhul tekib oht, et politsei sekkub täiesti õiguspärasesse tegevusse

Avaliku ürituse kohustatakse läbiviijat järgima avaliku korra eeskirja ja avaliku koosoleku korraldamise nõudeid, seega ka müratasemest kinnipidamist. Seda, kas avalikul üritusel kehtestatud müranorme ületati, on tagantjärele väga raske hinnata, kuna tegelik rikkumine oleks olnud kindlaks tehtav vaid pädevate Tervisekaitseinspeksiooni ja tema kohalike asutuste ametnike poolt teostatud mõõtmistulemusel.

Seega, kui ürituse mürataset ei ole vahetult ürituse toimumise ajal pädeva organi poolt mõõdetud, ei ole hiljem võimalik väita/tõendada, et konkreetse ürituse läbiviimisel õigusakte rikuti. Kohalik omavalitsus peab informeerima kohalikke politseiteenistusi kavandatavatest meelelahutusüritustest, nende läbiviimise kohast, loa tingimustest ja müra vähendamiseks rakendatavatest meetmetest. Loa tingimuste mittetäitmisel, mis viib korra rikkumisele avalikes kohtades, peavad politseiteenistus ja omavalitsus tegutsema vastavalt kehtivatele õigusaktidele, võttes tarvitusele meetmed loa omaniku suhtes.

3. AVALIKU ÜRITUSE LOA TAOTLEMINE, KOOSKÕLASTAMINE JA MENETLEMINE . AVALIKU ÜRITUSE PLANEERIMINE JA TURVALISUSE TAGAMINE POLITSEI POOLT

3.1. Avaliku ürituse loa kooskõlastamine ja menetlemine Tallinna linnas

Suurürituse korraldaja peab esitama kohalikule omavalitsusele loataotluse, millele on lisatud ürituse skeemid ja plaanid. Kui ürituse korraldaja sõlmib lepingu turvafirmaga, peab see esitama turvalisuse tagamise kohta kirjaliku plaani ja skeemi, kuhu on märgitud mehitatud valvepostid. Siinjuures on väga oluline, et turvafirma poolt üritusel avaliku korda tagavate turvameeste hulk oleks vastavuses oodatavate küllastajate arvuga. Optimaalne suhe oleks 1 turvamees 100 külastaja kohta. Juhul, kui üritus ei vasta turvanõuetele teeb politsei ettepanekud puuduste kõrvaldamiseks või nende likvideerimata jätmisel keeldub loa andmisest.

Alates 1. aprillist 2003 tegeleb avalike ürituste lubade (edaspidi loa) taotluste menetlemise ja avalike koosolekute teadete registreerimisega Tallinna Linnakantselei. Loa taotlemiseks või koosoleku registreerimiseks tuleb pöörduda Tallinna Linnavalitsuse avalike suhete teenistuse teabeosakonna teenindusbüroosse (edaspidi teenindusbüroo). Teenindusbüroo infospetsialist korraldab loa menetlust. Avaliku ürituse korraldaja esitab vähemalt 14 päeva enne avaliku ürituse läbiviimise päeva vormikohase loa taotluse³⁵ koos kõigi nõutud lisadokumentidega paber kandjal või elektrooniliselt läbi Tallinna veebilehe teenindusbüroo (vastavale infospetsialistile kusjuures elektrooniliselt esitatud taotlus peab olema digitaalselt allkirjastatud. Avaliku ürituse loa taotluses märgitakse ürituse nimetus ja vorm (spordivõistlus, vabaõhukontsert-etendus, näitus, laat, filmivõtted või muu üritus), lühiiseloostus ürituse sisu kohta, osavõtjate/küllastajate eeldatav arv, läbiviimise koht, alguse ja lõpu kuupäev ning kellaaeg, korraldaja kontaktandmed. Samuti tuuakse taotluses ära vajadused lisainventari paigaldamiseks, helitehnika kasutamine jms. Infospetsialist kontrollib taotluses esitatud andmeid ja vajalike lisadokumentide olemasolu ning võtab taotluse vastu menetlemiseks, registreerides selle Tallinna linna dokumendihaldussüsteemis Postipoiss. Kui samal ajal ja samas kohas toimuvale teisele avalikule üritusele on juba luba väljastatud või taotluses on puudulikud andmed, siis taotluse menetlemist ei algatata ja sellest teavitatakse koheselt ürituse korraldajat.

³⁵ Lisa 7 Avaliku ürituse loa taotluse vorm lk 67

Infospetsialist skaneerib kõik paber kandjal esitatud materjalid ja edastab need e-posti teel kooskõlastamiseks tulenevalt avaliku ülesande iseloomust vastavatele linna ametiasutustele ja Põhja Politseiprefektuurile. Kui avaliku ürituse läbiviimisega kaasneb liikluse ümberkorraldamine, siis saadetakse materjal ka Põhja Politseiprefektuuri Liiklusjärelvalve osakonnale. Linnaosa valitsus märgib oma kooskõlastusse isiku nime ja kontaktandmed, kellega tuleb avaliku ürituse korraldajal avaliku ürituse toimumise koht pärast ürituse toimumist üle vaadata, et tagada üritusejärgne heakorrastus. Loa taotluse mittekooskõlastamisest informeerib vastav kooskõlastaja sellest kohe teisi kooskõlastajaid ja infospetsialisti, kusjuures kooskõlastamisest keeldumine peab olema kirjalikult põhjendatud. Infospetsialist koondab kõik avaliku ürituse loa taotluse kooskõlastused ning valmistab linnasekretärile ette materjalid loa andmiseks või andmisest keeldumiseks. Avaliku ürituse loa andmisest keeldumise korral valmistab infospetsialist ette linnasekretäri avaliku ürituse läbiviimiseks loa andmisest keeldumise, kus on näidatud motiveeritud põhjendus viidates õigusaktidele, mis on loa andmata jätmise aluseks ja informeerib sellest ürituse korraldajat. Tallinnas Vabaduse väljakul toimuva avaliku ürituse loa³⁶ annab (või keeldub) oma korraldusega Tallinna Linnavalitsus.

Nagu ülaltoodust nähtub, on lubade menetlemine põhjalik ja kodanikule lihtne, kuid samas toob kaasa suure koguse elektroonilise teabe vahetuse. See omakorda võib kaasa tuua ajakavas püsimise probleeme. Uue avaliku ürituse korraldamise korra jõustumise järel oli probleeme elektroonilise teabevahetusega, kuid need on lahenenud töö käigus, sest koostöö politsei ja linna vahel on olnud hea.

Kuna üheks oluliseks avalike ürituste loa menetlemise eesmärgiks on turvalisuse tagamine avalikel üritustel, on Tallinnas kehtestatud konkreetsed nõuded nende ürituste jaoks, kus on tegemist kõrgendatud turvariskiga. Koostöös Põhja Politseiprefektuuri korrakaitseosakonna politseiametnikega on välja töötatud turvaplaan³⁷, mis on aluseks ürituste turvalisuse tagamisel. Siin võib tekkida vastuolu, kuna ürituse korraldaja sõlmib lepingu teenuse mahu peale, mis võib politsei nõudmise peale muutuda või ei anta üldse ürituse korraldamiseks luba.

³⁶ Lisa 8, Avaliku ürituse loa taotlemise skeem lk 70

³⁷ Lisa 9 Avaliku ürituse turvaplaan lk 71

3.2. Avaliku ürituse loa andmisest keeldumine

2006.a esitati/väljastati Tallinna linnas 716 avaliku ürituse taotlust ja luba ning esitati 355 avaliku koosoleku registreerimise taotlust. Keelduti 1 avaliku koosoleku registreerimisest põhjusel, et esitatud dokumendid ei vastanud nõuetele.³⁸

Avaliku ürituse loa andmisest keeldumisest peab linnakantselei kümne tööpäeva jooksul avaliku ürituse loa taotluse linnakantseleisse saabumise päevast arvates korraldajale teatama, selgitades põhjuse ning viidates õigusaktidele, mis on loa väljaandmata jätmise aluseks³⁹ Linnakantselei motiveeritud otsustusega võib jätta avaliku ürituse läbiviimiseks loa andmata, kui:

1. avaliku ürituse korraldamise loa taotlus ei vasta esitatud nõuetele;
2. ei ole esitatud õigeaegselt;
3. kui samal ajal ja samas kohas või samal liikumismarsruudil on varem lubatud mõne teise avaliku ürituse või koosoleku läbiviimine;
4. kui avalik üritus on loa taotluses märgitud ajal ja kohas oma sisult mittesobilik;
5. kui avaliku ürituse korraldamise loa taotluses toodud avaliku ürituse läbiviimine ei ole lubatud Eesti Vabariigi või Tallinna õigusaktidest tulenevalt;
6. kui korraldaja ei täida avaliku ürituse loa taotluse koostöölaskanud ametkondade ettekirjutusi

Laiemale avalikkusele tuttav juhtum oli 2003. aasta detsembris, kui linnakantselei keeldus andmast Sihtasutusele Tallinna Kunstihoone Fond luba avaliku ürituse luba, millega taheti paigaldada skulptuuriobjektid Jaani kiriku ja Tallinna Kunstihoone vahelisele haljasalale. Tallinna Kesklinna Valitsus ei andnud koostöölaskanust, kuna ekspositsioon oli kaalult liiga raske ning pinnas külmumata, mistõttu oleks kahjustatud muru ja puude juuri.

Kuna loa taotleja leppis linnakantselei põhjendusega ega kaevanud otsust edasi, ei ole siiani ühtki kohtulahendit, kus oleks vaidlustatud avaliku ürituse loa andmisest keeldumine.

³⁸ Lisa 26 Intervjuu U.Ait, Tallinna linnavalitsus 10.03 2007 lk 116

³⁹ Tallinna linna avaliku korra eeskiri § 10 lg 1, Tallinna linnavolikogu määrus 25.08 2005 nr 43

3.3. Lubade menetlemine teistes kohalikes omavalitsustes

Tartu Linnavalitsuses menetleb avaliku ürituse lubasid (teateid) Kultuuriamet. Tartus ei kasutata avaliku ürituse lubasid vaid väljastatakse avaliku ürituse teatis. Erinevalt Tallinnast (14 p) tuleb taotlus esitada vähemalt 10 päeva enne üritust. Kui üritust soovitakse korraldada tööpäeval ajavahemikul 8.00 – 17.00 Vabaduse pst, Munga, Ülikooli ja Vanemuise tänavatega piirneval alal või ürituse eeldatav osavõtjate arv on 1000 inimest või enam, siis tuleb avaliku ürituse teade esitada vähemalt 20 tööpäeva enne avaliku ürituse läbiviimise päeva. Lisaks turvaplaanile nõutakse Tartus ka maavanema korraldust kui tegemist on üritusega Emajõel.⁴⁰

Pärnu Linnavalitsuses menetleb taotlusi Pärnu Linnavalitsuse kultuuriosakond. Taotleja esitab avaliku ürituse korraldamise taotluse alljärgnevalt: Kaks või enam päeva kestva ürituse ja mille külastajate arv on 2000 või enam, mitte varem kui 12 kuud ja hiljemalt 2 kuud enne ürituse toimumist, kusjuures esitatud taotlusega broneeritakse ürituse toimumisepaik; muu ürituse puhul hiljemalt 14 päeva enne ürituse toimumist. Turvaplaani asemel esitatakse turvalisuse tagamise ja meditsiinilise teenindamise kava.⁴¹

Erinevalt teistest kohalikest omavalitsustest on Pärnus avalike ürituste lubade väljastamise komisjon, mille koosseisu kuulub ka politseiametnik. Komisjoni otsused protokollitakse ja kultuuriosakond väljastab selle alusel avaliku ürituse korraldamise loa. Avaliku ürituse korraldamise lubamisel on komisjonil õigus: näha avaliku korra, liikluse ja osavõtjate turvalisuse tagamiseks ette põhjendatud lisatingimusi, sh lepingu(te) sõlmimist; teha ettepanek ürituse koha, marsruudi või aja muutmiseks; linna haljasalal või muul avalikul territooriumil toimuva ürituse korral kehtestada haljasala taastamise ja/või ürituse territooriumi puhastamise tagamiseks tagatisraha tasumise kohustus, määrates ühtlasi tagatisraha suuruse; otsustada tagatisraha mittetagastamise; nõuda linna kinnistu kasutamisel rendilepingu sõlmimist; teha majandusosakonnale ettepanek linna rajatise tasuta kasutusse andmiseks; näha ette muid lisatingimusi avaliku ürituse läbiviimiseks.

Seega võib öelda, et erinevused on põhiliselt menetlusaegades ja menetluskorras, põhilised tingimused ja nõudmised kattuvad Tallinna omadega. See, et Pärnus on avalike ürituste lubade andmine komisjoni pädevuses, on hea lahendus, kuna sellisel juhul on suurürituste lubade menetlemine tõhusam, kõiki poolt ja vastuargumente põhjalikult käsitlev.

⁴⁰ Tartu linnavalitsuse kodulehekülg <http://kultuuriaken.tartu.ee/?form=help&p=registryritus> 02.12 2007.a

⁴¹ Lisa 17, Intervjuu T. Kivis Pärnu Politseiosakonna komissar, 24.03 2007 lk 90

3.4. Spordiürituste lubade taotlemine ja menetlemine Tallinna linnas

Kõikide spordiürituste lubade menetlemine Tallinnas toimub vastavalt Tallinna Linnavalitsuse määrusele nr.99 12.10 2005, mis on kehtestatud Tallinna põhimääruse § 49 lg 1 punkti 4 ja Tallinna Linnavolikogu 25. augusti 2005 määruse nr 43 "Tallinna linna avaliku korra eeskiri ja avaliku koosoleku korraldamise nõuded" § 30 lõike 2 alusel, kooskõlas Spordiseaduse § 20 – 24. Selle eesmärgiks on anda juhised spordiürituste korraldamiseks loa taotlemisel ja taotluse menetlemisel.

Vastavalt kehtestatud nõuetele tuleb spordiürituse korraldajal kohustus taotleda luba järgmiste spordiürituste korraldamiseks:

- jalgpalli, jäähoki ja korvpalli A-koondise mäng või turniir;
- jalgpalliklubi UEFA karikasarja mäng või turniir;
- meistriliiga jalgpalli-, jäähoki- või korvpalliklubi sõpruskohtumine välismaa klubi või koondisega

Kõikide jalgpalli, jäähoki ja korvpalli A-koondise mängude või turniiride ja meistriliiga jalgpalli-, jäähoki- või korvpalliklubi sõpruskohtumisel välismaa klubi või koondisega peab korraldaja esitama taotluse vähemalt üks kuu enne selle toimumist ja jalgpalliklubi UEFA karikasarja mäng või turniiri korral 14 päeva enne selle toimumist taotluse⁴² Tallinna Linnakantseleile. Spordiürituse korraldaja esitab lõplikud andmed turvatöötajate kohta (ees- ja perekonnanimed; sünniaeg; kvalifikatsioonitunnistuse number; väljaandmise kuupäev ja väljaandja ning töögraafik) ja prognoositava arvu võistkondade toetajate ning pileti eelmüügi kohta Põhja Politseiprefektuurile ja Harjumaa Päästeteenistusele kooskõlastamiseks hiljemalt 2 tööpäeva enne spordiürituse toimumist.

Linnakantselei registreerib ja edastab loa⁴³ taotluse viivitamata kooskõlastamiseks Põhja Politseiprefektuurile, Harjumaa Päästeteenistusele, Tallinna Spordi- ja Noorsooametile, Tallinna Transpordiametile ja spordiürituse toimumiskohajärgsele linnaosa valitsusele, kes kooskõlastavad või jätavad loa taotluse kooskõlastamata 5 tööpäeva jooksul loa taotluse kooskõlastamiseks esitamisest. Turvalisuse tagamise eesmärgil võib loa taotluse kooskõlastada tingimuslikult. Ürituse kooskõlastamata jätmist tuleb põhjendada⁴⁴

⁴² Lisa 10 Spordiürituse korraldamise loa taotlus lk 74

⁴³ Lisa 11 Spordiürituse korraldamise luba lk 77

⁴⁴ Lisa 12 Spordiürituse korraldamise loa andmisest keeldumise otsus lk 78

Linnakantselei võib keelduda loa andmisest 10 tööpäeva jooksul loa taotluse esitamisest, teatades sellest korraldajale kirjalikult 3 tööpäeva jooksul. Linnakantselei võib jätta loa andmata, kui

- loa taotluses ei esitatud nõutud andmeid või esinesid muud puudused ning puudusi ei kõrvaldatud tähtaja jooksul;
- loa taotlus ei ole esitatud õigeaegselt;
- korraldaja ei täida loa taotluse kooskõlastanud ametkondade kooskõlastamise tingimusi, mis peavad olema täidetud enne loa andmist.

Korraldaja on kohustatud spordiürituse planeerimisel, ettevalmistamisel ja korraldamisel tagama spordiüritusel osalejate turvalisuse, tagama piletimüügi korralduse range kontrolli, et eri võistlejate toetajad oleksid üksteisest eraldatud, korraldama sõidukite parkimise, tagama võistluspaigas avaliku korra ja heakorra, täitma loa taotluse kooskõlastanud ametkondade esitatud tingimusi.

Kodumängude korraldaja esitab vähemalt 1 kuu enne hooaja algust linnakantseleile loa taotluse, milles märgitakse andmed kõigi teadaolevate kodumängude kohta. Kodumäng on jalgpalli, jäähoki ja korvpalli meistriliigasse kuuluva spordiklubi puhul mäng teise spordiklubi vastu oma koduväljakul või koduhallis, rahvuskoondise puhul mäng teise riigi koondise vastu Eesti Vabariigis

3.5. Politsei tegevus avalike ürituste lubade kooskõlastamisel

Tulenevalt Politseiseaduse § 3 tagab avaliku korra, kaitseb inimeste ja organisatsioonide seaduslikke huvisid, tõkestab kuritegevust, teostab kuritegude kohtueelset uurimist, määrab ja viib täide karistusi oma pädevuse piires. Samuti paneb Politseiseaduse § 12 lg1 p.3 politseile kohustuse tagada avalikes kohtades kord ning õigusrikkumiste korral nõuda nende viivitamatut lõpetamist ning võtta tarvitusele vastavad meetmed.

Kuna avaliku korra tagamine tulenevalt Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 3 ja 6 kohaselt ei ole kohaliku omavalitsuse ülesanne, siis teeb kohalik omavalitsus koostööd politseiga mille käigus püütakse luua olukord, kus ühelt poolt kohalik omavalitsus annab välja avalike ürituste korraldamise lubasid, teiselt poolt politsei esitab konkreetsed nõudmised ürituse turvaliseks läbiviimiseks. Politsei tegevuse üheks põhialuseks on koostöö teiste riigiorganitega, ühiskondlike organisatsioonide, kodanike ning nende ühendustega. Riigi ja

kohaliku omavalitsuse organid ning ametiisikud on kohustatud osutama politseile tema ülesannete täitmisel tulenevalt Politseiseaduse § 4 lg 2 ,§ 6 lg1 igakülgset abi Põhja Politseiprefektuuri territooriumil korraldatavate avalike koosolekute ürituse lubade menetlemine toimub politseiprefekti käskkirja nr 336 30.10 2006 “Avaliku koosoleku teate, avaliku ürituse ja spordiürituse loa taotluse menetlemise kord” alusel.

Nimetatud käskkirja p.15.2 kohaselt peab avaliku koosoleku teate, avaliku ürituse ja spordiürituse loa menetleja kontrollima

- turvaplaani olemasolu ning selle sisulist ja juriidilist õigsust
- kirjaliku eel- või lepingu olemasolu korraldaja ja turvaettevõtte vahel avalikul üritusel korra tagamiseks. Leping peab sisaldama lepingu osapoolte õigusi ja kohustusi, vastutust ning objekti valve ja kaitse tingimused s.h erivahendite ja tehnika kasutamine
- turvatöötajate vastavus turvaseaduse nõuetele
- turvatöötajate töögraafikud mitmepäevase ürituse korral

Politsei nõuab ürituse korraldajalt turvaplaani ja lepingu olemasolu turvafirmaga. Ilma selleta ürituse korraldaja kooskõlastust ei saa ning üritust läbiviia ei tohi. See aitab vältida hilisemaid arusaamatusi korraldaja ja turvafirma vahel ning kohustab korraldajat tagama ürituse avaliku korra ja julgeoleku.

Näide: 23-25.06 2004.a korraldas OÜ Threestars Tallinna Lauluväljakul avaliku ürituse Russian Vison.Vastavalt korraldaja ja turvafirma Anestor OÜ vahel sõlmitud lepingule pidi turvafirma tagama ürituse turvalisuse ja avaliku korra. Tegemist oli mitmepäevase üritusega . Vastavalt korraldaja ja turvafirma vahel sõlmitud lepingule pidi turvateenuse eest tasuma osaliselt lepingu tasu tööpäeva lõpuks. Kuna korraldaja keeldus tasumaksmisest ning turvafirma lahkus poole ürituse pealt.

Tagamaks ürituse toimumine ja avalik kord pidi Põhja Politseiprefektuur olukorda sekkuma ning saatma osa korrakaitse jõududest üritusele avalikku korda tagama.

Kohaliku omavalitsuse üksus edastab elektrooniliselt avaliku koosoleku teate, avaliku ürituse või spordiürituse korraldamise taotluse Põhja Politseiprefektuurile koos turvaplaani ja asendiplaaniga. Registreeritud teade edastatakse menetlemiseks toimumiskoha järgsele territoriaalsele osakonnale. Kui korraldatav üritus hõlmab mitme struktuuriüksuse piirkonda, siis kooskõlastatakse menetlev struktuuriüksus Korrakaitseosakonna juhiga. Spordiseaduse

alusel esitatud spordiürituse (jalgpalli, jäähoki ja korvpalli A-koondise mäng või turniir, jalgpalliklubi UEFA karikasarjamäng või turniir, meistriliiga jalgpalli, jäähoki ja korvpallklubi sõpruskohtumine välismaa klubi või koondisega) loa taotlusi menetleb politseiprefekti käskkirjaga määratud politseiametnik. Täiendavalt tuleb saada kooskõlastus avaliku koosoleku teatele või avaliku ürituse taotlusele Liiklusjärelvalve osakonna juhilt, kui meelevalduse või üritusega kaasneb liikluse ümberkorraldamine.

Kooskõlastamisel tuleb lähtuda politseiprefektuurile esitatud informatsioonist või riskianalüüsist, selle puudumisel lähtutakse politsei varasematest kogemustest sarnasel üritusel või objektil avaliku korra tagamisel. Vajadusel kogutakse lisainformatsiooni ning koostatakse territoriaalses politseiosakonna poolt riskianalüüs.

Taotluse ja lisamaterjalide laekumisel politseisse vaadatakse need menetleja poolt läbi 4 tööpäeva jooksul, lõplik turvaplaan kooskõlastakse hiljemalt 2 tööpäeva enne ürituse toimumist. Teade menetletakse esimesel võimalusel, tagamaks vajadusel esildise tegemise kolme päeva jooksul alates teate registreerimisest.⁴⁵

Kooskõlastamise käigus antakse ürituse korraldajale teada ka sellest, et korraldaja peab lubama ürituse territooriumile vabalt siseneda politseivormis politseiametnikel, erariides politseiametnikel, ametitunnistuse esitamisel tööülesannete täitmiseks ning kõigil politseiametnikel erakorralisel juhtumil politseiprefektuuri poolse ürituse eest vastutava (ürituse kooskõlastanud) politseiametniku loal.

Tulenevalt Julgestuspolitsei ringkirjast 20.06 2005 nr 9 p 4.2-16.2/1228 ja politseiprefekti käskkirjast nr 336 30.10 2006 "Avaliku koosolekuteate, avaliku ürituse ja spordiürituse loa taotluse menetlemise kord" on menetlejal kohustus kontrollida kas ei esine AvKs § 3 ja § 5 järgi keelatud avaliku koosoleku tunnuseid. Samuti tuleb loa taotluse otsuse tegemisel kontrollida turvaplaani sisulist ja juriidilist õigsust, turvaettevõtte tegevusloa olemasolu üritustel korra tagamiseks, kirjaliku eel- või lepingu olemasolu üritusel korra tagamiseks (peab sisaldama lepingu osapoolte õigusi ja kohustusi, vastutus ning objekti valve ja kaitse tingimused s.h erivahendite kasutamine). Samuti tuleb kontrollida turvatöötajate vastavust turvaseaduse nõuetele nimekirjas esitatud andmete põhjal. Politseil on õigus kontrollida ja

⁴⁵ Põhja Politseiprefektuuri politseiprefekti käskkiri nr 336 30.10 2006 "Avaliku koosoleku teate, avaliku ürituse ja spordiürituse loa taotluse menetlemise kord"

hinnata, kas esitatud turvatöötajate hulk tagab valvatava objekti turvalisuse. Turvaplaani esitamisel avaliku ürituse loa taotlusega on oluline arvestada, et mida põhjalikum ja ettenägelikum on turvaplaan, seda lihtsam on nii politseil kui ka liikluskorraldajatel hinnata planeeritud ressursside olemasolu ja vajadusel nõuda lisaressursside kaasamist.. Selle kooskõlastamisel politseiga üleskerkivad probleemid saavad tavaliselt rahuldava lahenduse, kuna ühelt poolt on turvaettevõtte huvitatud politseipoolsest koostööst arvestades ürituse toimumise ajal aset leidvaid intsidente, kus võib vaja minna politsei aktiivset sekkumist, teiselt poolt on politsei huvitatud turvaettevõtte maksimaalsest rakendamisest ürituse territooriumil ja vajadusel ka selle ümbruses, näiteks parkimiskorraldusel ja liikluse suunamisel.

Avaliku ürituse loa kooskõlastamisel teeb politsei koostööd kohaliku omavalitsusega seonduvalt üritusel alkoholi kauplemise piirangutega. Alkoholiseaduse § 51 annab politseiprefektuurile pädevuse avaliku korra huvides teha maavanemale, valla- või linnavalitsusele alkohoolse joogi jaemüügi peatamiseks, samuti avalikul üritusel mistahes või teatud etanoolisisaldusega või teatud liiki alkohoolse joogi jaemüügiks õiguse andmisest keeldumiseks.

Ida Politseiprefektuuris vaatavad avalike ürituste taotluseid läbi territoriaalsete politseiosakondade vahetud juhid- vanemkomissarid või neid asendavad isikud. Avaliku ürituse lubasid laekub kooskõlastamiseks minimaalselt, sest avaliku ürituse loa väljastab kohalik omavalitsus, kellel on selleks õigus ja pädevus ja otseselt ei pea ürituse taotleja seda kooskõlastama politseiga. Politsei teeb omapoolsed ettepanekud ürituse turvaliseks läbiviimiseks.⁴⁶

Lääne Politseiprefektuuri Pärnu politseiosakonnas tegeleb avaliku ürituse lubade kooskõlastamisega määratud politseiametnik, kes võtab osa ka lubade läbivaatamiseks moodustatud komisjoni tööst, mida korraldab Pärnu Linnavalitsus. Politseilt kooskõlastuse saamise tingimuseks on, et esitatud loa taotlusele peab olema lisatud turvalisuse tagamise kava, kõrgema riskiga üritustel turvaplaan ja vajadusel liikluse ümberkorralduse skeem⁴⁷

⁴⁶ Lisa 18 Intervjuu. T.Nurm Ida Politseiprefektuuri korrakaitseosakonna politseidirektor 03.02 2007 lk 93

⁴⁷ Lisa 17 Intervjuu T. Kivis Pärnu Politseiosakonna komissar, 24.03 2007 lk 90

Lõuna Politseiprefektuuri territooriumil Tartu linnas toimuvate avalike ürituste kooskõlastamiseks saadab linnavalitsuse kultuuriosakond esitatud taotluse(e-taotlus) politseile kooskõlastamiseks. Avaliku ürituse loa kooskõlastamisel lähtub prefektuur esitatud taotluse nõuetele vastavusest. Kriteeriumiks kooskõlastuse saamiseks on liiklusturvalisuse tagamine ja avaliku korra rikkumiste (eritähelpanu alaealiste võimalikule alkoholi pruukimisele) ennetamine.⁴⁸

3.6. Avaliku ürituse ja avaliku koosoleku turvalisuse tagamine politsei poolt

Põhja Politseiprefektuuril on suured kogemused rahvarohkete avalike ürituste ja avalike koosolekute turvalisuse tagamisel. Sisuliselt tähendab avaliku ürituse turvalisuse tagamine politseioperatsiooni väljakuulutamist ja läbiviimist.

Suured avalikud koosolekud ja avalikud üritused eeldavad politseilt täpset planeerimist ning ressursside jaotust. Kindlasti ei ole ainult Põhja Politseiprefektuuri isikkoosseisuga võimalik tagada kõikide avalike ürituste turvalisust, mistõttu kaasatakse selleks ka teiste regionaalsete politseiprefektuuride politseinike.

Avaliku ürituse turvalisuse tagamiseks ettevalmistamisel luuakse politseis ettevalmisturühm, kuhu kaasatakse kohalikuomavalitsuse esindajad, päästeametnikud, meditsiinitöötajad. Ettevalmistuse eesmärgiks on tagada ürituse toimumine seadusega kooskõlas ning tagada sellel osalejate turvalisus. Parimad näited suurte politseijõudude osalemisest avalikel üritustel Ida Politseiosakonna vanemkomissari Tarvo Ingeraineni kinnitusel⁴⁹ on olnud näiteks Euro laul 2002 Saku Suurhallis, Metallica kontsert Tallinnas Lauluväljakul, Õllesummer Tallinna Lauluväljakul jne.

Suuremate politseioperatsioonide läbiviimisel on Põhja Politseiprefektuuri abistanud Tallinna linnavalitsus, osutades selleks läbi oma allasutuste tugiteenuseid.

Tallinna Linnavalitsus on politseile andud operatsioonide ajaks Põhja PP juhtimiskeskuse kasutusse mobiilseid valvekaameraid, videovõrgu ressursi (sulgedes selleks interneti tavakasutajatele juurdepääsu linna veebikaameratele). Samuti on osutatud kaasabi läbi Transpordiameti liikluse ümbersuunamisel ja korraldamisel. Samuti on Kommunaalamet organiseerinud kriitilistel objektidel kiire esemete koristamise, mida saab kasutada relvana

⁴⁸ Lisa 19 Intervjuu T.Allik Lõuna Politseiprefektuuri korrakaitseosakonna politseidirektor 18.02 2007 lk 95

⁴⁹ Lisa 16 Intervjuu T.Ingerainen, Ida Politseiosakonna vanemkomissar 18.02 2007 lk 86

(prügikastid, kivid jne). Kiiremaks ja operatiivsemaks infovahetuseks on Linnavalitsuse juurde sisseseatud Linnaabi telefon 1345, mis edastab vajadusel operatiivse info politseijuhtimiskeskusele.

Omamoodi huvitav koostöö on Põhja Politsei prefektuuril Tallinna Linnavalitsusega seoses probleemsete objektidega. Tavaliselt on siis saavutatud kokkulepe isikute liikumise piiramiseks sellistel objektidel selliselt, et kommunaalmeti poolt alustatakse tavaliselt siis remonditöid. Hea näide sellest on Tõnismäe Pronkssõduri juures olev haljasala, kus toimusid pidevalt avaliku korra rikkumised, mistõttu objekt piirati remondi tööde teostamiseks piirdeaiaga.

Politseioperatsiooni ettevalmistamine on jaotatud 3 faasi ja koosneb järgnevatest alltegevustest⁵⁰:

1) Politseioperatsioonile eelnev tegevus

Politseioperatsiooni selles faasis toimuvad ettevalmistavad tegevused, mille käigus kogutakse informatsiooni subjektide, objektide ja sündmuskohtade kohta. Isikute suhtes informatsiooni kogumisele on kaasatud kaitsepolitsei, piirivalve, piirkondliku tööd tegevad konstaablid, kriminaalpolitsei. Samuti kogutakse informatsiooni võimalike sündmuskohtade suhtes ja valmistatakse need ette. Meeleavalduse kohas ei tohiks olla esemeid, mida saab loopida või kasutada relvana. Sõltuvalt laekuvast informatsioonist on oluline ressursside planeerimine ja politseiüksuste komplekteerimine. Politsei jõudude komplekteerimisel tuleb lähtuda põhimõttest, et rahutute rahva hulkadega lävima tuleb saata varem selleks koolitatud ja korraliku varustusega politseiametnikud.

Kõige olulisem on politsei tegevuse suunamiseks ettevalmistada tegevusplaan⁵¹, mis sisaldab andmeid eesseisva sündmuse kirjelduse, operatsiooni juhtimise, kommunikatsioonisüsteemi koos juhtide kontaktandmetega, informeerimise ja instrueerimise aega. Tegevusplaan peab olema paindlik ja arvestama olukorra muutumist. Politsei tegevuse plaanile lisatakse grupijuhtide nimed, raadiokutsungid ja sagedusala, kontaktelefonid. Politseioperatsiooni

⁵⁰ T.Miilits, "Soovituslik juhend massiliste korratuste ohu korral" 22.04 2007.a

⁵¹ Lisa 13 Politseioperatsiooni näidisplaan USA Saatkonna ründamisel 11.04 2003 lk 79

sündmuskoha põhiplaani peavad olema kajastatud üksuste paiknemine, tingmärkide seletused, politseijõudude liikumise teed, meeleavaldajate paiknemine ja liikumise teed.

2) Politseiline tegevus politseioperatsiooni ajal

Kõikide politseioperatsioonist osavõtjaid instrueeritakse ning antakse neile juhised ja ülesanded, mis tuleb täita politseioperatsiooni ajal. Politseioperatsiooni juhtimisel lähtutakse selle korraldamise põhimõtetest ning kriisi juhtimise skeemidest, kuna massiline korratus võib kasvada kriisiks. See võib tingida vajaduse kogu piirkonna jõustruktuuride kaasamiseks.. Kogu politseioperatsiooni vältel tuleb anda selge ja adekvaatne informatsioon. See tagab tööturvalisuse ning hoiab ära kuulduste leviku üksuste vahel. Adekvaatse informatsiooni puudumine segab ülesannete kiiret ja täpset täitmist. Sündmuste käigus toimuv politsei tegutsemine peab olema rahulik ja ette planeeritud. Kõik tegevused toimuvad ainult kooskõlastatult ja käsu alusel.

Politseioperatsiooni üldjuht tagab politseioperatsiooni juhi vajaduste operatiivse täitmise, organiseerib koostööd kohaliku omavalitsuse, päästeameti jm jõudude juhtide tasandil. Üldjuhil peab olema täielik ülevaade sündmusest, riskidest, politsei tegutsemisvõimalustest jne. Ta määrab kindlaks politsei üldised tegevusliinid, olles saanud operatsioonijuhilt ülevaate ähvardavast ohust, alternatiivsetest tegutsemisviisidest ja erinevate variantide headest ja halvadest külgedest.

Politseioperatsiooni läbiviimisel võib politsei kasutada taktikaliste võtetena jõudemostratsiooni, psühholoogilist mõjutamist, kohtumist meeleavaldajatega, rahvamassist aktiivsemate korrarikkujate kinnivõtmist. Selliste võtete kasutamine peab olema eelnevalt läbimõeldud. Alustatud tegevus tuleb viia lõpuni, sest ebaõnnestunud katse tõstab meeleavaldajate enesetunnet.

Samuti võib politsei kasutada ka territooriumi piiramiseks turvaedu. Konkreetne näide turvaaedade kasutamise vajalikkusest oli 25.04 2007.a Tallinnas Tõnismäel aset leidnud massirahutustega, kus politsei oli sunnitud liikumise tõkestamiseks üles panema kolm rida piirdeaedu.

Politsei operatsiooni ajal on kindlasti väga suur mõju politsei poolt meediale edastavatel sõnumitel. Politsei ei tohiks mitte kunagi keelduda meediale informatsiooni andmisest. Isegi kui antav informatsioon on väike tuleks seda edastada politsei poolt ise. Vastasel korral edastab meedia infot oma äranägemise järgi, mille tulemusena võib politsei jääda halba valgusesse. Politsei ei tohi olla omapoolse seisukoha avaldamisel ühegi osapoole poolt vaid peab esindama riigi võimu, kes kaitseb avalikku korda. Meediaga peaks suhtlema politseinik (vormikandja) kes tunneb politsei tööd, omab meediaga suhtlemise kogemust ja on võimeline jääma rahulikuks meedia poolsete provokatsioonide korral.

3) Politseiline tegevus politseioperatsiooni järel

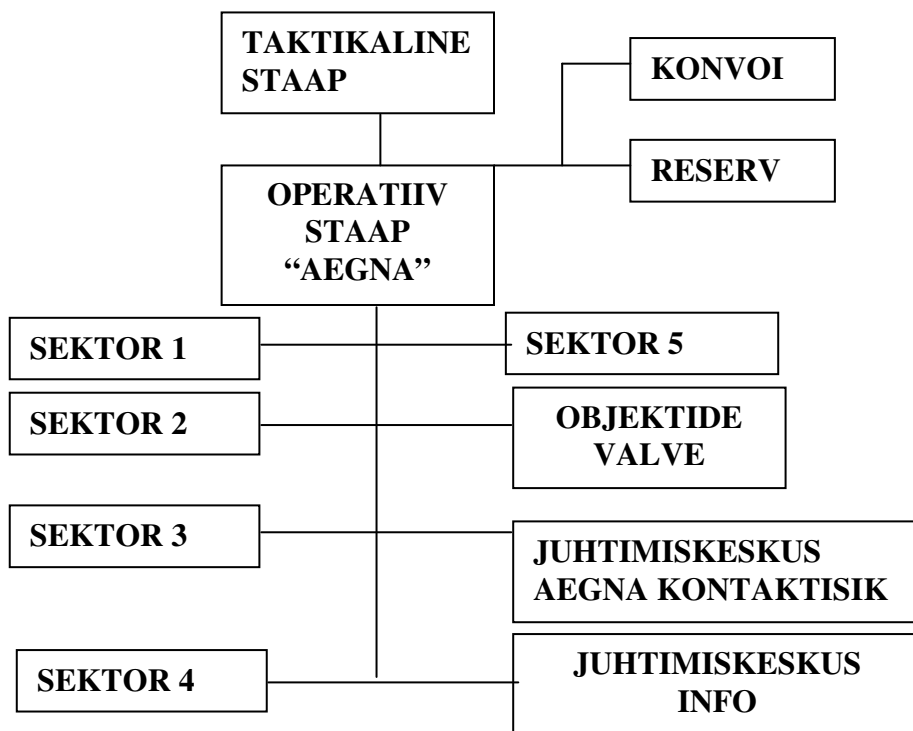
Politseioperatsiooni selles faasis rakendatakse meetmeid politseioperatsiooni lõpust kuni olukorra normaliseerumiseni. Selleks teostatakse liikluse kulgemise jälgimist, liiklusalast kontrolli (kaasa arvatud liiklusmärkide ja viitade korrakohane seisundi kontroll), info hankimist ja vaatlust, objektikaitset. Samuti kontrollitakse kahtlustatavaid isikuid ja esemeid, lõpetatakse kõik kogunemised.

Operatsioonijärgsel hindamisel võetakse arutelu objektiks sündmused ja toimingud, valmisolekud, mille selgitamine on praktilise tegevuse seisukohast vältimatu ja võimalik. Selle eesmärgiks on politsei tegevuste arendamine järgmist analoogset situatsiooni silmas pidades. Oluline on politseioperatsioonide käigus sündmuste dokumenteerimine eesmärgiga jäädvustada kronoloogiliselt sündmuste käiku, fikseerida tõendeid, isikuid ja identifitseerida esemeid. Sündmuste käigu kõige paremaks dokumenteerimiseks on videosalvestuste kasutamine. Politseipoolse salvestuste tegemine on vajalik selleks, et hiljem põhjendada omapoolsete otsuste vastuvõtmise vajalikust. Samuti saab hiljem kasutada salvestusi õigusrikkujate väljaselgitamisel ja vastutusele võtmisel.

Näide: Politsei operatsioon “TÄNAV”

Seoses sisejulgeoleku tagamise vajadusega 2006.a septembris kuulutati välja politseioperatsioon “TÄNAV”, kuna 22. septembril tähistati punaveteranide poolt Tallinna vabastamise aastapäeva ja 23.septembril 2006.a toimusid Eesti Vabariigi presidendi valimised. Et tegemist oli äärmiselt tundliku perioodiga erinevatele ühiskonnagruppidele, pidi politsei olema valmis reageerima vastavalt seadustele ning vajadusel ennetama ja tõkestama massilisi korratusi, grupilisi õiguserikkumisi ja muid erakorralisi sündmusi.

Tagamaks politseioperatsiooni efektiivne läbiviimine koostatakse selleks tegevuskava ja politseioperatsiooni plaan, milles näidatakse põhjendatus, läbiviidava operatsiooni liik ja eesmärk. Samuti märgitakse plaanis ära operatsiooni juhtimise käsuliin ja skeem (**joonis 1**), operatsioonis kasutatavad politsei – ja abijõud, sõidukid ja tehnilised vahendid, osalejate relvastus ja selle kasutustingimused, sidepidamisvahendid ning kutsungid, kinnipeetud õigusrikkujate toimetamine politseiasutusse ning reservüksuste paiknemine ning reageerimiskiirus. Kokkuvõttes toimunud politseioperatsioonist tehakse peale selle läbiviimist.

Joonis 1. Operatsiooni “TÄNAV” juhtimise skeem

3.7. Kohaliku omavalitsuse roll ja koostöö politseiga avaliku korra ning turvalisuse tagamiseks avalikel koosolekutel ning avalikel üritustel

Kohaliku omavalitsuse roll tuleneb Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 3, mille kohaselt:

- kohalik omavalitsus otsustab ning korraldab iseseisvalt ja lõplikult kohaliku elu küsimusi
- tagab kohustuslikus korras vallas ja linnas igapäevase seaduslike õigusi ja vabadusi

- järgib seadusi oma ülesannete ja kohustuste täitmisel
- vastutab oma ülesannete täitmise eest.

Nendest valitud põhimõtetest tuleneb kohaliku omavalitsuse roll avalike koosolekute ja avalike ürituste läbiviimiseks. Kuna kohalik omavalitsus peab tagama igäihe seaduslikud õigused ja vabadused, siis sellest tulenevalt on tal kohustus võimaldada realiseerida isikutel Põhiseaduse § 47 tulenevat õigust ilma eelneva loata rahumeelselt koguneda ja koosolekuid pidada. Põhiseadus lubab piirata seda õigust ainult seaduses sätestatud juhtudel ja korras, kui see on vajalik riigi julgeoleku, avaliku korra, liiklusohutuse ja koosolekul osavõtjate ohutuse tagamiseks. Seega on lubatud koguneda ja väljendada oma meelsust. Põhiseadusega on kaitstud ainult rahumeelsed kogunemised.

Kohaliku omavalitsuse ülesandeks anda luba ürituse läbiviimiseks ning teostada läbi loa andmise n.ö. preventiivset eelkontrolli. Selleks peab omavalitsus hindama ürituseks sobivat kohta, määrama ürituse lubatava ajalise kestuse, selgitama loa saajale õigusaktide järgimise kohustust. Avaliku ürituse load registreeritakse kohaliku omavalitsuse poolt ja antakse selle läbiviimiseks luba, avaliku koosoleku läbiviimiseks annab loa kohalik politseiprefektuur.

Eesti Linnade Liit ei ole võtnud omapoolset seisukohta politsei ja kohaliku omavalitsuse koostöövormide suhtes põhjendusega, et nendel puudub vastava ala spetsialist. Seepärast on valitud Eesti Linnade Liidu esindajaks koostöökodades Tallinna linn ja tema vastava ala spetsialistid.⁵²

Siinkohal on igati õigustatud kohaliku omavalitsuse ja politsei koostöö võimalike õigusrikkumiste ennetamiseks. Politsei ja kohalik omavalitsus ei saa teostada ennetustööd ilma koostööd planeerimata. Koostöö omavalitsuse ja politsei vahel toimib, kui see on mõlemal pool seatud prioriteediks ja esiplaanile. Selle taga peab olema politsei ja kohaliku omavalitsuse esindajate teadlik poliitiline tahe koostööks. Toimepandavate õigusrikkumiste vähendamiseks tuleb kohalikul omavalitsusel uurida selle põhjuseid ning kavandada selle vastu võitlemise abinõud. Oluline on piiritleda koostöös osalejate eesmärgid ja nende täitmiseks vajalikud ülesanded ning mõõtmise meetodid. See võimaldab hinnata tehtut enne uute programmide alustamist. Paljud kohalikud omavalitsused ei taha erinevatel ettekäanel politseiga koostööd teha, leides, et senine olukord kohalikus omavalitsuses on rahuldav.

⁵² Lisa 26 Intervjuu U.Ait, Tallinna linnavalitsuse nõunik lk 116

Mitmed kohalikud omavalitsused on siiski avalike koosolekute ja avalike ürituste turvalisuse tagamiseks asunud tegema koostööd politseiga, sest selle tulemusena saab garantii avaliku korra nõuete parimaks võimalikuks kehtestamiseks.

Näiteks on Tallinna Linnavalitsus koostöös Põhja Politseiprefektuuriga väljatöötanud avaliku korra eeskirjad, mis reguleerivad nt avalikus kohas käitumist, avalike ürituste korraldamist ja korraldaja vastutust. Samuti on Tallinna Linnavalitsuse, Munitsipaalpolitsei ja Põhja Politseiprefektuuri vahel sõlmitud 24.03 2007.a koostööleping õigusrikkumiste ennetamiseks ja avaliku korra tagamiseks (avaliku korra eeskirjad, alkoholiseadus, tubakaseadus). Samuti on Põhja politseiprefektuuri ettepanekul sisseviidud avaliku korra eeskirjadesse nõue avaliku ürituse ja avaliku koosoleku korraldamisel turvaplani esitamise kohustuse kohta Tallinna Linnavalitsus toetab rahaliselt Põhja politseiprefektuuri poolt lastele suunatud preventiivseid üritusi nt lasteüritus “Et suvi ei läheks luhta”⁵³

Pärnu Linnavalitsuse ettepanekul on kokkukutsutud korrakaitse komisjon, kuhu kuuluvad linnavalitsuse esindaja, Pärnu politseiprefektuuri esindaja, Päästeameti esindaja. Politsei ettepanekul on hakatud nõudma avaliku ürituse korraldajalt turvaplani esitamist, eellepingute olemasolu turvafirmaga, lepingud kommunaalametiga WC, prügikastide paigaldamiseks ning ürituse järgse prügiveo kohta. Avaliku korra eeskirjade täitmisest kinnipidamist kontrollib politsei, heakorra eeskirjadest kinnipidamist munitsipaalpolitsei.⁵⁴

Tartu linnavalitsus ei tee Lõuna Politseiprefektuuriga selles osas koostööd, kuna kohalik omavalitsus tühistas avaliku korra eeskirjad ning avaliku korra üle teostab järelevalvet politsei. Avaliku korra nõuetest kinnipidamise eest vastutab eelkõige ürituse korraldaja.⁵⁵

Jõhvi linnas teostab järelevalvet heakorra eeskirjade täitmise üle heakorra spetsialist. Järelevalvet avaliku korra eeskirjadest kinnipidamise osas teostab politsei. Koostöö Ida-Viru Politseiprefektuuriga selles osas puudub.⁵⁶

Rakvere linnas teostab järelevalvet avaliku korra eeskirjadest kinnipidamisest politsei Koostöö Ida-Viru Politeiprefektuuriga selles osas puudub⁵⁷

Seega on märgata, et valdavalt on huvitatud politseiga koostööst suuremate linnade kohalikud omavalitsused, kelle territooriumil toimub rohkelt avalike koosolekuid ja avalike üritusi.

⁵³ Lisa 26 Intervjuu U.Ait ,Tallinna linnavalitsuse nõunik lk 116

⁵⁴ Lisa 17, Intervjuu T. Kivis Pärnu Politseiosakonna komissar, 24.03 2007 lk 90

⁵⁵ Lisa 19 Intervjuu T.Allik Lõuna Politseiprefektuuri korrakaitseosakonna politseidirektor 18.02 2007 lk 95

⁵⁶ Lisa 23 Intervjuu R.Sillar, Jõhvi linnavalitsuse spetsialist 27.01 2007 lk 107

⁵⁷ Lisa 24 Intervjuu M.Nuija, Rakvere linnavalitsuse sekretär lk 110

4. AVALIKE ÜRITUSTE KORRALDAMISE, LUBADE MENETLEMISE, AVALIKE ÜRITUSTE JÄRELEVALVE KÜSITLUSTE NING KOHALIKU OMAVALITSUSE JA POLITSEI KOOSTÖÖ ANALÜÜS

2007. aasta märtsis küsitleti Põhja Politseiprefektuuri Kesklinna ja Ida politseiosakonna, Lõuna Politseiprefektuuri, Lääne Politseiprefektuuri ja Ida Politseiprefektuuri korrakaitse osakondade juhte, Julgestuspolitsei järelevalve ja analüüsi talituse juhte ning Tallinna-, Tartu-, Rakvere-, Pärnu- ja Jõhvi Linnavalitsuse vastavaid ametnikke avalike ürituste, avalike koosolekute korraldamise teemadel. Samuti küsitleti kohaliku omavalitsuse ning politsei esindajaid koostöö omavahelise koostöö teemal. Küsimused on ära toodud lisas nr. 14

4.1. Koostöö kohalike omavalitsuste ja politseiasutuste vahel

Lõputöö koostaja poolt läbiviidud kohalikes omavalitsustes ja politseis läbiviidud küsitlus avalike ürituste korraldamisel näitas, et suuri erinevusi avalike ürituste lubade menetlemisel ei ole. Kuigi mõnes omavalitsuses on see paremini organiseeritud, sest kohalik omavalitsus teeb koostööd selles valdkonnas politseiga. Tallinna linnavalitsuse nõunik Urmas Ait on öelnud “...*Meie koostöö on väga hea. Tegemist on hea tahtega Tallinna linna ja politsei koostöö näol. Süsteem töötab väga hästi ning see omab preventiivset mõju. Tallinna linn on koostöös politseiga väljatöötanud avaliku korra eeskirjad, milles on ka avalike ürituste korraldamisel sisseviidud turvaplaani nõue.*”⁵⁸

Pärnu politseiosakonna komissar Tõnu Kivis avaldanud tehtud intervjuus arvamust “...*Koostöö on Pärnu linnavalitsusega on väga hea. Politsei ettepanekul on koostöös Pärnu linnavalitsuse juurde kokku kutsutud korrakaitse komisjon, milles osalevad erinevate ametkondade esindajad*”⁵⁹ Need on näited sellest kuidas peaks kohalik omavalitsus tegema koostööd. Samas on ka vastupidiseid näiteid, kus kohalik omavalitsus suhtub ükskõikselt koostöösse politseiga.

Rakvere Linnavalitsuse linnasekretär Marika Nuija kinnitab oma intervjuus, et “...*Koostöö politseiga piirneb avalike ürituste ja avalike koosolekute lubade kooskõlastamises. Muus osas*

⁵⁸ Lisa 26 Intervjuu U.Ait, Tallinna linnavalitsus 10.03 2007 lk 116

⁵⁹ Lisa 17 Intervjuu T. Kivis Pärnu Politseiosakonna komissar, 24.03 2007 lk 90

*koostöö puudub.*⁶⁰ Sellist leiget suhtumist kohaliku omavalituse ja politsei koostöö osas on läbiviidud intervjuudes märgata ka Lõuna Politseiprefektuuri ja Tartu linnavalitsuse vahel.

Lõuna Politseiprefektuuri korraldajate osakonna politseidirektor Tiit Allik on öelnud “...*Koostöö on väga tagasihoidlik, praktiliselt olematu. Turvalisuse eest vastutab üritusel eelkõige selle korraldaja.*”⁶¹ Tartu linnavalitsuse spetsialist Rait Ress kinnitab läbiviidud intervjuus, et “...*Praegu sisuliselt Lõuna PP ja Tartu linnavalitsuse vahel koostöö puudub- toimub ainult ettenähtud kooskõlastamine*”⁶²

Siinkohal tuleks kohalikel omavalitsusetel ja politseiasutustel analüüsida oma piirkonnas valitsevat olukorda õigusrikkumiste osas ning teha järeldused koostöö vajalikkusest. On olemas positiivsed näited politsei ja kohaliku omavalitsuse koostööst avaliku korra tagamiseks, millest tasuks õppida.

4.2. Turvalisuse tagamisega seotud probleemide küsitlus

Töö koostaja poolt läbiviidud intervjuud näitasid, et üldjuhul on sõltumata regioonist on turvalisuse tagamisega seotud probleemid sarnased. Küsitluses osalenud politseiasutuste juhtide väitel on ürituste korraldamisega probleeme, kuna korraldajad suhtuvad hooletult esitatud nõudmistesse.

Põhja Politseiprefektuuri Ida politseiosakonna vanemkomissar Tarvo Ingerainen märgib, et “...*Põhiprobleem on korraldajate kergemeelne ja hooletu suhtumine turvalisuse tagamise küsimustes. Ei taheta maksta turvafirmadele ning arvatakse, et saab ka ilma hakkama*”⁶³

Samuti on Ida Politseiprefektuuri korraldajate osakonna politseidirektor Tarmo Nurm intervjuus märkinud “...*Ürituse korraldajad loodavad väga kergemeelselt vältida võimalikke tekkivaid probleeme ja loodavad, et politsei tagab avaliku korra. Samas unustatakse ära, et see on eelkõige nende endi otsene kohustus*”⁶⁴

⁶⁰ Lisa 24 Intervjuu M.Nuija, Rakvere linnasekretär 15.01 2007 lk 110

⁶¹ Lisa 19 Intervjuu T.Allik Lõuna Politseiprefektuuri korraldajate osakonna politseidirektor 18.02 2007 lk 95

⁶² Lisa 22 Intervjuu R.Ress Tartu Linnavalitsuse spetsialist 21.03 2007 lk 103

⁶³ Lisa 16 Intervjuu T.Ingerainen, Ida Politseiosakonna vanemkomissar 18.02 2007 lk 86

⁶⁴ Lisa 18 Intervjuu. T.Nurm Ida Politseiprefektuuri korraldajate osakonna politseidirektor 03.02 2007 lk 93

Sellinne suhtumine on ohtlik ürituse küllastajate suhtes, kuna ei ole garantiid turvalisuse osas. Seepärast on avaliku ürituse kooskõlastamisel sätestatud nõuded, millede alusel antakse korraldajale luba avaliku ürituse läbiviimiseks

4.3. Avalike ürituste mürareostuse küsitlus

Avalike ürituste läbiviimisega kaasneb paratamatult müra, mille norme korraldajate poolt sageli ületatakse. See toob omakorda kaasa ümbruskonna elanike kaebused rahu rikkumise suhtes.

Selle probleemiga seoses on Ida Politseiprefektuuri korrakaitse osakonna politseidirektor Tarmo Nurm kinnitanud, et *“...Sageli on seoses avalike üritustega esitatud kohalike elanike poolt kaebusi ülemäärase müra suhtes. Kuna politseil ei ole võimalik ilma spetsiaalse aparatuurita mürataset mõõta, siis ei ole võimalik ka süüdlast karistada ja sellest tulenevalt jääb karistus vormistamata.”*⁶⁵

Samuti on kinnitanud politsei võimetust müraprobleemide lahendamisel Lõuna Politseiprefektuuri korrakaitse osakonna politseidirektor Tiit Allik, kes on oma intervjuus öelnud *“...Seoses avalike üritustega esineb müraprobleeme, kuid Tervisekaitseinspeksioon ei suuda sellele reageerida, mistõttu on politsei sunnitud elanikkonnale selgitama probleemi lahendamise võimatust”*.⁶⁶

Siinkohal tuleb seadusandluses teha muudatusi politseile mürataseme mõõtmiseks pädevuse andmiseks ning soetada vastav aparatuur. Vastasel korral ei täida politsei temale Politseiseaduse § 12 lg 1 p.3 pandud kohustust - tagada kord avalikes kohtades ning võtta tarvitusele meetmed õigusrikkumise lõpetamiseks.

⁶⁵ Lisa 18 Intervjuu. T.Nurm Ida Politseiprefektuuri korrakaitseosakonna politseidirektor 03.02 2007 lk 93

⁶⁶ Lisa 19 Intervjuu T.Allik Lõuna Politseiprefektuuri korrakaitseosakonna politseidirektor 18.02 2007 lk 95

4.4. Avalike ürituste liikluskorralduse probleemide küsitlus

Sageli kaasneb avalike üritustega liikluse korraldamise probleemid. Põhja Politseiprefektuuri Liiklusjärelvalve osakonna vanemkomissar Villu Vane on öelnud ”... *Avalikel üritustel ei ole korraldatud sõidukite parkimine arvestades küllastajate arvu. Sageli alahinnatakse ürituse mõju liiklusele.*”⁶⁷

Samasuguse probleemi esinemist Lõuna politseiprefektuuris teeninduspiirkonnas kinnitab ka politseidirektor Tiit Allik “...*Läbi aastate on jäänud Lõuna Politseiprefektuuri teenistuspiirkonnas probleemsemateks erinevad spordiüritused, kus on vaja liiklust suunata ja sulgeda suurtes liiklussõlmedes. See eeldab suurte politseijõudude kaasamist üritusele.*”⁶⁸

Selliste probleemide vältimiseks tuleb teha eeltööd ürituse ettevalmistamisel, et tagada küllastajatele vajalikud parkimisvõimalused. Samuti tuleb politseil ülevaadata oma ressursid, mida on võimalik rakendada liiklusohutuse tagamiseks sellistel üritustel.

4.5. Avalike ürituste korraldamise ja järelvalve seadusega reguleerimise küsitlus

Töö käigus empiirilise uurimuse koostamisel küsitleti osalejaid ka avalike ürituste korraldamise ja järelvalve seadusega reguleerimisega vajalikkuse osas.

Pärnu politseiosakonna komissar Tõnu Kivis on avaldanud arvamust selles küsimuses: “*Avalike ürituse korraldamise reguleerimine seadusega on vajalik, kuna nõuded ürituse korraldamise kohta on liiga erinevad. Otsused mis tehakse avalike ürituste lubade väljastamisel on liialt subjektiivsed.*”⁶⁹

Samas on Lõuna Politseiprefektuuri korrakaitseosakonna politseidirektor Tiit Allik öelnud “...*Leian, et avalike ürituste korraldamine tuleb seadusega reguleerida nagu see on tehtud*

⁶⁷ Lisa 20 Intervjuu V.Vane, Põhja politseiprefektuuri liiklusjärelvalve osakonna vanemkomissar 11.03 2007.a lk 99

⁶⁸ Lisa 19 Intervjuu T.Allik Lõuna Politseiprefektuuri korrakaitseosakonna politseidirektor 18.02 2007 lk 95

⁶⁹ Lisa 17 Intervjuu T. Kivis Pärnu Politseiosakonna komissar, 24.03 2007 lk 90

avalike koosolekute puhul. Eesti on piisavalt kompaktne selleks, et kehtestada igal pool ühesugused nõuded”.⁷⁰

Nendest näidetest on näha, et küsitluses osalejad on pidanud oluliseks ühtsete avaliku ürituse korraldamise nõuete kehtestamist sarnaselt avaliku koosoleku seadusega.

Julgestuspolitsei järelevalve ja analüüsitalituse komissar Siiri Pars on avaldanud arvamust avalike ürituste korraldamise ja järelevalve küsimuses järgnevalt:”... *Lähtuvalt kohalikust eripärast on kohalikud omavalitsused seadnud oma nõuded avalikule üritusele. Nii avalik koosolek kui ka avalik üritus on seotud isikute põhiseadusliku õigusega vabalt koguneda. Seejuures peab riik tagama nimetatud õiguse realiseerimise. Sisuliselt peaks see tähendama seda, et piirangud, mis kehtestakse, saavad olla vaid kogunemise ohutuse tagamiseks. Kavandatav Korrakaitseaduse eelnõu näeb ette eraldi regulatsiooni avaliku koosoleku ja avaliku ürituse korraldamisele*”⁷¹

Analüüsides küsitluses osalejate vastuseid, kohalike omavalitsuste avaliku korra eeskirju ning nõudeid avalike koosolekute ja avalike ürituste korraldamisel on märgata, et nõuded avaliku koosoleku korraldamises osas väga ei erine. See tuleneb sellest, et avaliku koosoleku toimimiseks vajalik protseduur on riigi poolt seadusega reguleeritud. Avalike ürituse korraldamise nõuded ei ole seadusega reguleeritud, mistõttu on palju erinevusi. Selliste erinevuste vältimiseks on kavandatud vastu võtta Korrakaitseadus, mis peab reguleerima kõik avalike koosolekute ja avalike ürituste korraldamisega seotud küsimused. Korrakaitseaduse vastuvõtmisel oleks omavalitsusel siis võimalus võtta vastava õigusnormi olemasolul eeskirja kehtestamise aluseks täpne volitusnorm seadusest. Selle alusel saaks kehtestada piirangud ja korra vastavalt seaduses antud volitusele õiguste piiramise sisu, eesmärgi ja ulatuse osas.

Kuna seadusandja ei ole seda küsimust seaduse tasemel reguleerinud, on sellega seotud küsimused seni kohaliku omavalitsuse otsustada .

⁷⁰ Lisa 19 Intervjuu T.Allik Lõuna Politseiprefektuuri korrakaitseosakonna politseidirektor 18.02 2007 lk 95

⁷¹ Lisa 21 Intervjuu S.Pars, Julgestuspolitsei analüüsi ja järelevalve osakonna komissar 18.03 2007 lk 101

KOKKUVÕTE

Eestis on pikemat aega aktuaalne teema seoses avalike koosolekute ja avalike ürituste korraldamisega. Kahtlemata on oluline tagada avalikel üritustel ja koosolekutel avalik kord ning turvalisus. Selleks on kehtestatud avalike ürituste ja avalike koosolekute läbiviimise kord, mis tugineb kohalike omavalitsuste avaliku korra eeskirjadel. Kuna nende eeskirjade osas on ka palju erinevusi, siis erinevad ka nõuded avalike ürituste korraldamise ja esitatavate turvanõuete osas. Avalike ürituste lubade väljastamisel esineb palju subjektiivsust, seadusega ei ole määratud, millal võib keelduda avaliku ürituse loa andmisest. Eestis ei ole põhjendatud iga omavalitsuse territooriumil erineva avaliku korra kehtestamine. Seepärast oleks vajalik ühtlustada avaliku korra eeskirju.

Kehtivates seadustes puudub korrakaitse jaoks oluliste mõistete avalik kord, avalik koht, turvalisus täpne definitsioon. Samuti ei ole politseile antud ka konkreetseid sekkumisvolitusi õigusrikkumiste takistamiseks. Antud volitused on liiga üldsõnalised. Sellinne määratlematus on takistuseks politseile teenistusülesannete täitmisel. Kindlasti oleks üheks võimaluseks Korrakaitseaduse vastuvõtmine, mis annaks täpse regulatsiooni ja defineeriks olulised mõisted. Kahjuks on selle olulise seaduse vastuvõtmine pidevalt erinevate vaidluste tõttu veninud. Seepärast on oluline, et politsei ja kohaliku omavalitsuse koostöö arendamine avaliku korra ja turvalisuse tagamiseks.

Avaliku korra ja turvalisuse tagamiseks on oluline ütlustada avaliku korra eeskirjad kohalikes omavalitsustes, kehtestada seadusega avalike ürituste korraldamise nõuded.

Töö autori poolt oli püstitatud hüpotees : ” *Politseile ja kohalikule omavalitsusele antud seaduslikud võimalused ja koostöö tagavad üritustel avaliku korra*”. Läbiviidud uuring ei kinnitanud püstitatud hüpoteesi, kuna politsei ja kohaliku omavalitsuse koostöö suhtes esinevad küsitluses osalenute hulgas lahkavõtted. Samuti ei ole pooled erinevatel põhjustel huvitatud vastastikusest koostööst. Seega on vajadus avaliku julgeoleku tagamiseks reguleerida avalike ürituste korraldamine ja järelevalve sarnaselt avaliku koosoleku korraldamisega.

Kohalike omavalitsuste ja politsei koostöö arendamiseks tuleks kõrvaldada bürookraatlikud tõkked, mis takistavad õigusrikkumiste vähendamiseks koostöö koordineerimist ja asjakohaste abinõude rakendamist. Samuti sõlmida asjaomaste valitsus- ja politseiasutustega munitsipaalpolitsei loomist ning tegutsemist käsitlevaid lepinguid . Töötada välja riigi ja munitsipaalpolitsei töökava ning määrata kindlaks koostöös täidetavad ülesanded.

SUMMARY

This paper “The Role and Tasks of Police and Local Governments in Public Events and Meetings” is a research on the process of public event and public meeting authorisation procedure and the activities of local government and the police as a result of that. The paper consists of four parts and is written on 47 pages in Estonian.

12 sources of literature were used in the process of preparing this paper. 2 of these sources are in a foreign language. Also judgements of the Criminal Chamber of the Supreme Court, local government regulations and various legal acts were used.

The procedure of an authorisation for public meeting is differently regulated in different local governments. There is no clear definition of public event and public order in valid public order rules. Also their meaning has not been cleared in legislative level. Thus a common national regulation of public events is necessary that would harmonise requirements for organising public events in Estonia.

The aim of the written paper is to draw attention to problems in the procedure of authorisation for public events and in organising public events, so as to make the organising of public events and meetings more effective and safer.

This paper gives an overview of the role of local government and the police in the procedure of authorisation of public meetings and organising them. Also this paper gives an overview of the problems of local government and the police, and possible cooperation between them to hold public events safely.

This summary in foreign language is written in English

KASUTATUD KIRJANDUS

Kohtuotsused

3-1-1-74-02 , Marek Maakeri süüdistuses KrK § 195 lg 2 järgi RKKO,RT III 2002, 19, 225

3-1-1-102-03, Silver Tederi kaitsja Ain Laansalu kassatsioonikaebus Tartu Ringkonnakohtu otsusele Silver Tederi väärteo asjas HÕS § 144 järgi, RKKO ,RT III, 2003,27,277

3-1-1-32-96, Andrei Kreiteri süüdistuses KrK § 113 järgi RKKO, RT III, 1996, 12,167

Tallinna Linnakohtu otsus 19.08 2003.a väärteoasjas nr 4-1247/03 OÜ Remeror suhtes

Tallinna Ringkonnakohtu otsus haldusasjas II-3õ/171/2000

Kohalike omavalitsuste määrused

Kohila valla avaliku korra eeskiri Kohila vallavolikogu määrus nr 10 25.02 2003.a

Tallinna linna avaliku korra eeskiri ja avaliku koosoleku korraldamise nõuded , Tallinna Linnavolikogu määrus nr 43 25.08 2005

Kaisma valla avaliku korra eeskiri Kaisma Vallavolikogu määrus nr 5, 18.03.2003

Avalike ürituste korraldamise kord, Pärnu Linnavalitsuse määrus nr 3 13.02 2006

Rae valla avaliku korra eeskiri. Rae Vallavolikogu määrus nr 9, 11.03.2003

Avalike koosolekute, avalike ürituste, spordiürituste ja projektlaagrite registreerimise kord Tartu Linnavalitsuse määrus 15.11 2004

Seadused

Rahvuvahelise eraõiguse seadus ,27.03 2002, RT I 2002,35,217

Kohaliku omavalitsuse korralduse seadus 02.06 1993 RTI 1993,37,558; RTI 2005, 32 ,235

Kohaliku omavalitsuse korralduse seadus 02.06 1993 RTI 1993,37,558; RTI 2005, 32 ,235

Eesti Vabariigi Põhiseadus RTI 1997,30,47

Ehitusseadus 15.05 2002 RT I 2002, 47, 297

Kirjandusallikad:

R.Jankelevitš, Avalik kord ja imperatiivsed sätted rahvusvahelises eraõiguses, Juridica 2002, nr 7 lk 478-489

A.Jõks, Eesti Vabariigi õiguskantsleri arvamus, <http://www.oiguskantsler.ee/index.php?pageID=4>

A.Jõks, Õiguskantsleri teaduskonverents “Politsei. Õigus. Riik”

<http://www.oiguskantsler.ee/index.php?pageID=4>

A.Jõks, Meelelahutusürituste müra ei tohi rikkuda ümbruskonna elanike õigusi

<http://www.oiguskantsler.ee/index.php?weeklyID=19>, 23.09 2005

O.Kask, Korrakaitse seaduse eelnõust, Juridica 2004, nr 7, lk 468-472

H.Scholler&B.Scholler, Grundzüge des Polizei-und Ordnungsrechts in der Bunderepublik Deutschland, lk 62

Avalik õigus, Prof Korsakowi loengud, Tartu 1931, lk 363

E. Mets. Koosolekud. – Politseileht 1939/18, lk 422.

E.Hiidna. Koosolekuõigus. Tartu Ülikool. Diplomitöö. Tallinn 1939, lk 9–10.

G. M. Köhler & C. Dürig-Friedl. Demonstrations- und Versammlungsrecht. München: Verlag C. H. Beck. 2001, lk 2 komm. 4.

Avalik koosolek Eesti Vabariigi 86. aastapäeva kaitsejõudude paraadil. Põhja Politseiprefektuuri politseiprefekti R. Küüdi kiri õiguskantsleri asetäitja-nõunikule M. Ernitsale 26. märtsist 2004 (nr 7-3/36)

Riigikogu liikme Eiki Nestori järlepärimine Õiguskantslerile 06.06 2005.a

T. Miilits, ”Meelelahutusürituste müra ja probleemid”, loengukonspekt 02.11 2006

T.Miilits, “ Soovituslik juhend massiliste korratuste ohu korral” 22.04 2007.a

Lisa 1. Kohtuotsus 3-1-1-74-02

KOHTUOTSUS

Eesti Vabariigi nimel

Kohtuasja number	3-1-1-74-02
Otsuse kuupäev	19. juuni 2002. a
Kohtukoosseis	Eesistuja Peeter Vaher, liikmed Eerik Kergandberg ja Lea Kivi
Kohtuasi	Kriminaalasi Marek Maakeri süüdistuses KrK § 195 lg 2 järgi
Vaidlustatud kohtulahend	Tallinna Ringkonnakohtu kriminaalkolleegiumi 4. märtsi 2002. a otsus kriminaalajas nr 2-1/230/02
Kaebuse esitaja ja kaebuse liik	Marek Maaker, kassatsioonkaebus
Asja läbivaatamise kuupäev	4. juuni 2002. a
Istungil osalenud isikud	kaitsja vandeadvokaat Merike Borunova, riigiprokurör Marge Püss, kannatanu Heiki Freiberg

Resolutsioon

1. Tühistada Tallinna Ringkonnakohtu kriminaalkolleegiumi 4. märtsi 2002. a ja Pärnu Maakohtu 10. jaanuari 2002. a otsused Marek Maakeri süüdimõistmises ja karistamises KrK § 195 lg 2 järgi.
2. Marek Maaker süüdi mõista KrK § 113 järgi ja karistada teda arestiga 3 kuud, mis kuulub täitmisele iseseisvalt.
3. Muus osas jätta kohtulahendid muutmata.
4. Kassatsioonkaebus rahuldada osaliselt, kassatsioonkaitsjon tagastada.

ASJAOLUD JA MENETLUSE KÄIK

1. Pärnu Maakohtu 10. jaanuari 2002. a otsusega tunnistati M. Maaker süüdi KrK § 195 lg 2 järgi ja talle mõisteti karistuseks üks aasta vabadusekaotust. KrK § 41 alusel liideti karistusele Pärnu Maakohtu 18. mai 2000. a otsusega mõistetud karistuse ärakandmata osa ning lõplikuks karistuseks mõisteti kohtualusele üks aasta neli kuud vabadusekaotust.

M. Maaker tunnistati süüdi selles, et ta rikkus 2. septembril 2000. a kella 17 ajal Pärnus asuva elumaja ees jämedalt avalikku korda ning väljendas ilmset lugupidamatust ühiskonna ja isiku väärkuse vastu, mis seisnes Heiki Freibergile rusikaga näkku löömisel. Kui H. Freiberg taganes elumaja trepikotta, siis M. Maaker järgnes talle ning käitudes erilise jõhkruuse ja küünilisusega, lõi kannatanu veel korduvalt näkku ja pähe. Löövide tulemusel tekitas M. Maaker kannatanule kerged kehavigastused.

Kuivõrd kannatanu ja kohtualuse vahel ei esinenud vahetult enne vägivalda tarvitamist mingit tüli ega konflikti, leidis kohus, et M. Maaker tungis kannatanule kallale huligaansel ajendil. Samuti leidis kohus, et taoline vägivalda kasutamine avalikus kohas on jäme avaliku korra rikkumine ja ilmse lugupidamatuse väljendus ühiskonna vastu. Asjaolu, et kohtualuse suhtes oli väidetavalt varem kasutatud vägivalda, milles ta pidas süüdlaseks kannatanu, ei andud

talle kohtu hinnangul mingit põhjust ega õigustust tungida kannatanule avalikus kohas teiste isikute juuresolekul kallale. Kohtu arvates oli tegemist seega otsitud ja äkki tekkinud huligaanse ajendiga.

Analüüsides kuritahtliku huligaansuse koosseisulisi asjaolusid, leidis kohus, et M. Maakeri käitumises avaldus eriline küünilisus, mis seisnes muude õiguspäraste suhtlemisviiside küünilises hülgamises ja teiste isikute nähes üldtunnustatud käitumisnorme eirates vägivalla tarvitamises. Kannatanu löömist mitmel korral rusikatega näkku, pähe ja kehasse, millega tekitati kehavigastused, hindas aga kohus kui käitumist erilise jõhkruisega.

2. Maakohtu otsuse peale esitas apellatsioonkaebuse M. Maaker, samuti tema kaitsja vandeadvokaat A. Nõmmik. M. Maaker palus enda käitumine ümber kvalifitseerida KrK § 113 järgi, kaitsja taotles kohtualuse õigeksmõistmist.

3. Tallinna Ringkonnakohtu kriminaalkolleegiumi 4. märtsi 2002. a otsusega jäeti maakohtu otsus muutmata ja apellatsioonkaebused rahuldamata.

Kriminaalkolleegium nõustus esmalt maakohtu seisukohaga, et M. Maakeri käitumine oli oma olemuselt eriti jõhker ja küüniline. Samas leidis aga kohtukolleegium, et huligaanne ajend ei ole üldse kuritahtliku huligaansuse kvalifitseerivaks asjaoluks, st tahtlik tegevus KrK § 195 lg 1 mõttes ei pea olema toime pandud huligaansel ajendil. Kohus asus seisukohale, et teisele isikule kehavigastuste tekitamisel ei ole oluline, millisel ajendil need tekitatakse, kas selleks on olemas põhjus või mitte. Kui isik peksab teist isikut avalikus kohas, rikub ta sellega avalikku korda ja väljendab ilmset lugupidamatust ühiskonna vastu. Kui aga tegevus ei toimu avalikus kohas, on välistatud isiku käitumise kvalifitseerimine kuritahtliku huligaansusena. Konkreetset juhul olid kriminaalkolleegiumi hinnangul nii tänav kui ka trepikoda avalikud kohad, mis on antud üldiseks kasutamiseks või mis tegelikkuses on üldkasutatav ja kus kehtivad reeglitega kinnistatud isikutevahelised suhted ühiskonnas, mis tagavad igatüüpi kindlustunde ning võimaluse realiseerida oma õigusi ja vabadusi.

Otsuse põhistamisel viitas kohus veel Riigikohtu kriminaalkolleegiumi lahendile nr [3-1-1-57-01](#), mille kohaselt võib isiklikel motiividel ja ajenditel alanud tegevus üle kasvada huligaansuseks tegevuse koha ja laadi spetsiifika tõttu.

MENETLUS RIIGIKOHTUS

4. Ringkonnakohtu otsuse peale esitas M. Maaker kassatsioonkaebuse, milles palub tema tegevus ümber kvalifitseerida KrK § 113 järgi.

4.1 Kassaator ei ole nõus ringkonnakohtu poolt tehtud viitega Riigikohtu kriminaalkolleegiumi lahendile nr [3-1-1-57-01](#), kuna tema käitumine ei arenenud edasi huligaansuseks. Nimelt ei näinud konflikti keegi kõrvalistest isikutest ja samuti ei solvatud kellegi eneseväarikust. Kassaator kinnitab, et tema tegevus oli suunatud kannatanule ainult isiklikel motiividel, huligaanse ajendi objektiks on aga tavaliselt kõrvalised ühiskonna liikmed.

4.2 Kaebuses leitakse veel, et ringkonnakohtu kriminaalkolleegium vaatleb liiga üldiselt tänavat ja trepikoda kui avalikku kohta. Kui iga konflikt tänaval on huligaansus, siis on huligaansus järelikult ka iga teine kuritegu tänaval.

5. Kassatsioonkaebusele esitas vastuväited kannatanu H. Freiberg, kes palub jätta kassatsioonkaebuse rahuldamata ja ringkonnakohtu otsuse muutmata.

6. Riigikohtu istungil toetas kaitsja esitatud kassatsioonkaebust ja rõhutas, et M. Maakeri tegevuses puudus tahtlus avaliku korra rikkumiseks. Prokurör ja kannatanu leidsid, et kassatsioonkaebus ei kuulu rahuldamisele.

RIIGIKOHTU KRIMINAALKOLLEEGIUMI SEISUKOHT

7. KrK § 195 lg 2 sätestab kriminaalvastutuse kuritahtliku huligaansuse eest, so tahtliku tegevuse eest, mis jämedalt rikub avalikku korda ja väljendab ilmset lugupidamatust ühiskonna vastu, mis oma sisult on eriti küüniline või eriti jõhker või on seotud vastuhakkamisega võimuesindajale või avalikku korda kaitsvale üldsuse esindajale või teisele

isikule, kes tõkestab huligaanset tegevust, samuti huligaansuse eest, mille pani toime isik, kellel on karistatus huligaansuse eest.

7.1 M. Maaker anti kohtu alla süüdistatuna KrK § 195 lg 2 järgi selles, et ta, rikkudes avalikku korda ja väljendades lugupidamatust ühiskonna ja isiku vääriskuse vastu, lõi kannatanut tänaval kolmel korral rusikaga näkku ja kui kannatanu taganes maja trepikotta, järgnes talle. Käitudes erilise jõhkruuse ja küünilisusega, lõi ta rusikaga täpselt tuvastamata arv kordi kannatanut näkku ja kehasse, mille tagajärjel sai kannatanu kerged kehavigastused. Pärnu Maakohus leidis, et M. Maaker tungis kannatanu H. Freibergile kallale ajendatuna otsitud huligaansust ajendist (tl 88,89).

Riigikohus ei nõustu selle seisukohaga, sest see on ilmselges vastuolus tuvastatud asjaoludega. Maakohtu otsuses sedastati: "Asjaolu, et kohtualuse suhtes oli väidetavalt varem kasutatud vägivalda, milles ta pidas süüdlaseks kannatanut, "(tl 89), näitab subjektiivselt küljest üheselt isiklikku ajendit. Kas see kohtualuse poolt arvatud teda ka millekski õigustas, ei oma kuriteo motiivi avamisel mingit tähendust, sest tal puudus õigus kannatanule kallale tungida ja teda lüüa ka juhul, kui tema oletus vastanuks tõele.

7.2 Käsitledes M. Maakeri poolt toimepandud kuriteo objektiivset külge, on Pärnu Maakohtu leidnud, et M Maakeri poolt vägivalda kasutamine avalikus kohas on jäme avaliku korra rikkumine ja ilmse lugupidamatuse väljendamine ühiskonna vastu (tl 88). Seega on vägivalda kasutamisega põhistati KrK § 195 lg 1 sätestatud huligaansuse toimepanemist. Samas on seesama käitumine omistatud kohtualusele ka KrK § 195 lg 2 kahe koosseisulise tunnusega. Esiteks, eriline küünilisus- "hülgas küüniliselt muud õiguspärased suhtlemisviisid ja asus päevasel ajal teiste isikute nähes kasutama vägivalda"(tl 89). Ja teiseks sisustatakse sellesama vägivaldaga ka erilist jõhkruust- "kannatanu löömist mitmel korral näo ja pea, samuti keha piirkonda, mille tulemusel tekkisid kehavigastused"(tlk 89). Riigikohus märgib siinjuures, et senise väljakujunenud kohtupraktika järgi on kehavigastuse tekitanud vägivald erilise jõhkruuse tunnuseks.

7.3 Riigikohtu kriminaalkolleegium peab vajalikuks rõhutada, et huligaansus on avaliku korra vastu suunatud kuritegu. Huligaansusena ei tohi kvalifitseerida kuritegusid, mis objektiivselt küljest küll sarnanevad huligaansusele, kuid süüdlase tahtlusest ja tema tegutsemise motiividest lähtudes puudub vägivalda kasutamisel soov rikkuda jämedalt avalikku korda ja väljendada sellega ilmset lugupidamatust ühiskonna vastu. Nende tunnuste puudumisel tuleb peksmist ja kerge kehavigastuse tekitamist kvalifitseerida isikuvastase kuriteona.

7.4 Riigikohus ei nõustu ka Tallinna Ringkonnakohtu kriminaalkolleegiumi otsuses väljendatud seisukohaga, et "seejuures ei ole oluline, millisel ajendil need kehavigastused tekitatakse - kas selleks on olemas põhjus, või tegemist on põhjuseta peksmisega. Kui selline tegevus ei toimu avalikus kohas on välistatud kuriteo kvalifitseerimine kuritahtliku huligaansusena"(tl 118).

Kuriteo kvalifitseerimisel huligaansusena ei ole selle toimepanemise kohal määravat tähtsus. Huligaansust saab toime panna nii avalikus kohas kui ka mujal. Riigikohtu kriminaalkolleegium on varasemates lahendites märkinud, et "huligaansel motiivil ning ajendil toimepandud tegu (...) ei eelda avalikku kohta" (*Riigikohtu kriminaalkolleegiumi otsus kriminaalasjas nr 3-1-1-1-02, RT III, 2002, 6, 57*) ja "asjaolu, et (...) konflikt leidis aset avalikus kohas, ei tõenda, et A. Z eesmärgiks oli avaliku korra rikkumine või ilmse lugupidamatuse avaldamine ühiskonna vastu" (*Riigikohtu kriminaalkolleegiumi otsus kriminaalasjas nr 3-1-1-113-98, RT III, 1999, 1, 7*).

Avalik koht pole väärtus iseenesest, mis "tagaks igaühe kindlustunde ja võimaluse realiseerida oma õigusi ja vabadusi" (tlk 118), vaid eraldi tuleb tuvastada avalikus kohas toimuv asjasse mittepuutuvate isikute või üldise õigusrahu häirimine. Seda aga kohtud teinud ei ole.

7.5 Kriminaalasja materjalidest nähtub, et M. Maakeri vägivaldteod H. Freibergi suhtes olid toime pandud isiklikel ajenditel, millega ei kaasnud tahtlust rikkuda jämedalt avalikku

korda ja avaldada ilmset lugupidamatust ühiskonna vastu. Pärnu Maakohus ja Tallinna Ringkonnakohus pole tuvastanud, et M. Maakeri tegevusega rikuti kolmandate, konflikti mittepuutuvate isikute õigusrahu. Eeltoodule tuginedes leiab Riigikohtu kriminaalkolleegium, et M. Maaker on toime pannud isikuvastase kuriteo - kerge kehavigastuse tahtliku tekitamise, mis on kvalifitseeritav KrK § 113 järgi.

8. Juhindudes AKKS § 63 p-st 3 ja § 64 p-st 2 tühistab Riigikohus eelnevad kohtulahendid kriminaalseaduse ebaõige kohaldamise tõttu ja teeb ise asjas uue otsuse, raskendamata süüdimõistetu olukorda.

Arvestades kuriteo toimepanemise asjaolusid, Pärnu Maakohtu Kriminaalhooldusosakonna arvamust, vastutust raskendavat asjaolu - M. Maaker on varem kuriteo toime pannud ja selle kuriteo pani ta toime eelmise kohtuotsusega kohtu poolt määratud katseajal, leiab Riigikohus, et M. Maakerit tuleb karistada arestiga sanktsiooni ülemäära piirides.

Peeter Vaher, Eerik Kergandberg, Lea Kivi

KOHTUOTSUS

Eesti Vabariigi nimel

Kohtuasja number	3-1-1-102-03
Otsuse kuupäev	18. september 2003. a
Kohtukoosseis	Eesistuja Eerik Kergandberg, liikmed Jüri Ilvest ja Ott Järvesaar
Kohtuasi	Silver Tederi väärteoasi HÕS § 144 järgi
Vaidlustatud kohtulahend	Tartu Ringkonnakohtu 17. veebruari 2003. a otsus väärteoasjas nr 2-4-3-/2003
Kaebuse esitaja ja kaebuse liik	Silver Tederi kaitsja vandeadvokaadi vanemabi Ain Laansalu kassatsioonkaebus
Asja läbivaatamise kuupäev	26. august 2003. a
Istungil osalenud isikud	Silver Tederi kaitsja Ain Laansalu

Resolutsioon

- 1. Tühistada Tartu Maakohtu 3. jaanuari 2003. a ja Tartu Ringkonnakohtu 17. veebruari 2003. a kohtuotsused Silver Tederi väärteoasjas HÕS § 144 järgi ja lõpetada asjas menetlus KarSRS § 5 lg 1 ja § 6 lg 1 alusel.**
- 2. Silver Tederi kaitsja vandeadvokaadi vanemabi Ain Laansalu kassatsioonkaebus rahuldada.**

ASJAOLUD JA MENETLUSE KÄIK

1. Silver Tederile koostati 5. juulil 2002. a haldusõiguserikkumise protokoll, mille kohaselt ta 30. aprillil, 9. juunil ja 18. juunil 2002. a Tartus aadressil Anne 85-64 sõimas huligaansel ajendil Hinge Eesvaldi ebatsensuursete sõnadega. Sellega pani ta toime HÕS § 144 järgi kvalifitseeritava teo.

2. Tartu Maakohtu 3. jaanuari 2003. a otsusega karistati S. Tederit HÕS § 144 järgi 21 trahviühiku ehk 1260 krooni suuruse rahatrahviga.

Kohus leidis, et ebatsensuursete väljendite kasutamine oli kantud huligaansest motiivist.

S. Teder näitas üles lugupidamatust kaasinimeste (s.o kõigi, kes sõimu kuulsid) ja õiguskorra vastu. Ebatsensuursete väljendite kasutamine H. Eesvaldi juures kodus ei ole seejuures vastutust välistavaks asjaoluks, sest huligaansel motiivil ja ajendil toimepandud kaasinimeste vastu lugupidamatust väljendav tegu ei eelda avalikku kohta. Oma käitumisega häiris S. Teder lisaks H. Eesvaldile ka Edda Tederi ja tema laste rahu, kes kuulsid menetlusaluse isiku poolt H. Eesvaldi sõimamist. Seega on S. Tederi käitumine käsitletav ka avaliku korra rikkumisena. Avalik kord on tavade, heade kommetega, normidega või reeglitega kinnistatud isikutevahelised suhted ühiskonnas, mis tagavad igapäevase avaliku kindlustunde ja võimaluse realiseerida oma õigusi, vabadusi ja kohustusi.

Kohus märkis, et ka 1. septembril 2002. a kehtima hakanud Karistusseadustiku § 262 sätestab vastutuse avaliku korra rikkumise eest ja sellega on hõlmatav ka HÕS §-s 144 sätestatud väärteo kirjeldus ning menetletav rikkumine on kehtvalt karistatav.

3. S. Teder esitas Tartu Maakohtu otsuse peale apellatsioonkaebuse, milles taotles otsuse tühistamist ja asjas menetluse lõpetamist.

Kaebuses leiti, et tunnistajate ütlused, millele Tartu Maakohus otsuse tegemisel tugines, olid valed ja kantud soovist teda süüdistada.

Lisaks leidis apellant, et KarS § 262 kasutab mõistet "avalik koht", mille hulka ei saa lugeda korterit ning seetõttu ei ole tema tegu Karistusseadustiku järgi enam karistatav.

4. Tartu Ringkonnakohtu 17. veebruari 2003. a otsusega jäeti kaebus rahuldamata ja Tartu Maakohu otsus muutmata.

Ringkonnakohus nõustus maakohu põhistustega ega pidanud vajalikuks neid korrata. Samuti leidis ringkonnakohus, et maakohus on motiveerinud, miks ta peab õigeks tunnistajate ütlusi ega loe tõesteks S. Tederi ütlusi. Maakohus on õigesti leidnud, et toimepandud rikkumine ei ole Karistusseadustiku jõustumisega dekriminaliseeritud.

5. Ringkonnakohtu otsuse peale esitas kassatsioonkaebuse S. Tederi kaitsja vandeadvokaadi vanemabi Ain Laansalu, kes taotleb Tartu Ringkonnakohtu kriminaalkolleegiumi otsuse tühistamist ja menetluse lõpetamist.

Kassatsioonkaebuse kohaselt on kohtud väärtalt kohaldanud materiaalõigust, leides ekslikult, et protokollis kirjeldatud tegu on karistatav ka peale Karistusseadustiku jõustumist. KarS § 262 sätestab karistuse "avalikus kohas teiste isikute rahu või avaliku korra muu rikkumise eest." Väidetava teo toimepanemise koht - korter - ei ole avalik koht.

Samuti on kassaator seisukohal, et kohtud on rikkunud menetlusõigust, kuna ei ole piisavalt põhistanud, miks nad leiavad, et väidetav tegu on endiselt karistatav.

6. Riigikohtu kriminaalkolleegiumi istungil toetas kassaator kassatsioonkaebuses esitatud taotlust.

RIIGIKOHTU KRIMINAALKOLLEEGIUMI SEISUKOHT

7. Karistusseadustiku rakendamise seaduse § 6 lg 1 sätestab, et enne karistusseadustiku jõustumist toimepandud haldusõiguserikkumise kohta alustatud füüsilise või juriidilise isiku haldusõiguserikkumise asi lõpetatakse sama seaduse § 5 lõigetes 1 ja 2 ettenähtud alusel. Sama seaduse § 5 lg 1 kohaselt vabastatakse karistusest füüsiline isik ja juriidiline isik, kellele on määratud karistus haldusõiguserikkumise eest, mis karistusseadustiku või muu väärtekoosseisu sätestava seaduse järgi ei ole enam karistatav väärtena ega kuriteona. Karistusseadustiku rakendamise seaduse § 5 lg 2 sätestab, et füüsilise või juriidilise isiku poolt enne karistusseadustiku jõustumist toimepandud tegu, mis on väärtena karistatav ka karistusseadustiku või muu seaduse järgi, kvalifitseeritakse haldusõiguserikkumiste seadustiku või muu haldusõiguserikkumise koosseisu ettenägeva seaduse vastava paragrahvi järgi.

Nendest sätetest lähtudes tuleb Riigikohtu kriminaalkolleegiumi arvates esmalt kaaluda, kas haldusõiguserikkumise protokollis kirjeldatud S. Tederi tegu, mis on kvalifitseeritud HÕS § 144 järgi, on väärtena või kuriteona karistatav ka Karistusseadustiku või muu seaduse järgi. Kui sellele küsimusele on vastus eitav, siis kuulub menetlus asjas lõpetamisele KarSRS § 6 lg 1 alusel. Kui aga kaalumise tulemuseks on jaatav vastus, siis tuleb tegu KarSRS § 5 lg 2 kohaselt kvalifitseerida Haldusõiguserikkumiste seadustiku järgi.

8. Pisihuligaansuse (HÕS § 144) koosseisu Karistusseadustikus ei ole. Sellele kõige lähedasem väärtekoosseis on KarS §-s 262 sätestatud avaliku korra rikkumine. Avaliku korra rikkumine KarS § 262 järgi (avalikus kohas teiste isikute rahu või avaliku korra muu rikkumise eest - ...) eeldab obligatoorselt, et tegu oleks toime pandud avalikus kohas või et teo tagajärjel oleks rikutud väljaspool vahetut tegutsemiskohta viibivate isikute rahu või avalikku korda rikutakse muul viisil (mitte rahu rikkumisega). Samas ei nõua seadus avaliku korra rikkumise subjektiivse koosseisu tunnustena tahtluse, motiivi, eesmärgi ega ajendi tuvastamist. Väärtena on KarS § 15 lg 3 kohaselt karistatav ka ettevaatamatu tegu, mis rikub avalikku korda.

Seega ei ole tegu, mis pole toime pandud avalikus kohas ja mille tagajärjel ei rikuta teiste

isikute rahu ega rikuta muul viisil avalikku korda kvalifitseeritav avaliku korra rikkumisena KarS § 262 järgi.

9. Avalikuks kohaks loetakse selline koht, kuhu on ligipääs ka kolmandatel isikutel, kes pole õiguserikkujaga isiklikult seotud. Avaliku korra all on kohtupraktikas mõistetud tavadega, heade kommetega, normidega või reeglitega kinnistatud isikutevahelisi suhteid ühiskonnas, mis tagavad igapäevase avaliku kindlustunde ja võimaluse realiseerida oma õigusi, vabadusi ja kohustusi (RT III 1996, 12, 167 ja 25, 334).

Teiste isikute rahu rikkumine eeldab personifitseeritud füüsilise isiku olemasolu, mistõttu selle all tuleb eelkõige mõista teiste isikute turvalisust, elu ja tervist ning rahu häirivat tegevust, samuti lugupidamatuse väljendamisest teiste isikute suhtes, kui need teod ei moodusta eraldi süüteo koosseisu. Sellisteks tegudeks võivad olla näiteks lärmamine või muu müra tekitamine, ebasüüde väljendite kasutamine, teiste isikute tülitamine jms. Avaliku korra muu rikkumisena tuleb käsitada näiteks avaliku asja rikkumist, lõhkumist või omavolilist teisaldamist, kui puuduvad kuriteo tunnused KarS § 204 järgi, samuti alkoholi pruukimist avalikus kohas või alkoholijoobes avalikku kohta ilmumist jms. Seejuures tuleb silmas pidada, et iga pisirikumist ei ole õige käsitada väärteona KarS § 262 järgi. Väärteona on võimalik käsitada vaid tegusid, millega ilmselgelt rikutakse avaliku korra sisuks olevaid norme ja reegleid.

10. Eravalduses toimepandud tegu, mille tagajärjel ei rikuta avalikku korda, ei ole kvalifitseeritav avaliku korra rikkumisena KarS § 262 järgi ehkki sellel teol võisid olla muud selle väärteo koosseisu tunnused. Näiteks isikute rahu rikkumine eluruumides (HÕS § 145) ja solvamine (KrK § 130), kui sellega ei rikutud kolmandate isikute rahu väljaspool seda eluruumi, kus tegu toime pandi, ei ole kvalifitseeritavad KarS § 262 järgi. Karistusseadustiku järgi ei ole sellised teod enam karistatavad. Sellistel juhtudel on rikutud õigusi võimalik kaitsta eraõiguslike vahenditega.

Küll aga on Karistusseadustiku järgi endiselt karistatavad näiteks valdaja tahte vastaselt võõrasse hoonesse, ruumi, sõidukisse või piirdega alale ebaseaduslik tungimine (KarS § 266), seejuures on seadusest kõrvaldatud selle väärteokoosseisu osas piirangud, mis olid kehtestatud HÕS §-s 144³. Samuti on KarS § 267 järgi endiselt karistatav võõrast hoonest, ruumist, sõidukist ja piirdega alalt lahkumise nõude täitmata jätmine, mis oli karistatav ka HÕS § 144⁴ järgi.

11. Haldusõiguserikkumise protokollis kohaselt sõimas S. Teder 30. aprillil, 9. juunil ja 18. juunil 2002. a huligaansel ajendil Tartus aadressil Anne 85-64 H. Eesvaldi ebatsensuursete sõnadega. Asja materjalidest nähtub, et aadressil Anne 85-64 asub H. Eesvaldi korter. Seega ei ole teo toimepanemise kohaks avalik koht. Asjas puuduvad tõendid, et S. Tederi käitumine oleks rikkunud väljaspool seda korterit viibinud isikute rahu. Seega ei ulatunud S. Tederi käitumise tagajärg väljapoole H. Eesvaldi korterit, s.t avalikku kohta. Järelikult ei ole S. Tederi käitumine, mida on kirjeldatud haldusõiguserikkumise protokollis, käsitatav avaliku korra rikkumisena KarS § 262 järgi. Haldusõiguserikkumise protokollist ei nähtu, et S. Teder oleks korterisse tunginud ebaseaduslikult või et ta oleks keeldunud täitmast H. Eesvaldi nõuet korterist lahkumiseks. Seega ei ole võimalik S. Tederi käitumist kvalifitseerida ka väärteona KarS § 266 või § 267 järgi.

Eeltoodu alusel leiab Riigikohtu kriminaalkolleegium, et Tartu Maakohus ja Tartu Ringkonnakohtus on haldusõiguserikkumise protokollis kirjeldatud teo eest S. Tederi HÕS § 144 järgi süüditunnistamise ja karistamisega ebaõigesti kohaldanud materiaalõigust, sest Karistusseadustiku järgi ei ole see tegu enam karistatav ei väärteona ega kuriteona. Seega tuleb kohtuotsused tühistada ja asja menetlus lõpetada KarSRS § 5 lg 1 ja § 6 lg 1 alusel. Jüri Ilvest, Eerik Kergandberg, Ott Järvesaar

KOHTUOTSUS
Eesti Vabariigi nimel

Tallinnas 9.oktoobril 2000.a.

Tallinna Ringkonnakohtu halduskolleegium koosseisus: Allar Jõks (eesistuja), Ruth Virkus ja Viive Ligi vaatas avalikul kohtuistungil 03.10.2000.a. apellandi Tallinna Politseiprefektuuri esindaja Andreas Anvelti, vastustaja E.Š osavõtul läbi Tallinna Politseiprefektuuri apellatsioonkaebuse Tallinna Halduskohtu 21.08. 2000 otsusele haldusaj nr 4-1153/2000.

Haldusõiguserikkumise protokoll kohaselt E Š 22.06.2000 viis läbi avaliku koosoleku (piketi), millega rikkus avaliku koosoleku seaduse § 7 lg 1 p 1, jättes esitamata linnavalitsusele avaliku koosoleku teate ning eeltoodust tulenevalt eiras politseitöötajate korraldust lõpetada piketeerimine ning tulla nendega politseisse. Haldusõiguserikkumise protokoll kohaselt on E Š selliselt pannud toime HÕS §143 ja 155 järgi kvalifitseeritava haldusõiguserikkumise. Tallinna Halduskohtu 21.08.2000 otsusega lõpetati haldusõiguserikkumise menetlus HÕS § 143 ja 155 järgi seoses E Ši tegevuses haldusõiguserikkumise koosseisu puudumisega. Kohtuotsuse motiivid on järgmised. Asja materjalide hulgas on foto, millel E Š seisab üksinda, plakat käes Pärnu mnt 7 kohtuhoone seina ääres , segamata liiklejaid, tülitamata möödujaid vms, mis eeldaks aktiivset tegevust või avaliku korra rikkumist. Üksnes plakatiga seismine ühe isiku poolt ei anna avaliku koosoleku läbiviimise või korraldamise koosseisu. Avaliku koosoleku (sh piketi) läbiviimine ja korraldamine eeldab isikute grupi kogunemist oma seisukohtade avalikult teatavastegemiseks. Sellisest kogunemisest teatamise mõte seisneb avaliku korra rikkumise (korratuste) jms ärahoidmises, kui koosolekut (kogunemist)kavatsetakse läbi viia avalikus kohas. Käsitletaval juhul üksikisiku tegevus ei kogunud rahvast kokku(ei olnud sellele suunatud), puudus aktiivne sellekohane tegevus. Vaadeldaval juhul tegevus ei ohustanud avalikke huve Avaliku koosoleku seaduse §1 p 2 mõttes. Eeltoodust tulenevalt puudub E Ši tegevuses ka HÕS § 143 koosseis kuna see on vahetult seotud HÕS § 155 järgse õiguserikkumise koosseisuga.

Apellatsioonkaebuses palutakse kohtuotsus tühistada ja saata asi uueks arutamiseks Tallinna Halduskohtule. Apellatsioonkaebuse motiivid on järgmised. Kohus on ebaõigesti kohaldanud avaliku koosoleku seadust. Avaliku koosoleku seaduse § 2 kohaselt mõistetakse avaliku koosolekuna väljakul pargis, teel tänaval või muus vabas õhus korraldatavat koosolekut, demonstratsiooni, miitingut, piketti, religioosset üritust või muud meeleavaldust. Piketina avaliku koosoleku seaduse tähenduses saab mõista poliitiliste või muude nõudmistega ametiasutuse juures meele avaldamist. Piketile meeleavaldusena on iseloomulik oma meele avaldamine plakati jms kaudu, kusjuures piketi puhul ei toimu kõnesid, rongkäiku(liikumist) ja reeglina ei kasutata muid aktiivse tegevuse vorme. Avaliku koosoleku seaduse mõttes pikett kui üks meeleavalduse vorm leiab aset ka siis kui meelt avaldab üks isik. **Kui koosoleku või miitingu puhul võib tõstatada küsimuse ürituse kui sellise toimumise kohta sõltuvalt osalevate isikute arvust, siis pikett kui spetsiifiline meeleavalduse vorm ei eelda toimumiseks isikute kogunemist** Kohus on ekslikult leidnud, et avaliku koosoleku seaduse säte üksikisiku poolt korraldatava piketi puhul rakendamisele ei kuulu. Pikett toimub reeglina ametiasutuse juures ja piketi eesmärgiks pole rahva kogunemine. Piketi kaudu väljendab isik

oma meelt avalikkuse ees ja avalikus kohas, kuid suunatuna otseselt ametiisikutele ja ametiasutustele. Avaliku huvi võimalik rikkumine avaldub siin esmalt ametiasutuste normaalse tegevuse häirimises ja selle kaudu ka avaliku korra ohustamisena. Samas võib ka isiku seismine plakatiga tänaval (kõnniteel) kujutada endast takistust teistele liiklejatele ning sellega olla vastuolus avaliku korra ja liiklusohutuse nõuetega. Seetõttu ka piketi korraldamisele laieneb eelneva teatamise kohustus. Asjaolu, kas tegelikult ohustati avalikku huvi, ei oma seejuures õiguslikku tähendust. Seega on E.Š rikkunud avaliku koosoleku läbiviimise nõudeid ja pannud toime HÕS § 155 järgse haldusõiguserikkumise. Kohus on ebaõigesti lõpetanud menetluse HÕS § 143 järgi kvalifitseeritavas õiguserikkumises. Asjas kogutud materjalidega on tõendamist leidnud, et E.Š ei allunud politseiametnike poolt oma kohustuste täitmisel avalikku korda kaitstes antud seaduslikule korraldusele, eirates seda tahtlikult. Politseiametniku korraldus lõpetada registreerimata st avaliku koosoleku seaduse nõuete vastaselt korraldatud piketeerimine on vaieldamatult seaduslik, vastavalt AKS §-le 11 ja 14 ning Politseiseaduse §-le 13 lg 1 p 1. Ekslik on kohtu seisukoht, et kui hiljem leiti, et E.Ši tegevus oli õiguslik siis ei pidanudki ta täitma politseiametnike korraldusi. Politsei poolt eelnimetatud korralduste (dokumentide esitamine, politseisse tulek) andmine ja kohustuslikkus ei ole seaduse järgi seatud sõltuvusse sellest, kas isiku tegevuses hilisemalt tõendatakse õiguserikkumise koosseis või mitte. Nimetatud politsei toimingute (korralduste) eesmärk ongi välja selgitada asja tehjolud, läbi viia menetlus. Korraldustele mitte alludes takistab aga isik korrakaitseorganite tööd. Asjaolu, et kohus lõpetas asjas menetluse HÕS § 155 järgi, ei tähenda ühelgi moel, et E.Ši tegevuses puudub HÕS § 143 koosseis.

Halduskolleegium

leidis

Haldusõiguserikkumise protokollis kohaselt E.Š 22.06.2000 viis läbi avaliku koosoleku (piketi), millega rikkus avaliku koosoleku seaduse § 7 lg 1 p 1, jättes esitamata linnavalitsusele avaliku koosoleku teate. Haldusõiguserikkumise protokollis kohaselt on E.Š selliselt pannud toime HÕS § 155 järgi kvalifitseeritava haldusõiguserikkumise.

HÕS § 155 näeb ette vastutuse avaliku koosoleku läbiviimise eest avaliku koosoleku seaduses ettenähtud nõudeid eirates.

AKS § 2 kohaselt avaliku koosoleku seaduses mõistetakse avaliku koosolekuna väljakul, pargis, teel, tänaval või muus avalikus kohas vabas õhus korraldatavat koosolekut, demonstratsiooni, miitingut, piketti, religioosset üritust, rongkäiku või muud meelevaldust.

Avaliku koosoleku seaduse 2.peatükk "Avaliku koosoleku korraldamise nõuded" sätestab avalikust koosolekust eelneva teatamise kohustuse, nõuded avaliku koosoleku teatele (AKS § 7, 8).

Avaliku koosoleku seaduse 3.peatükk "avaliku koosoleku läbiviimise nõuded" sätestab avaliku koosoleku korraldaja kohustused, avaliku koosoleku korrapidaja ja avalikust koosolekust osavõtjate kohustused (AKS §11, 12, 13). Eelnevast järeldub, et HÕS § 155 näeb ette vastutuse avaliku koosoleku läbiviimise eest avaliku koosoleku seaduse 3.peatükis sätestatud nõudeid eirates. Haldusõiguserikkumise protokollis kohaselt on E.Š aga rikkunud Avaliku koosoleku seaduses 2.peatükis sätestatud avaliku koosoleku korraldamise nõudeid, jättes esitamata linnavalitsusele AKS §-s 7 märgitud avaliku koosoleku teate. Järelikult E.Ši tegevuses puudub HÕS § 155 järgi kvalifitseeritava haldusõiguserikkumise koosseis ning

halduskohtunik on tulnud õigele lõppjäreldusele ning lõpetanud asjas menetluse koosseisu puudumise tõttu.

2. Haldusõiguserikkumise protokoll kohaselt E.Š. 22.06.2000 eiras politseitöötajate korraldust lõpetada piketeerimine, esitada isikuandmed ja -dokumendid ning tulla kaasa Kesklinna politseijaoskonda pannes sellega toime HÕS §-s 143 sätestatud haldusõiguserikkumise.

Halduskohtunik on ebaõigesti lõpetanud menetluse HÕS § 143 järgi põhjendusel, et E.Š-i tegevuses HÕS § 155 koosseisu puudumise tõttu puudub ka HÕS § 143 järgse õiguserikkumise koosseis. Selliselt on kohtunik põhjendamatu HÕS § 143 järgi vastutusele võtmise sidunud asjaoluga kas E.Š-i tegevuses esineb HÕS § 155 järgne teokoosseis.

HÕS § 143 näeb ette vastutuse politseiametniku poolt oma kohustuse täitmisel avalikku korda kaitstes antud seadusliku korralduse tahtliku eiramise eest. Politsei poolt oma kohustuste täitmisel avalikku korda kaitstes antud seadusliku korralduse (dokumentide esitamine, politseisse tulek) andmine ja kohustuslikkus ei ole seaduse järgi seatud sõltuvusse sellest, kas isiku tegevuses hilisemalt tõendatakse õiguserikkumise koosseis või mitte. Nimetatud politsei toimingute (korralduste) eesmärk ongi välja selgitada asja tehjoolud, läbi viia haldusõiguserikkumise menetlus. Korraldustele mitte alludes takistab aga isik korrakaitseorganite tööd avaliku korra kaitsel.

Tuvastamaks E.Š-i tegevuses HÕS § 143 järgse õiguserikkumise koosseisu olemasolu või puudumise, tuleb kindlaks teha, kas E.Š. tahtlikult eiras politseiametniku poolt oma kohustuse täitmisel avalikku korda kaitstes antud seaduslikku korraldust.

Haldusõiguserikkumise asja materjalid ei kinnita asjaolu, et E.Š. oleks eiranud politseiametniku korraldust. E.Š-i halduskolleegiumi istungil antud seletusest tulenevalt ei eiranud ta politseiametnike korraldust. E.Š. selgitas kohtuistungil, et temalt ei nõutud piketeerimise lõpetamist, isikuandmete -ja dokumentide esitamist ega politseijaoskonda minekut. Politseiametnikud asusid teda ootamatult suruma politseisõidukisse ning sellele ei eelnenud ettepanekut vabatahtlikult politseijaoskonda minekuks. Isikuandmeid ega dokumente temalt ei nõutud kuna tema isik oli juuresviibivale politseiametnik V.Triškinile hästi teada. E.Š-i ütlusi kinnitab ka tunnistajana ülekuulatud A. J, kelle sõnul suruti E.Š-i politseiautosse põhjuseta. Tunnistaja ei kuulnud, et oleks Šilt nõutud piketeerimise lõpetamist, isikuandmete esitamist ja politseijaoskonda minekut.

Halduskolleegiumi istungil ei taotlenud vastustaja esindaja omapoolsete tunnistajate väljakutsumist, pidades võimalikuks asja lahendada olemasolevate tõenditega.

Eelnevast tulenevalt puudub E.Š-i tegevuses HÕS § 143 järgi kvalifitseeritava haldusõiguserikkumise koosseis ning kohus on tulnud õigele lõppjäreldusele haldusõiguserikkumise koosseisu puudumise kohta E.Š-i tegevuses. Eeltoodut arvestades tuleb haldusõiguserikkumise asjas lugeda menetlus lõpetatuks halduskolleegiumi otsuses toodud motiividel.

Apellant palus kohtuotsuse tühistada ja saata asi uueks arutamiseks. Kuivõrd ringkonnakohtus ei tuvastanud halduskohtu poolt menetlusnormide rikkumist tuleb apellatsioonkaebus jätta rahuldamata ja kohtuotsus muutmata.

Juhindudes HÕS § - st 307-26 p 2 halduskolleegium

otsustas

Muuta Tallinna Halduskohtu 21.08.2000 otsus haldusõiguserikkumise asjas nr 4-1153/2000 põhjenduste osas ja lugeda E.Š-i haldusõiguserikkumise asjas HÕS § 143 ja 155 järgi menetlus lõpetatuks ringkonnakohtu otsuses toodud motiividel. Jätta rahuldamata apellatsioonkaebus.

Ühe kuu jooksul arvates otsuse kuulutamisele järgnevast päevast võib kassatsioonkaebuse esitada Riigikohtule Tallinna Ringkonnakohtu kaudu

KOHTUOTSUS

Eesti Vabariigi nimel

Tartus 12. märtsil 1996.a.

Riigikohtu kriminaalkolleegium kogu koosseisus: eesistuja Jüri Ilvest ning liikmed Herbert Lindmäe, Lea Kalm, Eerik Kergandberg, Jüri Rätsep ja Peeter Vaher vaatas avalikul kohtuistungil kassatsiooni korras läbi kriminaalasja

Andrei Kreiteri süüdistuses KrK § 113 järgi.

Kohtuistungist võttis osa Riigiprokuröri asetäitja Jaan Naaber.

Kriminaalasja materjalidest nähtub, et varem kriminaalkorras karistatud A. Kreiter, viibides seitsmeaastase vabadusekaotusliku karistuse kandmisel Rummu vanglas, 9. septembril 1994. a. kutsus eluruumi koristamise ettekäändel endaga kaasa kaasvangid J. Kolesnikovi ja T. Berki. Kui viimased keeldusid, peksis ta neid rusikate ja jalgadega näkku ja kehasse, tekitades T. Berkile kerged, terviserikketa kehavigastused. Harju Maakohtu 3. novembri 1995. a. otsusega mõisteti A. Kreiter süüdi KrK § 195 lg. 2 järgi ja karistati vabadusekaotusega üks aasta ja kuus kuud, millele liideti ärakandmata karistus. KrK § 41 järgi loeti lõplikuks karistuseks kolm aastat ja kuus kuud vabadusekaotust kinnises vanglas.

Tallinna Ringkonnakohtu kriminaalkolleegium arutas 12. detsembril 1995. a. kriminaalasja kohtualuse A. Kreiteri ja kannatanu J. Kolesnikovi apellatsioonkaebuste alusel. A. Kreiter taotles uue otsuse tegemist põhjusel, et tema ei ole kedagi peksnud. Maakohtu otsus olevat tema suhtes fabritseeritud. A. Kreiter väitis, et kannatanu J. Kolesnikovi, samuti tunnistajat A. Kreitsbergi sunniti eeluurimisel andma valeütlusi. Tõeseid ütlusi, mida nad andsid maakohtu istungil, kohus otsuse tegemisel ei arvestanud. Kannatanu T. Berki ütlused olevat vastuolulised, kuna ta ei suuda seletada üheselt, kas teda peksti elu- või pesuruumis.

Kannatanu J. Kolesnikov palus kohtualune õigeks mõista.

Ringkonnakohus tühistas maakohtu otsuse kriminaalseaduse ebaõige kohaldamise tõttu. Otsuses konstateeritakse, et Harju Maakohus on kontrollinud A. Kreiteri süüasjas kogutud tõendeid ja õigesti tuvastanud tema käitumises huligaansel ajendil eriti jõhkralt kannatanute J. Kolesnikovi ja T. Berki rusikatega ja jalgadega peksmise, millega A. Kreiter väljendas ilmset lugupidamatust ühiskonna vastu. Kuid samas ei nõustunud kohtukolleegium maakohtu järeldusega, et A. Kreiteri teod on kvalifitseeritavad KrK § 195 lg. 2 järgi. Ringkonnakohus nentis, et maakohus ei ole andnud hinnangut huligaansuse teisele obligatoorsele tunnusele - avaliku korra jämedale rikkumisele. Kohtukolleegium leidis, et A. Kreiter, pekstes kannatanuid vangla eluruumides, mitte aga avalikus kohas, ajal, mil eluruumis teisi isikuid ei viibinud - ei kujuta endast avaliku korra jämedat rikkumist. Selle tunnuse puudumine välistab A. Kreiteri käitumises kuritahtliku huligaansuse. Küll aga pani A. Kreiter T. Berki rusikatega ja jalgadega pekstes toime vägivallateo, s.o. KrK § 113 järgi kvalifitseeritava kuriteo. Kuna selle kuriteo aegumistähtaeg oli möödunud, siis kohtukolleegium vabastas A. Kreiteri karistusest.

Ringkonnakohtu kriminaalkolleegiumi 12. detsembri 1995. a. otsuse peale esitas kassatsiooniprotesti Riigiprokuröri asetäitja J. Naaber. Protestis taotleb kassaator ringkonnakohtu otsuse tühistamist ja kriminaalasja saatmist uueks arutamiseks samale kohtule teises kohtukoosseisus. Prokuröri arvates on ringkonnakohus kohaldanud ebaõigesti kriminaalseadust, mis väljendub kuriteo ebaõiges ümberkvalifitseerimises. Kohtu motiivid kuriteo ümberkvalifitseerimiseks polevat asjakohased, sest kohus on ekslikult arvamisel, et vangla ei ole avalik koht ja seega vangla eluruumides ei saa rikkuda avalikku korda, seda enam, et peksmise juures pole viibinud kõrvalisi isikuid. Samuti vaidlustatakse ringkonnakohtu seisukohta kuriteo aegumistähtaja arvestamisel. Leitakse, et ringkonnakohtu seisukoht on vastuolus Riigikohtu 6. juuni 1995.a. otsusega I.T. süüdistusasjas, kus on

sõnaselgelt väidetud, et "kriminaalvastutusele võtmise aegumistähtaega arvutatakse alates kuriteo toimepanemise päevast kuni süüdistatava kohtu alla andmise päevani".

Kassatsioonprotestis osundatakse ka ühele vormilisele puudusele ringkonnakohtu otsuses: resolutiivosas on kohtualune tunnistanud süüdi KrK § 113 järgi ning seejärel aegumistähtaja möödumisel karistusest vabastatud, kuigi karistust ei olnud talle mõistetud.

Riigikohtu kriminaalkolleegium, tutvunud kriminaalasja materjalidega ja ära kuulanud prokuröri arvamuse, milles toetati kassatsioonprotesti,

l e i d i s :

Tallinna Ringkonnakohtu kriminaalkolleegiumi otsuses nenditakse, et Harju Maakohtus on kontrollitud A. Kreiteri süüasjas kogutud tõendeid ja õigesti tuvastatud kohtualuse käitumises kannatanute J. Kolesnikovi ja T. Berki rusikatega ja jalgadega huligaansel ajandil eriti jõhkralt pekmine, millega A. Kreiter väljendas ilmselt lugupidamatust ühiskonna vastu. Samas aga leitakse, et eelpoolkirjeldatud tegevusega ei rikutud jämedalt avalikku korda ja A. Kreiter mõisteti süüdistuses KrK § 195 järgi õigeks. Ringkonnakohus lähtus seisukohast, et vangla eluruumides pekmine ajal, mil seal ei viibi teisi isikuid, ei kujuta endast avaliku korra jämedat rikkumist. Kohtuotsuse põhistusest järeldub, et vangla eluruum ei ole avalik koht. Riigikohtu kriminaalkolleegium ei nõustu ringkonnakohtu otsuse motiividega selles osas ja leiab, et A. Kreiter on oma tahtliku tegevusega jämedalt rikkunud avalikku korda.

Kriminaalkolleegium osundab, et avaliku korra all tuleb mõista kas tavadega, heade kommetega, normidega või reeglitega kinnistatud isikutevahelisi suhteid ühiskonnas, mis tagavad igäühe avaliku kindlustunde ning võimaluse realiseerida nii oma õigusi, vabadusi kui ka kohustusi. Vanglaasutustes peetakse kinni vabadusekaotusega karistatud isikuid, kusjuures vabadusekaotuse eesmärgiks on isiku tegevusvabaduse piiramine ja järelevalve tema käitumise üle seaduses ettenähtud ulatuses ja tingimustel. Vanglaasutustes on kehtestatud kinnipidamise režiim ja sisekorraeeskirjad, mis annavad tunnistust kinnipeetavate vaheliste suhete reguleerimise erikorrast. Suhete reguleerimise erikord on vajalik kaitsmaks iga kinnipeetu õigust kanda karistust tema inimvääriskust alandamata, samuti kaitsmaks teda muust ühiskonnast eraldatud kinnisel territooriumil teiste kinnipeetute õigusevastaste rünnete, sh ka huligaansuse eest. Vastavalt täitemenetluse seadustiku §-le 105 peab kinnipeetava eluruum vastama eluruumide jaoks kehtestatud ehitustehnilistele, sanitaar- ja hügieeninormidele ning tagama kinnipeetava tervise säilimise. Isiku üht põhiõigust- õigust eluruumi puutumatusle, kinnipeetaval vangla eluruumi suhtes ei ole. Seetõttu ei saa vangla eluruumi samastada tavamõistes isikliku eluruumiga. **Vangla sisekorraeeskirjad kehtivad ka vangla eluruumides ja nende eeskirjade küüniline ignoreerimine, millega kaasneb huligaansel ajandil eriti jõhkralt kaaskinnipeetavate pekmine rusikatega ja jalgadega, kujutab endast avaliku korra jämedat rikkumist, millega väljendatakse ilmselt lugupidamatust ühiskonna vastu.** Eelnevast tulenevalt leiab Riigikohus, et ringkonnakohus on A. Kreiteri õigeksmõistmisel valesti kohaldanud kriminaalseadust ja seetõttu kuulub otsus tühistamisele.

Riigikohtu kriminaalkolleegium peab vajalikuks osundada veel asjaolule, et ringkonnakohtu otsuses pole antud õiguslikku hinnangut kannatanu J. Kolesnikovi pekmisele A. Kreiteri poolt.

Kassatsioonprotestis väidetakse ekslikult, et Riigikohtu kriminaalkolleegiumi 6. juuni 1995.a. otsuses I.T. süüdistusasjas on kriminaalvastutusele võtmise aegumistähtaja kohta esitatud kaks vastandlikku seisukohta. Riigikohtu nimetatud otsuses on asutud seisukohale, et **kriminaalvastutus ei saa tekkida enne süüdimõistva kohtuotsuse jõustumist**, kuid **kriminaalvastutusele võtmise aegumistähtaega arvestatakse kuni süüdistatava kohtu alla andmise päevani.**

Järeldus, et kriminaalvastutus saab tekkida vaid süüdimõistva kohtuotsuse jõustumisel, tuleneb üheselt "Eesti NSV kriminaalkoodeksi" uue redaktsiooni - Kriminaalkoodeksi -

kehtestamisega kriminaalseaduses tehtud muudatustest, samuti nendega paralleelselt kriminaalmenetluse seaduses tehtud muudatustest.

KrK § 49 uues redaktsioonis ei sätestata enam eraldi kriminaalvastutusest ja karistusest vabastamist, vaid **üksnes karistusest vabastamist**. KrK § 50 uues redaktsioonis on kriminaalvastutusest vabastamine asendatud **süüdimõistetud karistusest vabastamisega**.

Samuti on KrK uues redaktsioonis tühistatud §-d 51 ja 51¹ ning KrMK-s §-d 5¹, 5², 6, 7 ja 8. Nendest muudatustest nähtub seadusandja arusaam, et õigust saab mõista **vaid kohus** ja et alles siis, kui õigusemõistmise tulemina tehtav süüdimõistev kohtuotsus on seadusjärgne, on süütuse presumptsioon antud isiku suhtes kummutatud ja tal tekib **kriminaalvastutus - see on riikliku sunniga tagatav kohustus kanda karistust või muud kohtu poolt kohaldatud sunnivahendit või piirangut**.

Kui käsitada kriminaalvastutust ja kriminaalvastutusele võtmist identsete mõistetena, peaks KrK §-s 53 sätestatud kriminaalvastutusele võtmise aegumistähtaegade arvestamine lõppema süüdimõistva kohtuotsuse jõustumisest. Vastavalt KrMK §-le 325 ja AKKS §-le 6 võib kohtuotsuse jõustumise tähtaeg samas asjas mitme kohtualuse puhul olla erinev ja sõltuda apellatsioonkaebuse või -protesti esitamisest, kaebetähtaja ennistamisest, samuti sellest, kas ringkonnakohus tühistab vaidlustatud kohtuotsuse või jätab selle muutmata. Seega võib kriminaalvastutusele võtmise aegumistähtaja arvestamine kuni süüdimõistva kohtuotsuse jõustumiseni tuua kaasa KrMK §-s 13 sätestatud kriminaalmenetluse põhiprintsiibi rikkumise: tagamata jääb isikute võrdõiguslikkus seaduse ja kohtu ees.

Kriminaalvastutuse ja kriminaalvastutusele võtmise eristamise loogilise jätkuna saab kriminaalvastutusele võtmine olla käsitatav ajas kulgeva protsessina, mis algab süüdistatava kohtu alla andmisest.

Seega on KrK §-s 53 sätestatud tähtaegade otstarve selles, et kui riigi õiguskaitseasutused ei jõua tähtaegselt selgitada kuriteo asjaolusid sel määral, et kohus saaks hakata lahendama kriminaalvastutuse küsimust, peab riik õigusrahu huvides edasisest kriminaalmenetlusest loobuma.

Riigikohus nõustub kassaatori arvamusega selles, et karistusest vabastamisele peab eelnema karistuse mõistmine.

Lähtudes eeltoodust ja juhindudes AKKS §-dest 63 p. 2; 64 p. 3 ja 65 lg. 3 Riigikohtu kriminaalkolleegium

o t s u s t a s :

1. Tühistada Tallinna Ringkonnakohtu kriminaalkolleegiumi 12. detsembri 1995. a. otsus Andrei Kreiteri süüdistusasjas ja saata kriminaalasi uueks arutamiseks Tallinna Ringkonnakohtule.
2. Prokuröri kassatsioonprotest rahuldada.

Riigikohtu otsus jõustub 12. märtsil 1996. a. ega kuulu edasikaebamisele.

Eesistuja : Jüri Ilvest

Liikmed: Lea Kalm, Eerik Kergandberg, Herbert Lindmäe, Jüri Rätsep, Peeter Vaher

K O H T U O T S U S

EESTI VABARIIGI NIMEL

19.august 2003 **Tallinna Linnakohtu** kohtunik EDA MURAK
sekretär RAIVO SEPPÕ juuresolekul
kohtuvälise menetleja Tallinna Politseiprefektuuri Liiklusjärelvalve osakonnast
politseijuhtivinspektor AIVAR HIRS'i ja kaebuse esitaja RENE JÕGIMAA ning tema
kaebust Tallinna PP Liiklusjärelvalve osakonna preventsoonitalituse politseijuhtivinspektor
Aivar Hirs'i 04.06.2003 otsusele väärteoasjas nr 2310,03,030989

t u v a s t a s :

04.06.2003 Tallinna PP Liiklusjärelvalve osakonna preventsoonitalituse politseijuhtivinspektor Aivar Hirs'i otsusega väärteoasjas tuvastati, Rene Jõgimaa OÜ Remeror juhatajana 30.04.2003 kella 19.06 ajal teostas üritust „Grand Open“ mootorratturite hooaja avamispidu, jättis täitmata üritust kooskõlastava ametkonna ettekirjutuse – „Ürituse korraldamisel tagatakse LE nõuete täitmine ja avalik kord“. Oma tegevusega eiras Tallinna Linnavolikogu määruse 06.03.2003 nr 18 „Tallinna Linna avaliku korra eeskirja“ p 19.6, seega pani toime väärteo KarS § 262 järgi ning karistati rahatrahviga 30 trahviühiku ulatuses so 1800 krooniga.

Kaebuse esitaja palub nimetatud otsuse tühistada ning menetluse lõpetada, kuna tema ei oleteime pannud nimetatud väärtegu. Luba ürituse korraldamiseks on antud juriidilisele isikule. Tema kui eraisik ei ole vastutav. Samas kaebuses kaebuse esitaja selgitab, et kui kohus leiab, et väärtegu on aset leidnud, palub kohaldada hoiatamismenetlust. Kohtuvälise menetleja leiab, et otsus väärteoasjas on seaduslik, põhjendatud ning ei kuulu muutmisele. Avaliku ürituse loa taotluse on esitanud OÜ Remeror'i nimelt Rene Jõgimaa, korraldaja kontaktandmetena on andnud isikliku mobiiltelefoni ning taotluse allkirjastanud.

Kohus, kuulunud ära menetlusosaliste seisukohad ja kontrollinud esitatud materjale, leiab, et kaebuse esitaja taotlus ei ole põhjendatud., otsus väärteoasjas on seaduslik ja mõistetud karistus vastab toimepandule. Kohus leiab, et Rene Jõgimaa, esitades taotluse Remeror OÜ nimelt, mille juhatuse esimees ta oli ja allkirjastades selle enda nimelt, võttis Rene Jõgimaa Remeror OÜ juhatuse esimehena ka vastutuse täita nimetatud ürituse Liiklusjärelvalve osakonna ülemkomissar Andrus Plees on 17.04.2003 andnud kooskõlastamisel korralduse, et täidetaks LE nõudeid ja avalikku korda. Avaliku ürituse

Väärteoasi nr.4-1247/03 läbiviimise luba nr 23 väljastati peale kooskõlastusi 21.04.2003. Kohus leiab, et Rene Jõgimaa allkirjastades avaliku ürituse korraldamise taotluse, võttis OÜ Remeror juhatuse esimehena ka kohustuse ja vastutuse nimetatud avaliku ürituse läbiviimisel järgida kõiki esitatud nõudeid. Saades loa ürituse läbiviimiseks, oli ta kohustatud järgima kõiki kooskõlastamise käigus tehtud ettekirjutusi ürituse läbiviimisel ning tagama nende täitmise üritusel. Kuna vastutava isikuna ei suutnud ta tagada korraldatud üritusel liikluseeskirjade täitmist, vastutab ta KarS § 262 järgi.

Eeltoodu alusel ja juhindudes Väärteomenetluse seadustiku § 132 p 1 kohus

O T S U S T A S :

Mitte rahuldada Rene Jõgimaa kaebust. Tallinna PP liiklusjärelvalve osakonna preventsoonitalituse politseijuhtivinspektor Aivar Hirs'i 04.06.2003 otsus väärteoasjas nr 2310,03,030989 jätta muutmata.

Menetlusosalistel on õigus esitada 7 päeva jooksul kirjalik teade kassatsiooniõiguse kasutamisest vastavalt Väärteomenetlus seadustiku § 135 järgi.

Kohtunik:

Otsuse kätte saanud:

Lisa 6. Koosoleku teade

Tallinna Linnavolikogu 25. august 2005

määruse nr 43

“Tallinna linna avaliku korra eeskiri ja
avaliku koosoleku korraldamise nõuded”

LISA 3

AVALIKU KOOSOLEKU TEADE

1. Koosoleku vorm
2. Koosoleku eesmärk
-
3. Osavõtjate eeldatav arv
4. Kogunemiskoht
5. Liikumismarsruut
6. Läbiviimise koht
7. Alguse ja lõpu kuupäev
- ning kellaeg
8. Korraldaja nimi, kodakondsus
.....
elukoht Eestis, sünniaasta
9. Juriidilise isiku nimi, asukoht,
- registreerimisnumber
.....
10. Korraldaja poolt määratud korrapidaja
11. Korraldaja sidevahendite andmed
12. Helitehnika kasutamine
13. Põhja Politseiprefektuuri liiklusjärelvalve osakond
Rahumäe tee 6
(juhul kui seoses koosoleku läbiviimisega on vaja liiklus ümber korraldada)
.....

Avaliku koosolekuga kaasnevad rajatiste, liikluse (ühistranspordi, parkimise, fooriprogrammide jne) ümberkorraldamisega seotud kulutused, sealhulgas saamata jääva parkimistulu hüvitab ürituse korraldaja.

.....

.....kui käesolevas teatises märgitud
(avaliku koosoleku korraldaja)

avaliku koosoleku korraldaja olen teadlik Avaliku koosoleku seaduse nõuetest koosoleku korraldamisel.

.....

(allkiri, kuupäev)

Teade edastatud:

1. Harjumaa Päästeteenistus
Raua 2
2. Põhja Politseiprefektuur
Pärnu mnt 139
3. Linnaosa valitsus
4. Raekoda
Raekoja plats 1
5. Tallinna Transpordiamet
Vabaduse väljak 10
6.

.....

Kuupäev ".....".....200 .a

.....

Teate vastu võtnud ametniku nimi, allkiri, ametikoht ja kellaeg

Lisa 7. Avaliku ürituse loa taotlus

Tallinna Linnavolikogu 25. augusti 2005

määruse nr 43

“Tallinna linna avaliku korra eeskiri ja
avaliku koosoleku korraldamise nõuded”

LISA 1

AVALIKU ÜRITUSE LOA TAOTLUS

1. Ürituse nimetus ja vorm
2. Iseloomustus ürituse sisu kohta
.....
(vajadusel lisatud eraldi lehel)
.....
3. Osavõtjate/külastajate eeldatav arv
4. Läbiviimise koht ja
.....
liikumismarsruut (selle olemasolu korral)
5. Alguse ja lõpu kuupäev
- ning kellaeg
.....
6. Korraldaja nimi
.....
elukoht/asukoht Eestis
.....
isikukood või sünniaeg/registrikood
.....
7. Korraldajaga sidepidamiseks telefoni- (soovitavalt mobiiltelefoni) ja faksinumber või muu
sidevahend, mille kaudu on võimalik ürituse korraldajaga ühendust saada kogu ürituse toimumise
aja jooksul
.....
8. Helitehnika ja/või pürotehnika kasutamine
.....
9. Turvalisust tagava juriidilise- või füüsilise isiku nimi
- aadress
- registrikood
10. Liikluskorraldust tagava juriidilise- või füüsilise isiku nimi
11. Majandustegevuse registris registreeringu vajadus
.....

12. Toimub alkoholi müük või selle pakkumine
13. Reklaami eksponeerimise vajadus
14. Lisainventari paigaldamise vajadus
- Lisad
- (turvaskeem, liiklusskeem, asendiplaan, ürituse sisu täpsem kirjeldus jms)

Avaliku üritusega kaasnevad rajatiste ja liikluse (ühistranspordi, parkimise, fooriprogrammide jne) ümberkorraldamisega seotud kulud, sealhulgas saamata jääva parkimistulu hüvitab avaliku ürituse korraldaja.

Kui üritusega kaasneb kaubandustegevus, kohaldatakse Tallinna Linnavolikogu 4. aprilli 2004 määrust nr 21 "Tallinna linnale kuuluva rajatise või selle osa kaubandustegevuseks kasutusse andmise korra kinnitamine".

Kui üritusega kaasneb tee või tänava sulgemine, kohaldatakse Tallinna Linnavolikogu 20. detsembri 2004 määrust nr 56 "Teede ja tänavate sulgemise maksu kehtestamine".

Kui üritusega kaasneb välireklaamikandja paigaldamine, kohaldatakse Tallinna Linnavolikogu 27. mai 2004 määrust nr 16 "Tallinna linnale kuuluva ehitise pinna reklaamialaseks tegevuseks kasutusse andmise kord" ja Tallinna Linnavolikogu 12. detsembri 2002 määrust nr 75 "Reklaamimaksumääruse kehtestamine".

..... kui
käesolevas

(avaliku ürituse korraldaja nimi)

teatistes märgitud avaliku ürituse korraldaja olen teadlik Tallinna linna heakorra eeskirjas ja Tallinna Linnavolikogu 2005 määrusega nr 43 kehtestatud Avaliku korra eeskirjas sätestatud nõuetest

.....
(kuupäev, allkiri)

Vajalikud kooskõlastused:

1. Harjumaa Päästeteenistus
- Raua 2
2. Põhja Politseiprefektuur
- Pärnu mnt 139
3. Linnaosa valitsus
4. Raekoda
- Raekoja plats 1
5. Tallinna Keskkonnaamet
- Harju 13
6. Tallinna Kommunaalamet
- Müнди 2
7. Tallinna Kultuuriväärtuste Amet
- Müнди 2
8. Tallinna Spordi- ja Noorsooamet

Vabaduse väljak 10

9. Tallinna Transpordiamet Harju 13.....

10. Muu kooskõlastaja

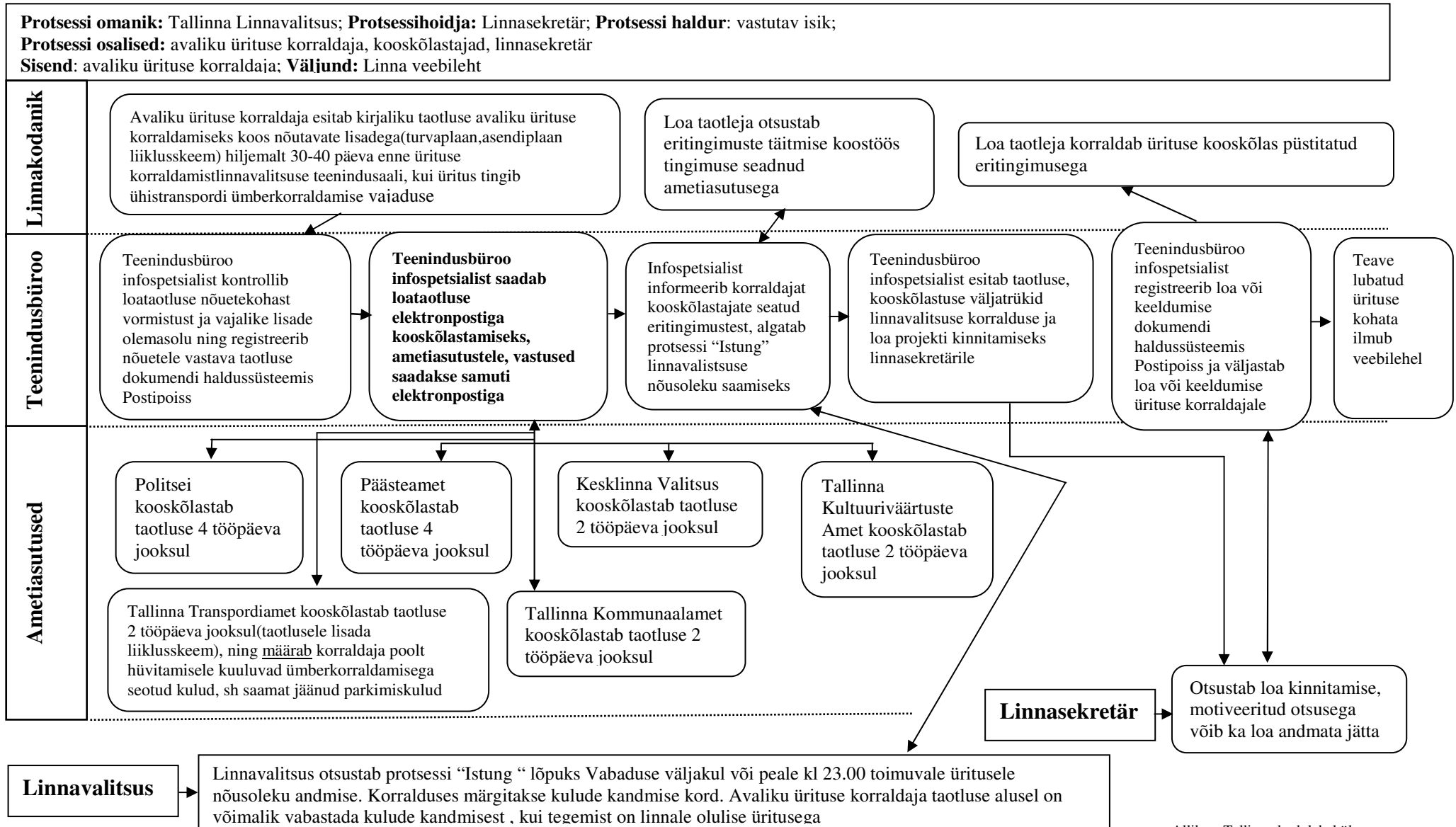
Üritus on lubatud

Loa väljaandja motiveeritud otsusega võib avaliku ürituse läbiviimiseks antud loa tunnistada kehtetuks, kui avaliku ürituse korraldaja on esitanud avaliku ürituse korraldamise loa taotluses ürituse läbiviimise kohta valeandmeid, avaliku ürituse korraldaja ei täida avaliku ürituse korraldamisel Eesti Vabariigi ja Tallinna õigusaktidest tulenevaid kohustusi või avaliku ürituse loa taotluse kooskõlastanute ettekirjutusi, loa kehtetuks tunnistamist tingivad asjaolud, mida ei olnud loa andmisel võimalik ette näha.

Avaliku ürituse läbiviimise võib peatada või lõpetada ohu vältimiseks, korvamatu või suure materiaalse kahju tekkimise ohu või kahju tekitamise korral, avalikul üritusel osalejate turvalisuse tagamiseks, Tallinna linna avaliku korra eeskirja ja avaliku koosoleku korraldamise nõuete § 13 toodud alustel ja § 15 toodud nõuete mittetäitmisel, ürituse kooskõlastanu tingimusliku kooskõlastuse mittetäitmisel, kui sellega on kaasnenud oht avalikul üritusel osalejate turvalisusele.

.....
Loa andja nimi, ametikoht, allkiri ja kuupäev

Lisa 8. Avaliku ürituse loa taotlemine skeem

Lisa 9. Turvaplaan

TURVAPLAAN

Ürituse korraldaja

Turvateenuse osutaja

1. Ürituse nimetus ja vorm

.....

2. Alkoholi müük (või läheduses asuvad müügikohad) või selle pakkumine

.....

3. Korraldaja samalaadse ürituse läbiviimise varasem kogemus

.....

.....

4. Planeeritud külastajate/osavõtjate arv (märkida piletite müügi piirarv, mida ei ületata)

.....

5. Turvaettevõtte nimetus, tegevuslitsentsi number, turvalepingu registreerimisnumber
ja sõlmimise kuupäev

.....

.....

6. Turvatöö eest vastutavate isikute kontaktandmed, mobiiltelefonid või muu sidevahend,
mille kaudu on võimalik ühendust saada kogu ürituse toimumise aja jooksul

.....

7. Üritusel kaasatavate turvatöötajate arv, tööülesanded ja turvaskeem

- läbipääsurežiimi ja küllastajate turvakontrollile
- välise perimeetri valveks
- lava (esinejate, helitehnika jm) kaitseks
.....
- ürituse külaliste turvalisuse tagamiseks
- isikukaitseks
- veoste valveks ja kaitseks
- parklas autode liikumise korraldamise eest vastutavateks
.....
- „roheline tee” (politsei, päästeteenistuse, kiirabi ja eritehnika juurdepääs)
- evakuatsiooni plaan
- üritusel kasutatavate turvatöötajate vormi näidis

8. Turvatöötajate instrueerimise kord (aeg, koht, osavõtjad)

.....

9. Reservis olevate turvatöötajate arv, eriolukorra tekkimisel lisajõudude kaasamise kord

.....

10. Millise ajavahemiku jooksul planeeritakse vajadusel reservi kaasamine

.....

11. Turvaettevõtte autopatrullide olemasolu ning nende kaasamise võimalus abijõududena üritusel

.....

12. Üritusel kasutatavad erivahendid

.....

13. Esemete ja /või loomade nimekiri, mida/keda on keelatud üritusele kaasa võtta

.....

.....

14. Ilutulestiku korraldaja ja läbiviimise aeg, ilutulestiku läbiviimise koht ja ohutusala perimeeter plaanil

.....

15. Avaliku üritusega seotud territooriumi plaan (esitab korraldaja), millel peab olema näidatud: telkide, lava, aedade, piirete, atraktsioonide, mittestatsionaarsete valgusallikate ja heliseadmete, müügi- ja teeninduspunktide, WC-de jms. Asetus

16. Muude operatiivteenistuste (politsei, päästeteenistus ja kiirabi) kaasamise vorm üritusele

.....

17. Turvatöötajate ees- ja perekonnanimed ja töögraafik (esitatud lisana eraldi lehel) kooskõlastatakse politsei ja päästeasutusega 2 päeva enne ürituse toimumist

.....

Avaliku ürituse korraldaja esindaja

.....

(nimi, allkiri, kuupäev)

Avaliku üritusel korra eest vastutava turvaettevõtja esindaja

.....

(nimi, allkiri, kuupäev)

Lisa 10. Spordiürituse korraldamise loa taotlus

Tallinna Linnavalitsuse
12. oktoobri 2005 määruse nr 99
“Spordiürituse korraldamise loa taotluse
esitamise ja menetlemise juhend”
LISA 1

Spordiürituse korraldamise loa taotluse
vorm

SPORDIÜRITUSE KORRALDAMISE LOA TAOTLUS

1. Spordiürituse nimetus JALGPALL, MEISTRILIIGA XX VOOR

võistluspaiga asukoht A.LE COQ ARENA

alguse ja lõpu kuupäev 01.09.2006-01.09.2006

ning kellaaeg 15:00-18:00

2. Korraldaja nimi OÜ JUKU

korraldaja esindaja JUHAN VESI

elukoht/aadress TAMME TEE 11-11 12345 TALLINN

sünniaeg/registrikood 11111111

telefoninumber, elektronposti aadress 555 5555; JUHAN@JUKU.EE

3. Osalevate klubide või koondiste nimed

(vajadusel lisatud eraldi lehel) EESTI-LÄTI

4. Eeldatav pealtvaatajate arv 3000

Iga võistkonna toetajate arv eraldi EESTI 2000

(vajadusel lisatud eraldi lehel) LÄTI 1000

5. Avaliku korra ja turvalisuse eest vastutava isiku nimi KALLE KORD

aadress KASE 2-3

telefoninumber, elektronposti aadress 566 6666; KALLE@EESTI.EE

6. Turvaettevõtja nimi AS TURVALINE

aadress KUUSE 4-5

registrikood 22222222

telefoninumber, elektronposti aadress 544 4444

Turvatöötajate arv, tööülesanded

läbipääsurežiimi ja külaliste turvakontroll - 2

kohtunike ja võistlejate kaitseks - 1

külaliste turvalisuse tagamiseks - 3

parklas autode liikumise eest vastutavateks - 1

turvatöötajate väljaõppe vajadus EI OLE VAJADUST

Korraldajapoolsete korrapidajate arv ja nende tööülesannete kirjeldus

EI OLE VAJADUST, KUI ON SÕLMITUD LEPING TURVAETTEVÕTTEGA

7. Andmed piletimüügi korraldamise kohta (hulk, piletimüügi kohad) 2800

Piletilevi müügipunktid, 2 tundi enne algust kohapeal

8. Andmed osalevate võistkondade toetajate üksteisest eraldamise korraldamise kohta

ERINEVAD SEKTORID

9. Andmed alkohoolse joogi jaemüügi korraldamise kohta

AVATUD KAKS MÜÜGIKOHTA

10. Andmed sõidukite parkimise korraldamise kohta (lisada liiklusskeem)

VASTAVALT LIIKLUSSKEEMILE NR 2

11. Korraldaja hinnang võistluse ajal esineda võivate turvariskide kohta

RISKE EI ESINE

Lisad – LIIKLUSSKEEM

(Võistkondade nimekiri, toetajate info, turvatöötajate info, liiklusskeem jms)

Spordiürituse korraldaja esitab lõplikud andmed turvatöötajate kohta (ees- ja perekonnanimed; sünniaeg; kvalifikatsioonitunnistuse number; väljaandmise kuupäev ja väljaandja ning töögraafik) ja prognoositava arvu võistkondade toetajate ning pileti eelmüügi kohta Põhja Politseiprefektuurile ja Harjumaa Päästeteenistusele kooskõlastamiseks hiljemalt 2 tööpäeva enne spordiürituse toimumist.

JUHAN VESI
(spordiürituse korraldaja nimi)

kui käesolevas

taotluses märgitud spordiürituse korraldaja olen teadlik Spordiseaduses ja Tallinna linna heakorra eeskirjas sätestatud nõuetest ning Tallinna linna avaliku korra eeskirja ja avaliku koosoleku korraldamise nõuetes sätestatud avaliku korra eeskirja nõuetest.

01.08.2006 *Jvesi*
(kuupäev, allkiri)

Vajalikud kooskõlastused:

1. Harjumaa Päästeteenistus.....
2. Põhja Politseiprefektuur.....
3. Linnaosa valitsus.....
4. Tallinna Spordi- ja Noorsooamet.....
5. Tallinna Transpordiamet.....
6. Muu kooskõlastaja.....

Lisa 11. Spordiürituse korraldamise luba

Tallinna Linnavalitsuse

12. oktoobri 2005 määruse nr 99

“Spordiürituse korraldamise loa taotluse
esitamise ja menetlemise juhend”

LISA 2

Spordiürituse korraldamise loa vorm

SPORDIÜRITUSE KORRALDAMISE

LUBA NR 0

1. Spordiürituse nimetus MEISTRILIIGA XX VOOR

Võistluspaiga asukoht A.le Coq Arena

Alguse ja lõpu kuupäev 01.09.2006-01.09.2006

Kellaaeg 15:00-18:00

2. Korraldaja nimi OÜ Juku

Elukoht/aadress Tamme tee 11-11 12345 Tallinn

Sünniaeg/registrikood 11111111

Telefoninumber, elektronposti aadress 555 5555, juhan@juku.ee

5. Eritingimused: Põhja Politseiprefektuur: edastada 30.08.2006 e-postile
urmas.tuisk@pohja.pol.ee üritusega seotud turvatöötajate nimekiri, milles märkida:
turvatöötaja ees- ja perekonnanimi; sünniaeg; kvalifikatsioonitunnistuse number;
võistluspaiga kumuleeritud võistluste

Tallinna Linnavalitsus annab Tallinna Linnakantselei kaudu loa spordiürituse korraldamiseks.

Toomas Sepp

Linnasekretär “.....”.....a.

Lisa 12. Spordiürituse loa andmisest keeldumise otsus

Tallinna Linnavalitsuse

12. oktoobri 2005 määruse nr 99

“Spordiürituse korraldamise loa taotluse
esitamise ja menetlemise juhend”

LISA 3

Spordiürituse korraldamise loa andmisest
keeldumise otsuse vorm

SPORDIÜRITUSE KORRALDAMISE LOA

ANDMISEST KEELDUMISE OTSUS NR 0

1. Spordiürituse nimetus MEISTRILIIGA XX VOOR

Võistluspaiga asukoht A.le Coq Arena

Alguse ja lõpu kuupäev 01.09.2006-01.09.2006

Kellaaeg 15:00-18:00

2. Korraldaja nimi OÜ Juku

Elukoht/aadress Tamme tee 11-11

Sünniaeg/registrikood 11111111

Telefoninumber, elektronposti aadress 555 5555, juhan@juku.ee

Tallinna Linnavalitsus keeldub Tallinna Linnakantselei kaudu spordiürituse korraldamiseks
loa andmisest alljärgneva(te)l alus(t)el ja põhjus(t)el:

Loa taotlus ei ole esitatud õigeaegselt (Spordiürituse korraldamise loa taotluse esitamise ja
menetlemise juhend § 6 punkt 2).

Otsuse vaidlustamiseks võib esitada Tallinna Linnavalitsusele (Vabaduse väljak 7, 15199
Tallinn) vaide 30 päeva jooksul arvates otsusest teada saamisest või päevast, millal oleks
pidanud otsusest teada saada.

Toomas Sepp

Linnasekretär “.....”

Lisa 13. Politseioperatsiooni näidisplaan

KINNITAN

" xx " aprill 2007.a.

Mati Rimmelgas

politseiprefekt

Lisa 3

Politseioperatsiooni plaan.

1. Operatsiooni juhtimine: Moodustatakse juhtgrupp koosseisus:

1.1 Operatsiooni üldjuht - Korrakaitseosakonna ülemkomissar Juku Vesilood

1.2 operatsiooni välijuht – Põhja politseiosakonna ülemkomissar Tarvi Pahtel

1.3 operatsiooni välijuhi abi, kriminaalpolitseinike tegevuse juhina – Isikuvastaste kuritegude talituse politseijuhtivinspektor komissari ülesannetes Eino Kruvikeeraja

2. Läbiviimise aeg: xx aprill 2007.a. kella 10.00-st kuni kella 15.00-ni (orienteeruvalt). Politseioperatsioon lõpeb operatsiooni üldjuhi suulisel korraldusel, kas kõikidele gruppidele üheaegselt või vastavalt püstitatud eesmärkide täitmisest eraldi.

3. Operatsiooni liik ja korraldamise eesmärk: Tingnimetus “ Tänav”. Eesmärgiks on xx aprillil 2007.a. Utopia Suursaatkonna ees, Kesiku 20 ning Ubuntu Saatkonna ees, Padaemanda 6 toimuvatel meeleavaldustel ning xxxx linnas avaliku korra ja turvalisuse tagamine.

4. Operatsioonis rakendatavad politsei- ja abijõud: Politseiametnikke X, neist:

Korrakaitseosakonna koordineermistalitus	X
Kriminaalpreventsiooni- ja noorsootalitus	X
Kesklinna politseiosakond	X
Liiklusjärelvalve osakond	X politseivärvides alarmsõidukit
Kinnipidamis- ja konvoeerimistalitus	X politseibuss
Kiirreageerimistalitus	X politseibussi + Ypolitseivärvides alarmsõiduk
Julgestuspolitsei kiirreageerimistalitus	X politseibussi
Põhja politseiosakond	X
Isikuvastaste kuritegude talitus	X
Eritoimingute talitus	X
Ida politseiosakond	X
Lõuna politseiosakond	X politseivärvides alarmsõidukit
Juhtimiskeskus	X
Narkokuritegude talitus	X alarmsõiduk (buss)
Avalike suhete ja pressitalitus	X

Korrakaitseosakonna politseiametnikud kannavad talvist välivormi (v.a kiirreageerimistalitus), julgestuspolitsei kiirreageerimistalitus (k.a. kiirreageerimistalitus) eriotstarbelist vormiriietust ja kriminaalosakonna politseiametnikud erariideid.

5. Operatsioonis kasutatavad transpordi ja muud tehnilised vahendid: Kasutatakse alarmsõidukeid (Lisa 4), sidevahendeid, foto-, ja videotehnikat.

6. Operatsioonil osalevate relvastus ja erivahendid ning nende kasutamise tingimused:

6.1 Korrakaitseosakonna politseiametnikud (v.a kiirreageerimistalitus) kannavad kumminuia, pisargaasi, käeraudu, kuulikindlat vesti (tulirelvi kannavad kinnipidamis- ja konvoeerimistalitus). Lisaks kaasatakse teenistukoer.

6.2 Julgestuspolitsei kiirreageerimistalituse (k.a kiirreageerimistalituse) politseiametnikud kannavad politsei eriotstarbelist vormiriietust, politseitaktikalist teleskoopnua, pisargaasi, käeraud, kaitsekiivrid, löögikindlad kaitsmed, löögikindlad kilbid. Lisaks kaasatakse teenistukoerad.

6.3 Kriminaalosakonna politseiametnikud kannavad varjatult tulirelvi, käeraudu ja kuulikindlat vesti.

6.4 Politsei relvi ja erivahendeid on õigus kasutada vastavalt Politseiseaduse § 14, 15 ja 15¹ sätestatule.

7. Sidepidamisvahendid ja kutsungid ning sidekorraldus: Side toimub meetersüsteemis töötavatel raadiojaamadel kõnegrupis XXX. Infotehnoloogia- ja teabetalitusel tagada meetersüsteemis töötavate X raadiojaama reservi olemasolu operatsiooni üldjuhi käsutuses XXX ning XXX salvestuse operatsiooni ajaks. Julgestuspolitsei kiirreageerimistalitusel (k.a kiirreageerimistalitusel) meetersüsteemis töötavatel raadiojaamadel kõnegrupis XXX Gruppide sidekutsungid (lisa 4). Raadioside kasutamise kord vastavalt XXX Politseiprefektuuri XX detsembri XXXX.a käskkirjaga nr X kinnitatud "Raadioside kasutamise juhend"ile.

8. Operatsiooni läbiviimiseks moodustatavad grupid, nende arv ja suurus, iga grupi tegevuspaik ja ülesanded: Gruppide tegutsemispaigaks on Utopia Suursaatkonna esine ja Ubuntu Saatkonna esine ja sellega külgnevad alad ning XXX linn. Konkretiseeritud grupid, nende arv ja suurus ning tegevuspaik ja ülesanne lisatud (lisa 4).

9. Instrueerimise kord: Instruktaaži viib läbi operatsiooni üldjuht koos väljuhiga. Instruktaažil tutvustatakse politseioperatsiooni plaani jms teenistuslikku teavet. Instrueerimise aeg ja koht: kell 10.00, Varsakabja 98 suures saalis.

10. Operatsiooni käigus tabatud õiguserikkujate politseiasutusse toimetamine, nende kinnipidamine ja õiguserikkumiste lahendamine: Võimalike kinnipeetute paigutamine toimub esmalt A politseiosakonna kinnipidamiskambritesse ning seal vabade kohtade puudumisel B politseiosakonna kinnipidamiskambritesse, seejärel C politseiosakonna kinnipidamiskambritesse ning lõpuks D politseiosakonna kinnipidamiskambritesse. KrMK § 108¹ kinnipeetud isikud toimetakse Arestimajja. Õiguserikkumiste lahendamine toimub politseiosakonna töötajate poolt.

Politseioperatsiooni plaani koostas:

Uno Kelluke
Politseijuhtivinspektor

Avalike ürituste lubade menetlemine

- 1) Millised on Teie asutuse/üksuse ülesanded seoses avalike ürituste lubade menetlemisega?
- 2) Millised dokumendid on aluseks avaliku ürituse loa menetlemisel Teie asutuses/üksuses?
- 3) Millised nõuded peavad olema täidetud kooskõlastuse saamiseks ning millistest kriteeriumitest lähtute loa andmisel?
- 4) Mitmele avalikule üritusele olete väljastanud load/kooskõlastused 2006 aastal ?
- 5) Kui palju on olnud avaliku ürituse loa andmisest keeldumisi/kooskõlastamata jätmisi 2006.a? Kui palju avalike ürituse lube kooskõlastati tingimuslikult?
- 6) Millised on põhilised probleemid, millega olete kokku puutunud?
- 7) Milliseid õigusakte tuleks muuta, et parandada avalike ürituste menetlemise korda?

Avalike ürituste korraldamine

- 8) Millised on põhilised avalike ürituste korraldamisel esinevad probleemid?
- 9) Millised avalikul üritused on Teie territooriumil kõige probleemsemad? Nimetage ja põhjendage, miks?
- 10) Mitu väärtegu registreeriti Teie territooriumil korraldatud avalikel üritustel 2006 aastal?
- 11) Millised väärted on registreeritud avalikel ürituste toimumisega seondult 2006. aastal?
- 12) Kas ürituse korraldajate poolt rakendatavad turvameetmed on piisavad ning milliseid turvameetmeid tuleks Teie arvates veel lisada avalike ürituste korraldamisel?
- 13) Milliseid õigusakte tuleks Teie arvates muuta parandamiseks avalike ürituse korraldamist?
- 14) Kas peate vajalikuks riikliku regulatsiooni kehtestamist avalike ürituste korraldamisel (sarnaselt avaliku koosoleku seadusega)?

Avalike ürituste järelevalve

- 15) Kes Teie asutuses/üksuses teostab järelevalvet avalike ürituste korraldamise üle?
- 16) Millised meetmed on kasutusele võetud avalikel üritustel esinenud rikkumiste lõpetamiseks/ennetamiseks?
- 17) Milline on olnud avalike ürituste toimumise järgne tagasiside osalejatelt, korraldajatelt, avalikkuselt seoses müra, korrarikkumiste, alkoholitarbimise jne. probleemidega?
- 18) Milliseid meetmeid peate vajalikuks, tagamaks avalike ürituste keskkonnakahjustuste vältimist/vähendamist?
- 19) Milliseid õigusakte peate vajalikuks muuta parandamiseks avalike ürituse korraldamise järelevalvet?

Lisa 15. Intervjuu Põhja PP Kesklinna politseiosakonna komissar Urmas Tuisk

Avalike ürituste lubade menetlemine

1) Millised on Teie asutuse/üksuse ülesanded seoses avalike ürituste lubade menetlemisega?

Minu ülesandeks on avalike ürituste ja avalike koosolekute lubade taotluste läbivaatamine ja kooskõlastamine vastavalt Põhja PP käskkirjale 30.10 2006 nr 336, mille kohaselt tuleb kontrollida kas ei esine vastavalt avaliku koosoleku seaduse kohaselt keelatud avaliku koosoleku tunnuseid. Samuti tuleb kontrollida turvaplaani sisulist ja juriidilist õigsust; turvaettevõtte tegevusloa olemasolu üritusel korra tagamiseks; kirjaliku eel- või lepingu olemasolu korraldaja ja turvaettevõtte vahel üritusel korra tagamiseks; turvatöötajate vastavust turvaseaduse nõuetele; turvatöötajate töögraafikuid mitmepäevaste ürituste korral

2) Millised dokumendid on aluseks avaliku ürituse loa menetlemisel Teie asutuses/üksuses?

Menetlemine toimub vastavalt Põhja PP käskkirjale 30.10 2006 nr 336 “ Avaliku koosoleku teate, avaliku ürituse ja spordiürituse loa taotluse menetlemise kord” ja Turvaseaduse kohaselt

3) Millised nõuded peavad olema täidetud kooskõlastuse saamiseks ning millistest kriteeriumitest lähtute loa andmisel?

Kooskõlastuse saamiseks peavad olema täidetud Tallinna avaliku korra eeskirjadega kehetestatud nõuded avalike ürituste korraldamiseks

4) Mitmele avalikule üritusele olete väljastanud load/kooskõlastused 2006 aastal ?

2006.a kooskõlastati minu poolt 176 avaliku ürituse load.

5) Kui palju on olnud avaliku ürituse loa andmisest keeldumisi/kooskõlastamata jätmisi 2006.a?

29 üritusel keelduti loa andmisest, kuna esitatud dokumendid ei vastanud nõuetele

6) Millised on põhilised probleemid, millega olete kokkupuutunud?

Põhiline probleem on, et korraldaja poolt esitatud dokumendid ei vasta nõuetele, ei esitata kindlaks tähtjaks üritusega seostud turvatöötajate andmeid, lepingut avaliku korra ning turvalisuse tagamiseks avalikel üritustel.

7) Milliseid õigusakte tuleks muuta, et parandada avalike ürituste menetlemise korda?

Hetkel ei näe selleks otsest vajadust

Avalike ürituste korraldamine

8) Millised on põhilised avalike ürituste korraldamisel esinevad probleemid ?

Põhiprobleem on korraldajate kergemeelne ja hooletu suhtumine turvalisuse tagamise küsimustes. Ei taheta maksta turvafirmadele ning arvatakse, et saab ka ilma hakkama. Sel juhul olen võtnud ühendust korraldajaga ning juhtinud tema tähelepanu sellele puudusele

9) Millised avalikul üritused on Teie territooriumil kõige probleemsemad? Nimetage ja põhjendage, miks ?

Kõige probleemsemad on meie osakonna territooriumil üritused, mis toimuvad Vabaduse väljakul ja Raekoja platsil. Vabaduse väljaku ürituste probleem on liikluse ümberkorraldamine, Raekoja platsil kitsad tänavad, mis ei võimalda operatiivteenistustel efektiivselt reageerida, samuti suur rahvamass väikesel territooriumil.

10) Mitu väärtegu registreeriti Teie territooriumil korraldatud avalikel üritustel 2006 aastal?

Ei oska öelda, kuna andmebaas Polis ei erista konkreetsel avalikul üritusel toimepandud väärtegusid.

11) Millised väärted on registreeritud avalikel ürituste toimumisega seonduvalt 2006. aastal?

Põhiliselt on tegemist alkoholiseaduse ja tubakaseaduse nõuete rikkumisega ürituse külastajate poolt. Avaliku ürituse korraldamise ja läbiviimisega seonduvalt ei ole 2006. a toimepandud ühtegi väärtegu.

12) Kas ürituse korraldajate poolt rakendatavad turvameetmed on piisavad ning milliseid turvameetmeid tuleks Teie arvates veel lisada avalike ürituste korraldamisel?

Iga konkreetse ürituse puhul on turvameetmed erinevad. Ürituse korraldaja peab tegema koostööd kooskõlastuse saamiseks ja täitma esitatud nõuded.

13) Milliseid õigusakte tuleks Teie arvates muuta parandamiseks avalike ürituse korraldamist?

Arvan, et hetkel ei ole selleks vajadust. Põhja Politseiprefektuur ja Tallinna Linnavalitsus on koostöö tulemusena töötanud välja omad nõuded avalike ürituste ja avalike koosolekute korraldamise osas. Need on hetkel piisavad tagamaks kohaliku omavalitsuse territooriumil toimuvatel üritustel avaliku korra ja turvalisuse.

14) Kas peate vajalikuks riikliku regulatsiooni kehtestamist avalike ürituste korraldamisel (sarnaselt avaliku koosoleku seadusega)?

Ei oska vastata.

Avalike ürituste järelevalve

15) Kes Teie asutuses/üksuses teostab järelevalvet avalike ürituste korraldamise üle?

Kesklinna politseiosakonna territooriumil teostan järelevalvet avalike ürituste osas mina

16) Millised meetmed on kasutusele võetud avalikel üritustel esinenud rikkumiste lõpetamiseks/ennetamiseks?

Avalikel üritustel aset leidvate rikkumiste korral on võetud ühendust korraldajaga ja juhitud tähelepanu esinevatele probleemidele. Üldjuhul ka tehtud märkustele ka reageeritakse, sest vastasel juhul ei anta korraldajale järgmine kord ürituse korraldamiseks luba.

17) Milline on olnud avalike ürituste toimumise järgne tagasiside osalejatelt, korraldajatelt, avalikkuselt seoses müra, korrarikkumiste, alkoholarbimise jne. probleemidega?

Reeglina korraldajate poolt ei ole tagasisidet, sest sellega näitaksid nad oma puudusi ürituse korraldamisel. Tagasiside ürituste kohta tuleb ürituse külastajatelt või ümbruskonna elanikelt ülemäärase müra ja joobes isikute liikumise kohta esitatavte kaebuste näol.

18) Milliseid meetmeid peate vajalikuks, tagamaks avalike ürituste keskkonnakahjustuste vältimist/vähendamist?

Arvan, et hetkel puudub selleks vajadus.

19) Milliseid õigusakte peate vajalikuks muuta parandamaks avalike ürituse korraldamise järelevalvet?

Probleem on üritustel esineva müraga. Kuidas mõõta ülemäärast müra, politseil puudub selleks pädevus. Seega tuleks järelevalve osas täiendada politsei pädevusega seotud küsimusi.

Lisa 16. Intervjuu Põhja PP Ida politseiosakonna komissar Tarvo Ingerainen

Avalike ürituste lubade menetlemine

1) Millised on Teie asutuse/üksuse ülesanded seoses avalike ürituste lubade menetlemisega?

Minu ülesandeks on avalike ürituste ja avalike koosolekute lubade taotluste läbivaatamine ja kooskõlastamine vastavalt Põhja PP käskkirjale 30.10 2006 nr 336, mille kohaselt tuleb kontrollida kas ei esine vastavalt avaliku koosoleku seaduse kohaselt keelatud avaliku koosoleku tunnuseid. Samuti tuleb kontrollida turvaplaani sisulist ja juriidilist õigsust; turvaettevõtte tegevusloa olemasolu üritusel korra tagamiseks; kirjaliku eel- või lepingu olemasolu korraldaja ja turvaettevõtte vahel üritusel korra tagamiseks; turvatöötajate vastavust turvaseaduse nõuetele; turvatöötajate töögraafikuid mitmepäevaste ürituste korral

2) Millised dokumendid on aluseks avaliku ürituse loa menetlemisel Teie asutuses/üksuses?

Menetlemine toimub vastavalt Põhja PP käskkirjale 30.10 2006 nr 336 “ Avaliku koosoleku teate, avaliku ürituse ja spordiürituse loa taotluse menetlemise kord” ja Turvaseaduse kohaselt

3) Millised nõuded peavad olema täidetud kooskõlastuse saamiseks ning millistest kriteeriumitest lähtute loa andmisel?

Kooskõlastuse saamiseks peavad olema täidetud Tallinna avaliku korra eeskirjadega kehtestatud nõuded avalike ürituste korraldamiseks. Loa andmise kriteeriumid sõltuvad paljuski ürituse iseloomust. Probleemaatiliste ürituste puhul tuleb lisaks taotlusele esitada turvaplaan, ürituse paigutus skeem, koopia turvateenuste lepingust, turvatöötajate andmed, liiklusskeem.

4) Mitmele avalikule üritusele olete väljastanud load/kooskõlastused 2006 aastal ?

2006.a kooskõlastati minu poolt üle 100 avaliku ürituse load, ca 25-30% on probleemsed oma olemuselt.

5) Kui palju on olnud avaliku ürituse loa andmisest keeldumisi/kooskõlastamata jätmisi 2006.a?

Keelduti 1 ürituse kooskõlastamisest, kuna korraldaja ei suutnud tähtajaks esitada nõutud dokumente.

6) Millised on põhilised probleemid, millega olete kokku puutunud?

Korraldajad ei taha teha kulutusi turvalisusele ning viib turvatöötajate arvu miinimumini. See on üks põhilisi vaidlusi tekitavaid objekte. Sageli on probleeme liikluskorralduse skeemidega, eriti Lauluväljakul toimuvate üritustega. Vanemate ürituste korraldajatega on probleeme vähem, kuna teatakse et nõudmiste mittetäitmisel ei anta järgmine kord kooskõlastust.

7) Milliseid õigusakte tuleks muuta, et parandada avalike ürituste menetlemise korda?

Hetkel ei näe selleks otsest vajadust

Avalike ürituste korraldamine

8) Millised on põhilised avalike ürituste korraldamisel esinevad probleemid ?

Põhiprobleem on korraldajate kergemeelne ja hooletu suhtumine turvalisuse tagamise küsimustes. Ei taheta maksta turvafirmadele ning arvatakse, et saab ka ilma hakkama.

9) Millised avalikul üritused on Teie territooriumil kõige probleemsemad? Nimetage ja põhjendage, miks ?

Põhja Politseiprefektuuril on suur kogemus erinevatel avalike üritustel avaliku korra tagamisel. Kõige probleemsemad Ida Politseiosakonna territooriumil toimuvad üritused on kindlasti Tallinna Lauluväljakul olevad üritused (Sun Dance Music Festival, Metallica kontsert jpt). Probleemiks on suur rahvahulk, eeskätt alkoholi pruukivad noored, parkimisprobleemid.

Samuti viidi läbi politseioperatsioon seoses Eurovisooni kontserdiga, mis küll ei toimunud Ida Politseiosakonna teeninduspiirkonnas, kuid sellesse kaasati enamuse osakonna töötajaid.

10) Mitu väärtegu registreeriti Teie territooriumil korraldatud avalikel üritustel 2006 aastal?

Ei oska öelda, kuna andmebaas Polis ei erista konkreetsel avalikul üritusel toimepandud väärtegusid. Eraldi arvestust selle kohta ei peeta. Näiteks Tele 2Go Live kontsert 112 väärtete materjali (põhiliselt Alkoholi ja Tubakaseaduse rikkumised), Sun Dance Music Festival 166 väärtete materjali, Õllesummer 261 väärtete materjali, Metallica 175 väärtete materjali.

11) Millised väärted on registreeritud avalikel ürituste toimumisega seonduvalt 2006. aastal?

Selgelt eristuvad alalealiste poolt toimepandavad Alkoholiseaduse, Tubakaseaduse, Narkootiliste-Psühotroopsete ainete seaduse rikkumised

12) Kas ürituse korraldajate poolt rakendatavad turvameetmed on piisavad ning milliseid turvameetmeid tuleks Teie arvates veel lisada avalike ürituste korraldamisel?

Turvameetmed võiks alati paremad olla. Õnneks tahavad enamus korraldajaid politseiga koostööd teha turvalisuse tagamiseks. Samas kuidas oleks võimalik sissepääsu turvakontrolli käigus võimalik leida 2 tabletti- vastus võimatu.

Teine näide: Tele 2 Go Live kontserdi paigas müüdi alkoholi ainult piiratud alal, kuhu pääsesid ainult täiskasvanud. Seetõttu oli kontserdi platsil ka vähe Alkoholiseaduse rikkumisi. Samas hakkasid noored tarvitama alkoholi väljaspool peo territooriumi.

Arvan, et sel juhul oleks kõige õigem piirata/keelata alakoholi müüki ning määrata ka ürituse lõppemise kellaeg.

13) Milliseid õigusakte tuleks Teie arvates muuta parandamiseks avalike ürituse korraldamist?

Tuleks seaduse tasandil täpselt reguleerida ja sätestada ürituse korraldaja vastutus. See annab loa väljaandjale võimaluse ka riikumiste korral ürituste korraldajat karistada.

14) Kas peate vajalikuks riikliku regulatsiooni kehtestamist avalike ürituste korraldamisel (sarnaselt avaliku koosoleku seadusega)?

Ei oska vastata.

Avalike ürituste järelevalve

15) Kes Teie asutuses/üksuses teostab järelevalvet avalike ürituste korraldamise üle?

Ida politseiosakonna territooriumil teostan järelevalvet avalike ürituste osas mina

16) Millised meetmed on kasutusele võetud avalikel üritustel esinenud rikkumiste lõpetamiseks/ennetamiseks?

Enne ürituse toimumist saadakse kindlasti kokku ürituse korraldaja ning turvafirmaga . Nõupidamisel kooskõlastatakse ühised tegevused , arutatakse läbi tekkinud probleemid. Iga aastased ürituse korraldajad võtavad tekkinud probleemidest paremini õppust, kui ühekordsed üritajad.

17) Milline on olnud avalike ürituste toimumise järgne tagasiside osalejatelt, korraldajatelt, avalikkuselt seoses müra, korrarikkumiste, alkoholitarbimise jne. probleemidega?

Tagasiside on valdavalt positiivne. Samas kipub meedia tühisest intsidendist ürobleemi tekitama.

18) Milliseid meetmeid peate vajalikuks, tagamaks avalike ürituste keskkonnakahjustuste vältimist/vähendamist?

Ürituse loal peab olema alati märges selle kohta, et korraldaja vastutab tekitatud kahjude eest ning on kohustatud korvama kõik kahjud

Lisa 17. Intervjuu Lääne PP korrakaitseosakonna komissar Tõnu Kivis

Avalike ürituste lubade menetlemine

1) Millised on Teie asutuse/üksuse ülesanded seoses avalike ürituste lubade menetlemisega?

Pärnu politseiosakonnas on määratud politseiametnik, kes võtab osa pärnu linnas avalike ürituste lubade läbivaatamiseks moodustatud komisjoni tööst Pärnu linnavalitsuse juures. Pärnumaa teised kohalikus omavalitsused kooskõlastavad suured üritused(Jaanipäev, Rannamängud jne) piirkonna konstaabilga.

2) Millised dokumendid on aluseks avaliku ürituse loa menetlemisel Teie asutuses/üksuses?

Pärnu politseiosakond ise avaliku ürituse lube ei väljasta, kuna see on kohaliku omavalitsuse pädevus

3) Millised nõuded peavad olema täidetud kooskõlastuse saamiseks ning millistest kriteeriumitest lähtute loa andmisel?

Vastavalt Pärnu linnavalitsuse poolt kehtestatud avaliku ürituse loa väljastamise korrale on politseil õigus kooskõlastada üritus või keelduda kooskõlastuse andmisest. Ilma politsei kooskõlastuseta avaliku ürituse luba ei väljastata. Loa taotlusele tuleb lisada turvalisuse tagamise kava, kõrgendatud riskiga üritustel tuleb esitada turvaplaan ja liikluskorralduse skeem

4) Mitmele avalikule üritusele olete väljastanud load/kooskõlastused 2006 aastal ?

Eraldi arvestust selle kohta Lääne Politseiprefektuuris ei peeta

5) Kui palju on olnud avaliku ürituse loa andmisest keeldumisi/kooskõlastamata jätmisi 2006.a?

Täpset arvestust ei peeta.

6) Millised on põhilised probleemid, millega olete kokkupuutunud?

Korraldaja ei taha teha kulutusi turvafirma palkamiseks, mis tõttu kehtestati politsei ettepanekul nõue turvaplaani esitamiseks.

7) Milliseid õigusakte tuleks muuta, et parandada avalike ürituste menetlemise korda?

Avalike ürituse loa väljaandmist reguleerib omavalitsuse määrus, avaliku koosoleku seadus ja spordiseadus. Sellise korra kohaselt saab omavalitsus isekitsendada ja liaendada

ürituse loa andmise korda. Riik peaks reguleerima avalike ürituse korraldamist seadusega, sest nõuded kohalikes omavalitsustes on väga erinevad. Ei ole olemas täpset loeteleu põhjetest, millal võib keelduda avaliku ürituse loa andmisest. Tehtud otsused on liiga subjektiivsed.

Avalike ürituste korraldamine

8) Millised on põhilised avalike ürituste korraldamisel esinevad probleemid ?

Põhiprobleemideks on korraldaja poolt l suhtumine turvalisuse küsimustesse, heakorra probleemid, müranormidest mitte kinnipidamine ning ümbruskonna rahu rikkumine.

9) Millised avalikul üritused on Teie territooriumil kõige probleemsemad? Nimetage ja põhjendage, miks ?

Põhilised probleemid tekivad suvistel vabaõhuüritustel, mis korraldatakse tiheasustuse alal

10) Mitu väärtegu registreeriti Teie territooriumil korraldatud avalikel üritustel 2006 aastal?

Andmebaas Polis ei võimalda sellist väljatrukki

11) Millised väärted on registreeritud avalikel ürituste toimumisega seonduvalt 2006. aastal?

Põhiliselt rikkumised on seotud alkoholiseaduse ja tubakaseaduse ja liiklusseaduse nõuete reiramisega ,samuti alaealistega seotud õigusrikkumised.

12) Kas ürituse korraldajate poolt rakendatavad turvameetmed on piisavad ning milliseid turvameetmeid tuleks Teie arvates veel lisada avalike ürituste korraldamisel?

Ürituse korraldaja peaks palkama omale professionaalse turvafirma. Pärnumaal ei ole turvaettevõtteid palju ning enamusega ei ole meil ka probleeme esinenud.

13) Milliseid õigusakte tuleks Teie arvates muuta parandamiseks avalike ürituse korraldamist?

Arvan, et Korrakaitseaduse vastuvõtmisega sätestatakse ka avalike ürituste korraldamisega seotud nõuded.

14) Kas peate vajalikuks riikliku regulatsiooni kehtestamist avalike ürituste korraldamisel (sarnaselt avaliku koosoleku seadusega)?

Avalike ürituse korraldamise reguleerimine seadusega on vajalik, kuna nõuded ürituse korraldamise kohta on liiga erinevad.

Avalike ürituste järelevalve

15) Kes Teie asutuses/üksuses teostab järelevalvet avalike ürituste korraldamise üle?

Järelevalvet teostab Pärnu munitsipaalpolitsei

16) Millised meetmed on kasutusele võetud avalikel üritustel esinenud rikkumiste lõpetamiseks/ennetamiseks?

Avalikel üritustel aset leidvate rikkumiste korral ei väljastata komisjoni poolt järgmise taotluse esitamisel luba avaliku ürituse korraldamiseks ning munitsipaalpolitsei alustab korraldaja suhtes väärteomenetlust .

17) Milline on olnud avalike ürituste toimumise järgne tagasiside osalejatelt, korraldajatelt, avalikkuselt seoses müra, korrarikkumiste, alkoholitarbimise jne. probleemidega?

Tagasiside ürituste kohta laekub linnavalitsusele ja on seotud enamasti müreaprobleemide ja alkoholitarbimisega avalikel üritustel.

18) Milliseid meetmeid peate vajalikuks, tagamaks avalike ürituste keskkonnakahjustuste vältimist/vähendamist?

Kõik ametkonnad peavad tegema koostööd, seadma omapoolsed konkreetset tingimused ning rakendama tagatisrahasüsteemi olukorra keskkonna taastamise tagamiseks. Rikkumiste esinemisel makstud tagatisraha ei tagastata.

19) Milliseid õigusakte peate vajalikuks muuta parandamiseks avalike ürituse korraldamise järelevalvet?

Lubade väljaandmise kord ja avaliku korra eeskiri peab võimaldama loa tingimuste rikkumisel rakendada karistust.

20) Milline on Lääne politseiprefektuuri koostöö kohalike omavalitsustega turvalisuse tagamiseks avalikel üritustel ja avalikel koosolekutel ?

Koostöö on Pärnu linnavalitsusega on väga hea. Politsei ettepanekul on koostöös Pärnu linnavalitsuse juurde kokku kutsutud korrakaitse komisjon, milles osalevad erinevate ametkondade esindajad. Põhiline probleemid lubade väljastamisel on seotud juriidiliste isikutega, kes on rikkunud avaliku ürituse korraldamise nõudeid . Mööda hiilimiseks esitavad samad füüsilised isikud uue taotluse teise juriidilise isiku nimelt.

Lisa 18. Intervjuu Ida Politseiprefektuuri politseidirektor Tarmo Nurm

Lubade menetlemine:

Ida Politseiprefektuuris vaatavad avalike ürituste taotluseid läbi territoriaalsed politseiosakonnad ehk nende vahetud juhid, vanemkomissarid või neid asendavad isikud. Peab nentima, et antud lubasid laekub meile minimaalselt, sest avaliku ürituse loa väljastab kohalik omavalitsus, kellel on selleks õigus ja pädevus ja otseselt ei pea ürituse taotleja seda kooskõlastama politseiga. Tihti saame toimuvast üritusest teada vahetult enne selle toimumist. Luba on väljastatud KOVi poolt ja politseil ei ole õigust seda luba tühistada.

2006 aasa kalenderplaan Ida Politseiprefektuuri teenindaval territooriumil hõlmas 9 üritust, kus politsei oli vajalik politsei kohalviibimine turvalisuse kaalutlustel. Põhilised probleemid avalike ürituste korraldamisel on alaealiste viibimine territooriumil ja lahja alkohoolse joogi müük. Seadusandluses tuleks sisse viia muudatus, kus otseselt politsei saab mittekooskõlastada üritust, kui selle turvaplaan ei vasta ürituse riskidele. Käesoleval ajal peab nentima, et tihti on harjutud ürituse korraldajate poolt järgmise suhtumisega: kui midagi juhtub, küll siis politsei asja ära lahendab, samuti ei taheta rahalisi vahendeid paigutada turvafirmade palkamisele jne.

Avalike ürituste korraldamine:

Avalikel üritustel müüakse küll lahjat alkoholi, kuid sinna üritusele tuuakse kodunt ka kangemat alkoholi, mille tulemusena üritusel osalejad on enne ürituse lõppu juba tugevas alkoholijoobes. Selle tulemusena suureneb võimalus avaliku korra rikkumisteks. On olnud ka juhtumeid, kus on tekitatud rakseid kehavigastusi. Avaliku ürituse korraldajad ei arvesta operatiivtenistuste liikumiseks vajaliku ruumiga. Nt Lohusuu kalalaat, kus kahel eelneval üritustel on asula täielikult autodest blokeeritud nii, et külla pole võimalik sõita.

Teise näitena võib tuua Kaevurite päeva, kus osaleb ligi 30 000-40 000 inimest, kus tarvitatakse ohtralt alkoholi. Sellel üritusel on pidevalt toimetatud kainenema 20-30 tugevas alkoholijoobes inimest. Sinna lisanduvad veel antud ürituselt ärasõitvad joobes autojuhid. Viimastel aastatel on roolijoodikute arv antud üritusel vähenenud.. Siiski tuleks muuta avaliku ürituse korraldamist seadusega, milles oleks sätestatud ka ürituse korraldaja kohustused ja vastustus

Avalike ürituste järelvalve:

Suuremate avalike ürituste korraldamisel on Ida Politseiprefektuur näidanud omapoolset initsiatiivi ürituse turvaliseks läbiviimiseks politsei ja korraldajaga toimuvate ümarlaua nõupidamiste näol. Ürituste ettevalmistavas faasis nõutakse, et ürituse turvakonseptsiooni esitamist. Selle nõude täitmisest püütakse mööda hiilida ja kulutada vähem raha turvalisuse tagamisele.

Sageli on seoses avalike üritustega esitatud kohalike elanike poolt kaebusi ülemäärase müra suhtes. Kuna politseil ei ole võimalik ilma spetsiaalse aparatuurita mürataset mõõta, siis ei ole võimalik ka süüdlast karistada ja sellest tulenevalt jääb karistus vormistamata

Võimalike keskkonnakahjude osas peaks ürituse korraldaja saama kooskõlastuse kas keskkonnainspeksioonilt või keskkonnaametilt.

Eestis puuduvad seadused, mille alusel. Toimub avalike ürituste läbiviimine, kooskõlastamine, järelvalve, mistõttu on selle valdkonna reguleerimine vastava seadusega väga oluline.

Ürituse korraldajad loodavad väga kergemeelselt vältida võimalikke tekivaid probleeme ja loodavad et politsei tagab avaliku korra. Samas unustatakse ära, et see on nende endi otsene kohustus

Lisa 19. Intervjuu Lõuna PP politseidirektori Tiit Allik

Avalike ürituste lubade menetlemine

1) Millised on Teie asutuse/üksuse ülesanded seoses avalike ürituste lubade menetlemisega?

Minu ülesandeks on kõigi ürituste taotlustega tutvumine, kooskõlastamine, vajadusel kontakteerumine korraldajaga, tingimuste seadmine, turvalisuse tagamise alane nõustamine ja teavitamine politseilistest meetmetest.

2) Millised dokumendid on aluseks avaliku ürituse loa menetlemisel Teie asutuses/üksuses?

Tartu linnas on aluseks Tartu linnavolikogu poolt kehtestatud taotluse vorm, mis saadetakse e-kirjaga. Teistes kohalikes omavalitsustes on kehtestatud erinevad taotluse vormid, mis tuleb üritusekorraldajal täita.

3) Millised nõuded peavad olema täidetud kooskõlastuse saamiseks ning millistest kriteeriumitest lähtute loa andmisel?

Kooskõlastuse saavad koheselt kõik üritused, milliste korraldajatele meil pole vaja esitada täiendavaid tingimusi, ülejäänute suhtes kas keeldutakse kooskõlastusest või seatakse juurde täiendav tingimus. Põhilised kriteeriumid on liiklurvalisuse tagamine ja avaliku korra rikkumiste (eriline rõhk on seatud alaealiste võimalikule alkoholipruukimisele) ennetamine.

4) Mitmele avalikule üritusele olete väljastanud load/kooskõlastused 2006 aastal ?

Eraldi arvestust selle kohta Lõuna Politseiprefektuuris ei peeta. Aasta jooksul on laekunud Tartu linnavalitsuse vastavalt maililt umbes 198 avaliku ürituse ja avaliku koosoleku teatist. Tartu linnas toimunud ürituste taotluse arv võib olla ca 150 üritust. Mujal Lõuna PP teenistuspiirkonnas on avalike ürituste arv oluliselt väiksem, kindlat arvu ei ole võimalik välja tuua.

5) Kui palju on olnud avaliku ürituse loa andmisest keeldumisi/kooskõlastamata jätmisi 2006.a?

Täpset arvestust ei peeta. Ühtegi üritust kooskõlastamata ei ole jäetud, tingimuslikult kooskõlastatakse umbes 25-30 %

6) Millised on põhilised probleemid, millega olete kokkupuutunud?

Korraldaja ei taha teha kulutusi turvameeste ja reguleerijate palkamiseks ning loodab, et suuremate probleemide tekkimisel sekkub politsei ise oma jõududega.

7) Milliseid õigusakte tuleks muuta, et parandada avalike ürituste menetlemise korda?

Senisest selgemalt tuleks panna vastutus kohalikule omavalitsusele, kes vaid vajadusel konsulteerib politseiga. Samas ei ole kohalikul omavalitsusel selle ala vastavaid spetsialiste, mistõttu võivad tekkida prognoosimatud probleemid avaliku korra tagamisega.

Avalike ürituste korraldamine

8) Millised on põhilised avalike ürituste korraldamisel esinevad probleemid ?

Põhiprobleemideks on korraldaja poolt liiklusskeemide koostamine, hooletu suhtumine turvalisuse küsimustesse, heakorra probleemid, kõrvaliste isikute rahu rikkumine. Kõigi selliste probleemide lahendamine nõuab lisaressurssi, kuid korraldaja ei taha teha lisakulutusi.

9) Millised avalikul üritused on Teie territooriumil kõige probleemsemad? Nimetage ja põhjendage, miks ?

Igal aastal on olukord erinev. Tänu ühistele jõupingutustele on surutud mõni üritus raamidesse või ei korraldata üldse. Samas tekib iga aasta uusi ettearvamatuid üritusi. Läbi aastate on jäänud Lõuna Politseiprefektuuri teenistuspiirkonnas probleemsemateks erinevad spordiüritused, kus on vaja liiklust suunata ja sulgeda suurtes liiklussõlmedes. See eeldab suurte politseijõudude kaasamist. Sellised üritused on rahvusvahelised ning kalduvad muutuma meelelahutusüritusteks. Samuti on suureks probleemiks toimuv tänavareiv "Freedom Parade" Piletita tänavatantsu üritusena soodustab see massilist alkoholi ja narkoainete tarbiist tänaval. Samuti on probleeme pärimusmuusika festivaliga Viljandi Folk, mis on tervet linna hõlmav üritus.

10) Mitu väärtegu registreeriti Teie territooriumil korraldatud avalikel üritustel 2006 aastal?

Selle üle arvestust ei peeta..

11) Millised väärted on registreeritud avalikel ürituste toimumisega seondult 2006. aastal?

Põhiliselt on tegemist alkoholiseaduse ja tubakaseaduse ja liiklusseaduse nõuete rikkumisega, samuti alaealistega seotud õigusrikkumised.

12) Kas ürituse korraldajate poolt rakendatavad turvameetmed on piisavad ning milliseid turvameetmeid tuleks Teie arvates veel lisada avalike ürituste korraldamisel?

Iga konkreetse ürituse puhul on turvameetmed ja ettevalmistus erinev. Politsei annab soovitusi turvameetmete rakendamiseks. Oluline on, et ürituse korraldajat ka täidab antud soovitusi, mitte ei ürita võimalikult odavalt oma üritust läbiviia.

13) Milliseid õigusakte tuleks Teie arvates muuta parandamaks avalike ürituse korraldamist?

Õigusakte tuleks muuta sõltuvalt kohalike omavalitsuste vajadustest. Kindlasti oleks vaja vastuvõtta Korrakaitseseadus, milles oleks sätestatud avaliku ürituse korraldamise reeglid ja kohutsused ning vastutus.

14) Kas peate vajalikuks riikliku regulatsiooni kehtestamist avalike ürituste korraldamisel (sarnaselt avaliku koosoleku seadusega)?

Leian, et avalike ürituste korraldamine tuleb seadusega reguleerida nagu see on tehtud avalike koosolekute puhul. Eesti on piisavalt kompaktne selleks, et kehtestada igal pool ühesugused nõuded.

Avalike ürituste järelevalve

15) Kes Teie asutuses/üksuses teostab järelevalvet avalike ürituste korraldamise üle? Territoriaalse struktuuriüksuse juht, politseiprefektuuri poolt määratud isik ja konstaablijaoskondade juhid oma teenindusterritooriumil.

16) Millised meetmed on kasutusele võetud avalikel üritustel esinenud rikkumiste lõpetamiseks/ennetamiseks?

Avalikel üritustel aset leidvate rikkumiste korral on politsei poolt üritus lõpetatud nt kellaaja ületamisel, liigne müra üritusel.

17) Milline on olnud avalike ürituste toimumise järgne tagasiside osalejatelt, korraldajatelt, avalikkuselt seoses müra, korrarikkumiste, alkoholitarbimise jne. probleemidega?

Tagasiside üldjuhul puudub. Esineb müraprobleeme, kuid Tervisekaitseinspeksioon ei suuda sellele reageerida, mistõttu on politsei sunnitud elanikkonnale selgitama probleemi lahendamise võimatust.

18) Milliseid meetmeid peate vajalikuks, tagamaks avalike ürituste keskkonnakahjustuste vältimist/vähendamist?

Müranivoo etteteataud mõõtmised, prügimajanduse ja käimlate hulga osas kohaliku omavalitsuse poolt selgem vastutse võtmine, Keskkonnaameti poolne kooskõlastamine/mittekooskõlastamine

19) Milliseid õigusakte peate vajalikuks muuta parandamiseks avalike ürituse korraldamise järelvalvet?

Järelevalve parandamiseks on vajalik vastu võtta Korrakaitseadus.

20) Milline on Lõuna politseiprefektuuri koostöö kohalike omavalitsustega turvalisuse tagamiseks avalikel üritustel?

Koostöö on väga tagasihoidlik, praktiliselt olematu. Turvalisuse eest vastutab üritusel eelkõige selle korraldaja.

Lisa 20. Intervjuu Põhja PP liikluspolitsei vanemkomissar Villu Vane

Avalike ürituste lubade menetlemine

1) Millised on Teie asutuse/üksuse ülesanded seoses avalike ürituste lubade menetlemisega?

Põhja politseiprefektuuri liikluspolitsei osakonna ülesandeks avalikel üritustel on tagada liiklusohutus. Vajadusel tuleb liiklust piirata, ümber suunata, kiirust piirata, kasutada reguleerijate abi, korraldada parkimist. Avaliku ürituse loa kooskõlastamisel kontrollime vajalike liiklusskeemide olemasolu ja anname kooskõlastuse

2) Millised dokumendid on aluseks avaliku ürituse loa menetlemisel Teie asutuses/üksuses?

Meie poolse tegevuse aluseks on Põhja Politseiprefektuuri käskkiri nr 336 30.10 2006, millega on sätestatud lubade ja kooskõlastuste andmise kord.

3) Millised nõuded peavad olema täidetud kooskõlastuse saamiseks ning millistest kriteeriumitest lähtute loa andmisel?

Konkreetseid nõudeid ei olegi- lähtutakse tervest mõistusest, ürituse suuruselt, osalejate arvust, kontserdi puhul küllastajate arvust. Kindlasti arvestatakse ka varasemat kogemust selles vallas. Näiteks suurkontserdid Tallinna lauluväljakul, suured messid eeldavad teatud piiranguid. Põhiline kriteerium on meie jaoks ikkagi liiklusohutus. Väga suure inimeste hulga puhul oleme nõudnud liikluse ja teeületamise reguleerimist. Samuti otsustatakse ka politsei osalemine suurüritusel avaliku korra ja liiklusohutuse tagamiseks.

4) Mitmele avalikule üritusele olete väljastanud load/kooskõlastused 2006 aastal?

Ei oska öelda. 2006.a osales liikluspolitsei 55 suuremal üritusel, kus oli vaja tagada liiklusohutus.

5) Kui palju on olnud avaliku ürituse loa andmisest keeldumisi/kooskõlastamata jätmisi 2006.a? Kui palju avalike ürituse lube kooskõlastati tingimuslikult?

Tingimuslikke lubasid väljastatud ei ole. Üldjuhul esitatud nõudmised täidetakse.

6) Millised on põhilised probleemid, millega olete kokkupuutunud?

Avalikel üritustel ei ole korraldatud sõidukite parkimine arvestades küllastajate arvu. Sageli alahinnatakse ürituse mõju liiklusele. Probleemsed üritused toimuvad Pirital

näituseväljakul, kus on sageli probleeme parkimise korraldamisega. Samuti on probleeme Saku Suurhallis toimuvate kontserditega..

7) Milliseid õigusakte tuleks muuta, et parandada avalike ürituste menetlemise korda?

Avalike ürituste korraldamine peaks igas omavalitsuse toimuma ühesuguste nõuete ja kriteeriumide järgi – millegagi ei ole põhjendatud, et taotleja peab täpselt ajama järke igas omavalitsuses kehtestatud nõuete tundmaõppimiseks ja täitmiseks. Vaja oleks üleriiklikku õigusakti, mida taotleja saaks järgida olenemata ürituse toimumise kohast.

Avalike ürituste järelevalve

8) Kes Teie asutuses/üksuses teostab järelevalvet avalike ürituste korraldamise üle?

Meie järelevalvet ei teosta, kuid kontrollime, et esitatud tingimused oleks täidetud.

Üldiselt probleeme eriti ei ole, kuna liikluslahendused tellitakse pädevate firmade käest..

9) Millised meetmed on kasutusele võetud avalikel üritustel esinenud rikkumiste lõpetamiseks/ennetamiseks?

Meie ei ole pidanud rakendama rikkumiste esinemisel meetmeid. Sellised võimalikud probleemid tuleb lahendada eeltöö käigus. Üksikutel juhtudel on operatiivselt koostöös Tallinna linnaga sekkunud ja rakendatud nt kiiruse piiranguid..

10) Milline on olnud avalike ürituste toimumise järgne tagasiside osalejatelt, korraldajatelt, avalikkuselt seoses müra, korrarikkumiste, alkoholarbimise jne. probleemidega?

Tagasiside praktiliselt puudub.

11) Milliseid meetmeid peate vajalikuks, tagamaks avalike ürituste keskkonnakahjustuste vältimist/vähendamist?

Ei oska öelda

12) Milliseid õigusakte peate vajalikuks muuta parandamiseks avalike ürituste korraldamise järelevalvet?

Ei oska öelda.

Lisa 21. Intervjuu Julgestuspolitsei järelevalve ja analüüsitalituse komissar Siiri Pars

Kas hetkel kehtiv seaduslik baas, mis reguleerib avalike ürituste ja avalike koosolekute korraldamist on piisav ? Mida tuleks muuta?

Avaliku koosoleku mõiste on avatud avaliku koosoleku seaduses. Sama seaduses ei ole aga avaliku ürituse mõistet, kuigi avaliku koosoleku all nimetatakse ka religioosset üritust. Praktikas on probleeme avaliku koosoleku ja avaliku ürituse eristamisel. Avaliku ürituse mõistet ei leia ka muudest seadustest. Küll aga teatud seadused seavad piiranguid või nõudmisi avalikule üritusele (näit alkoholiseadus alkoholi jaemüügile avalikul üritusel, turvaseadus nõuded seoses turvateenuse osutamisega avalikul üritusel, spordiseadus spordiüritusele). Lähtuvalt kohalikust eripärast on kohalikud omavalitsused seadnud oma nõuded avalikule üritusele. Nii avalik koosolek kui ka avalik üritus on seotud isikute põhiseadusliku õigusega vabalt koguneda. Seejuures peab riik tagama nimetatud õiguse realiseerimise. Sisuliselt peaks see tähendama seda, et piirangud, mis kehtestakse, saavad olla vaid kogunemise ohutuse tagamiseks. Avaliku koosoleku seaduse teemal on sõna võtnud õiguskantsler. Esinedes 2006. a Riigikogus juhtis ta tähelepanu vajadusele tagada isikute vaba kogunemisõigus.

Korraldusseaduse eelnõu näeb ette eraldi regulatsiooni avaliku koosoleku ja avaliku ürituse korraldamisele.

Kuidas tuleks politseil käituda, kui vabalt lubatud isikute kogunemine, mis ei nõua eelnevalt loa taotlemist, kasvab üle avalikuks koosolekuks või meelevalduseks?

Avaliku korra tagamine on politsei põhiülesanne. Avaliku koosoleku seadus paneb politseile järelevalvekohustuse ka avaliku koosoleku üle. Põhiseadus lubab isikutel vabalt koguneda. Isikute eelnevalt kokkulepitud kokkusaamist saab vaid teatud juhtudel pidada avalikuks koosolekuks. Teadaolevalt leiab aset ka selliseid kogunemisi, kus isikutega liituvad üksikisikud või seltskonnad või on tegemist liitumisele vastupidise eesmärgiga kogunemisega. Kummalgi juhul ei ole sellisel kogunemisel määratud korrapidajat. Puudub ka korraldajaga, kellega politsei saaks teha koostööd. Sellistel juhtudel on hea, kui politseil on eelnev teave võimalikust kogunemisest (näit noorte kogunemised rahvuslikul pinnal, eestlaste ja venelaste kogunemised pronksõuduri juures jms). Informatsioon omamine võimaldab

eelnevalt paigaldada politsei vastavalt olukorrale, anda vajalikud instruktaažid, planeerida lisajõudusid jms. Rahvahulga laialisaatmine peaks jääma viimaseks abinõuks, erivahendite kasutamine sealjuures aga äärmuslikuks abinõuks. Situatsioon kogunemisel võib muutuda väga lühikese aja jooksul. Seetõttu peab politsei olema suuteline hindama nii hetkeolukorda kui ka selle muutumist. Vale käitumine politsei poolt kas ülemaäärase jõu kasutamise või selle kasutamata jätmise näol võib põhjustada suuremaid korrarikkumisi. Selle vältimiseks peab iga juhtumi järgselt selle käike analüüsima ning koolitama politseiametnikke.

Lisa 22. Intervjuu Tartu linnavalitsuse spetsialist Rait Ress

Avalike ürituste lubade menetlemine

1) Millised on Teie asutuse/üksuse ülesanded seoses avalike ürituste lubade menetlemisega ?

Tartu LV kultuuriosakond tegeleb Tartu linnas toimuvate avalike ürituste ja koosolekute registreerimisega. Avalike ürituse korraldamisel Tartus puudub loasüsteem. Selle asemel on ette nähtud ürituste läbiviimisest eelnev teatamine.

Kultuuriosakonnale esitatakse avaliku ürituse / koosoleku teade, mis kontrollitakse üle , vajadusel küsime lisainfot. Seejärel saadame teate edasi kooskõlastamiseks linnavalitsuse teenistustele, keda üritus võib puudutada (haljastus-, liiklus-, linnapuhastusteenistus jne), politseile, vajadusel tervisekaitsetalitusele, keskkonna- või päästeteenistusele, maaomanikele jne. Vajalikue kooskõlastuste saamisel registreeritakse üritus ja antakse välja registreerimis teatise. Sellel on kirjas kooskõlastajate tingimused ja korraldaja andmed ning ürituse toimumise aeg ja koht. Teatise saadetakse elektrooniliselt politseile jt linna allasutustele, kes peavad olema teadlikud avaliku ürituse toimumisest.

2) Millised dokumendid on aluseks avaliku ürituse loa menetlemisel Teie asutuses/üksuses?

- Tartu LV 15.11.2004. a määrus „Avalike koosolekute, avalike ürituste, spordiürituste ja projektlaagrite registreerimise kord”
- Avaliku koosoleku seadus
- Sotsiaalministri 4. märtsi 2002. a määrus nr 42
- Tartu Linnavolikogu 19.12.2002. a määrus nr 12
- Alkoholiseadus
- Karistusseadustik

3) Millised nõuded peavad olema täidetud kooskõlastuse saamiseks ning millistest kriteeriumitest lähtute loa andmisel?

Ürituse korraldaja peab esitama ürituse registreerimise teate, vajadusel lisama täiendavalt joonised või kirjeldused. Ürituse registreerimise teatise väljastamiseks peavad olema kõigi kooskõlastajate vastused.

- 4) Mitmele avalikule üritusele olete väljastanud load/kooskõlastused 2006. aastal ?
2006. aastal registreeriti Tartu LV kultuuriosakonnas 195 avaliku ürituse teadet ja 10 avaliku koosoleku teadet.
- 5) Kui palju on olnud avaliku ürituse loa andmisest keeldumisi/kooskõlastamata jätmisi 2006. a? Kui palju avalike ürituse lube kooskõlastati tingimuslikult?
2006. a lükati tagasi üks ürituse korraldamise teade. Enamus kooskõlastustest on tingimustega
- 6) Millised on põhilised probleemid, millega olete kokkupuutunud?
Müra, teede sulgemine, haljasalade rikkumine, kasutatud territooriumi koristus, liiga hilja tullakse üritust registreerima
- 7) Milliseid õigusakte tuleks muuta, et parandada avalike ürituste menetlemise korda?
Selliste probleemide lahendamiseks tuleks vastu võtta avalike ürituste korraldamist reguleeriv seadus.

Avalike ürituste korraldamine

- 8) Millised on põhilised avalike ürituste korraldamisel esinevad probleemid?
Põhilised probleemid on dokumentide esitamisega hilinemine ja puudused esitatud dokumentides.
- 9) Millised avalikul üritused on Teie territooriumil kõige probleemsemad? Nimetage ja põhjendage, miks?
Kõige probleemsemad on mürarikkad ja tänavate sulgemist nõudvad üritused . Samuti üritused miskahustavad linnakeskkonda , haljasalaid, puid ja põõsaid.
- 10) Mitu väärtegu registreeriti Teie territooriumil korraldatud avalikel üritustel 2006 aastal?
Selle kohta vastavad andmed puuduvad. Tartus ei ole munitsipaalpolitseid ja heakorraspetaalisti, kes nende küsimustega tegeleb.
- 11) Millised väärted on registreeritud avalikel ürituste toimumisega seonduvalt 2006. aastal?
Selle kohta meil andmed puuduvad
- 12) Kas ürituse korraldajate poolt rakendatavad turvameetmed on piisavad ning milliseid turvameetmeid tuleks Teie arvates veel lisada avalike ürituste korraldamisel?

Avaliku ürituse teate koostajad (politsei, päästeamet) seavad korraldajale tingimused, mille täitmine peab tagama ürituse turvalisuse. Kultuuriosakond ei teosta nimetatud tingimuste täitmise üle kontrolli.

13) Milliseid õigusakte tuleks Teie arvates muuta parandamiseks avalike ürituse korraldamist?

Tuleb vastu võtta avalike ürituse korraldamist reguleeriv seadus.

14) Kas peate vajalikuks riikliku regulatsiooni kehtestamist avalike ürituste korraldamisel (sarnaselt avaliku koosoleku seadusega)?

See on väga oluline, sest sellega tagatakse isikute võrdne kohtlemine.

Avalike ürituste järelevalve

15) Kes Teie asutuses/üksuses teostab järelevalvet avalike ürituste korraldamise üle?

Järelevalvet avalike ürituste korraldamise osas teeb politsei. Linna teised teenistused (linnapuhastus-, haljastus-, keskkonnateenistus jne) võivad teha ettekirjutusi heakorra tagamiseks avalikel üritustel.

16) Millised meetmed on kasutusele võetud avalikel üritustel esinenud rikkumiste lõpetamiseks/ennetamiseks?

Registreerimata üritused on politsei poolt lõpetatud.. Korduvate ürituste (igal aastal toimuvad, nt tudengipäevad, võistlused jne) korral esitatakse järgneva ürituse koostajale täiendavaid tingimusi.

17) Milline on olnud avalike ürituste toimumisejärgne tagasiside osalejatelt, korraldajatelt, avalikkuselt seoses müra, korrarikkumiste, alkoholarbimise jne. probleemidega?

Tagasisidet on suhteliselt vähe, on üksikuid kaebusi ülemäärase müra ja koristamata jäetud prahi korral.

18) Milliseid meetmeid peate vajalikuks, tagamaks avalike ürituste keskkonnakahjustuste vältimist/vähendamist?

Tartu linnavalitsus koostab keskkonnale ohtu kujutavad üritused Tartu linnavalitsuse keskkonnateenistuse ja Tartumaa keskkonnateenistusega, kelle poolt esitatakse vajalikud tingimused kahjude ennetamiseks. Võimaliku reostusohu korral peavad ürituse korraldajatel olema toimumispaigas reostustõrjevahendid.

19) Milliseid õigusakte peate vajalikuks muuta parandamiseks avalike ürituse korraldamise järelevalvet?

Kindlasti aitaks politsei ja kohaliku omavalitsuse koostöö selles valdkonnas.. Praegu sisuliselt Lõuna PP ja Tartu linnavalitsuse vahel koostöö puudub, toimub ainult seaduses ettenähtud kooskõlastamine. Samuti tuleks Tartu linnal kaaluda munitsipaalpolitsei loomise vajadust.

Lisa 23. Intervjuu Jõhvi linnavalitsuse spetsialist Riho Sillar

Avalike ürituste lubade menetlemine

1) Millised on Teie asutuse/üksuse ülesanded seoses avalike ürituste lubade menetlemisega?

Eelkõige kontrollida, kas avaliku ürituse korraldamine vastab linna/valla avaliku korra eeskirjades sätestatud nõuetele aja, koha, ürituse iseloomu, vastutava isiku jne suhtes.

2) Millised dokumendid on aluseks avaliku ürituse loa menetlemisel Teie asutuses/üksuses?

Vormikohane avaldus koos selles sätestatud nõuetega.

3) Millised nõuded peavad olema täidetud kooskõlastuse saamiseks ning millistest kriteeriumitest lähtute loa andmisel?

Lähtuvalt ürituse iseloomust, rahva arvust ja kohast – kas takistab liiklust (politsei), suurte rahvamasside puhul kiirabi, tualetid jms.

4) Mitmele avalikule üritusele olete väljastanud load/kooskõlastused 2006 aastal?

Olen väljastanud loa 14 avalikule üritusele

5) Kui palju on olnud avaliku ürituse loa andmisest keeldumisi/kooskõlastamata jätmisi 2006.a? Kui palju avalike ürituse lube kooskõlastati tingimuslikult?

Tingimuslikke lubasid väljastatud ei ole. On tehtud üks keeldumine – autode kiirendusvõistluse läbiviimise kohta, kuna korraldaja ei suutnud tagada külastajate ja tee/tänavaaäärsetele ehitistele-rajatistele ohutust .

6) Millised on põhilised probleemid, millega olete kokkupuutunud?

Valdavalt seoses helitehnika kasutamisega kesklinnas ning ürituse korralduspaiga heakorrastamine.

7) Milliseid õigusakte tuleks muuta, et parandada avalike ürituste menetlemise korda?

Avalike ürituste korraldamine peaks igas omavalitsuse toimuma ühesuguste nõuete ja kriteeriumide järgi – millegagi ei ole põhjendatud, et taotleja peab täpselt ajama järke igas omavalitsuses kehtestatud nõuete tundmaõppimiseks ja täitmiseks. Vaja oleks üleriiklikku õigusakti, mida taotleja saaks järgida olenemata ürituse toimumise kohast

Avalike ürituste korraldamine

8) Millised on põhilised avalike ürituste korraldamisel esinevad probleemid?

Probleeme on avalikel üritustel tekkiva ülemäärase müraga. Samuti ei taha ürituse korraldajad pöörata tähelepanu heakorrale

9) Millised avalikul üritused on Teie territooriumil kõige probleemsemad? Nimetage ja põhjendage, miks?

Eriti probleemsed on noortele suunatud kontserdid, kuna sellega kaasneb alkoholi tarvitamine avalikul üritusel.

10) Mitu väärtegu registreeriti Teie territooriumil korraldatud avalikel üritustel 2006 aastal?

Avalike ürituste korraldamisega seotud väärtegusid ei ole registreeritud

11) Millised väärted on registreeritud avalikel ürituste toimumisega seonduvalt 2006. aastal?

Puuduvad andmed selle kohta

12) Kas ürituse korraldajate poolt rakendatavad turvameetmed on piisavad ning milliseid turvameetmeid tuleks Teie arvates veel lisada avalike ürituste korraldamisel?

Turvameetmed on tänu politsei poolt esitatavatele nõudmistele piisavad

13) Kas hetkel kehtiv seadusandlik baas ,mis reguleerib avalike ürituste ja avalike koosolekute korraldamist on piisav ? Mida tuleks muuta?

Iga omavalitsus tõlgendab avaliku korra mõistet erinevalt ja on koostanud sellele tuginedes ka avaliku korra eeskirjad. Seetõttu on ka igas omavalitsuses erinevad nõuded avalike ürituse läbiviimiseks. Täpsemalt tuleks reguleerida, millal avalik üritus kasvab üle avalikuks koosolekuks. Kuidas toimida siis, kui taotlus oli avalikuks ürituseks, aga ürituse käik kujuneb koosolekuks. On ju siin piiri tõmbamine nende kahe vahele on üpris problemaatiline

14) Kas peate vajalikuks riikliku regulatsiooni kehtestamist avalike ürituste korraldamisel (sarnaselt avaliku koosoleku seadusega)?

Leian, et see on väga oluline

Avalike ürituste järelevalve

15) Kes Teie asutuses/üksuses teostab järelevalvet avalike ürituste korraldamise üle? Järelevalvet avalike ürituste korraldamise üle teostavad vallasekretär ja valla heakorra spetsialist.

16) Millised meetmed on kasutusele võetud avalikel üritustel esinenud rikkumiste lõpetamiseks/ennetamiseks?

Enamuses on need seotud heakorraga – korraldajale esitatakse nõudminepiisava arvu prügikonteinerite ja tualettide tagamiseks avalikul üritusel.

17) Milline on olnud avalike ürituste toimumise järgne tagasiside osalejatelt, korraldajatelt, avalikkuselt seoses müra, korrarikkumiste, alkoholitarbimise jne. probleemidega?

Valdavalt seoses müraga vanematelt inimestelt. Paraku ei suuda see kontingent mõista, et linnas elamisega kaasnevad paratamatult ka sellised asjad. Ja muidugi noorte alkoholi tarbimine.

18) Milliseid meetmeid peate vajalikuks, tagamaks avalike ürituste keskkonnakahjustuste vältimist/vähendamist?

Linnas toimuvad üritused ei kahjusta meil keskkonda.

19) Milliseid õigusakte peate vajalikuks muuta parandamiseks avalike ürituse korraldamise järelevalvet?

Selleks tuleb avalike ürituste korraldamine reguleerida seadusega, kus on näidatud ka järelevalvet teostavad isikud ja nende õigused.

Lisa 24. Intervjuu Rakvere linnasekretär Marika Nuija

Avalike ürituste lubade menetlemine

1) Millised on Teie asutuse/üksuse ülesanded seoses avalike ürituste lubade menetlemisega?

Rakvere linnavalitsus vaatab läbi esitatud avaliku ürituse loa taotluse ning teeb otsuse nõusoleku andmise või sellest keeldumise kohta.

2) Millised dokumendid on aluseks avaliku ürituse loa menetlemisel Teie asutuses/üksuses?

Avaliku ürituse loa menetlemise aluseks on haldusmenetluse seadus, Rakvere linna avaliku korra eeskiri ja Rakvere linna heakorra eeskiri..

3) Millised nõuded peavad olema täidetud kooskõlastuse saamiseks ning millistest kriteeriumitest lähtute loa andmisel?

Vasatavalt Rakvere linnavalitsuse poolt kehtestatud avaliku korra eeskirjale tuleb ürituse korraldajal saada kooskõlastus Rakvere politseiosakonnalt. Ilma politsei kooskõlastuseta avaliku ürituse luba ei väljastata. Samuti tuleb esitada koos taotlusega turvaplaan ja liikluse korraldamise skeem

4). Mitmele avalikule üritusele olete väljastanud load/kooskõlastused 2006 aastal ?

2006.a on antud luba 48-le avalikule üritusele.

5) Kui palju on olnud avaliku ürituse loa andmisest keeldumisi/kooskõlastamata jätmisi 2006.a?

Eraldi arvestus puudub. Rakvere linnavalitsus jätab ürituse kooskõlastamata järgmistel juhtudel:

- kui avaliku ürituse korraldamise loa taotlus ei vasta esitatud nõuetele või ei ole esitatud õigeaegselt;
- kui samal ajal ja samas kohas või liikumismarsruudil on varem lubatud mõne teise avaliku ürituse või koosoleku korraldamine;
- kui avalik üritus on loa taotluses märgitud ajal ja kohas oma sisult mittesobilik;
- kui avaliku ürituse korraldamise loa taotluses toodud avaliku ürituse läbiviimine ei ole lubatud Eesti Vabariigi või Rakvere linna õigusaktidest tulenevalt;
- kui korraldaja ei ole nõus täitma avaliku ürituse korraldamise loa taotluse kooskõlastanud ametkondade seatud tingimusi ja ettekirjutusi.

6) Millised on põhilised probleemid, millega olete kokku puutunud?

Põhilised probleemid on tekkinud ürituse toimumise kohtadega ja ajaga, kuna ürituse toimumine võib kahjustada elanike huve ning ümbritsevat keskkonda .

7) Milliseid õigusakte tuleks muuta, et parandada avalike ürituste menetlemise korda?

Riik peaks reguleerima avalike ürituse korraldamist seadusega, mis ühtlustaks nõuded kohalikes omavalitsustes avalike ürituste korraldamisel.

Avalike ürituste korraldamine

8) Millised on põhilised avalike ürituste korraldamisel esinevad probleemid ?

Põhiprobleemideks on korraldaja poolt l suhtumine turvalisuse küsimustesse, heakorra probleemid, müranormidest mitte kinnipidamine ning ümbruskonna rahu rikkumine.

9) Millised avalikul üritused on Teie territooriumil kõige probleemsemad? Nimetage ja põhjendage, miks ?

Linnavalitsuse poole on sageli pöördutud seoses avalike ürituste müraga tiheasustusega piirkondades. Seetõttu on püütud leida ürituste toimumiseks kohti, kus üritus häiriks võimalikult vähe ümbruskonna elanikke

10) Mitu väärtegu registreeriti Teie territooriumil korraldatud avalikel üritustel 2006 aastal?

Linnavalitsuse poolt ei ole menetletud ühtegi väärtegu, kuna puudub heakorra spetsialisti ametikoht.

11) Millised väärted on registreeritud avalikel ürituste toimumisega seonduvalt 2006. aastal?

Ei ole registreeritud, see on politsei pädevus..

12) Kas ürituse korraldajate poolt rakendatavad turvameetmed on piisavad ning milliseid turvameetmeid tuleks Teie arvates veel lisada avalike ürituste korraldamisel?

Ürituse korraldaja peab tagama, et alaealistele suunatud üritused lõpevad 1 tund enne keeluaja algust.

13) Milliseid õigusakte tuleks Teie arvates muuta parandamiseks avalike ürituste korraldamist?

Arvan, et Korrakaitseaduse vastuvõtmisega sätestatakse ka avalike ürituste korraldamisega seostud nõuded.

14) Kas peate vajalikuks riikliku regulatsiooni kehtestamist avalike ürituste korraldamisel (sarnaselt avaliku koosoleku seadusega)?

Avaliku ürituse korraldamise reguleerimine seadusega ühtlutsaks nõuded kohalike omavalitsute eeskirjades, mis puudutavad avalike ürituste korraldamist

Avalike ürituste järelevalve

15) Kes Teie asutuses/üksuses teostab järelevalvet avalike ürituste korraldamise üle?

Järelevalvet teostab kohaliku omavalitsuse poolt ei teostata, see on territoriaalse politseiüksuse ülesanne

16) Millised meetmed on kasutusele võetud avalikel üritustel esinenud rikkumiste lõpetamiseks/ennetamiseks?

Kohaliku omavalitsuse roll selles osas on preventiivne. Kehtestatud eeskirjadega sätestatakse ürituse korraldaja kohstused.

17) Milline on olnud avalike ürituste toimumise järgne tagasiside osalejatelt, korraldajatelt, avalikkuselt seoses müra, korrarikkumiste, alkoholitarbimise jne. probleemidega?

Tagasiside ürituste kohta laekub linnavalitsusele ja on seotud müraprobleemidega. Muudes küsimustes on pöördutud politsei poole

18) Milliseid meetmeid peate vajalikuks, tagamaks avalike ürituste keskkonnakahjustuste vältimist/vähendamist?

Avaliku ürituse korraldaja peab järgima kehtivat avaliku korra eeskirja ning vältima keskkonna kahjustusi. Keskkonna kahjustuste tekkimisel tuleb need likvideerida ürituse korraldajal oma kuludega..

19) Milliseid õigusakte peate vajalikuks muuta parandamiseks avalike ürituse korraldamise järelevalvet?

Arvan, et seni kehtivad õiguaktid on piisavad.

20) Milline on Lõuna politseiprefektuuri koostöö kohalike omavalitsustega turvalisuse tagamiseks avalikel üritustel ja avalikel koosolekutel ?

Koostöö politseiga piirneb avalike ürituste ja avalike koosolekute lubade kooskõlastamises. Muus osas koostöö puudub

Lisa 25. Intervjuu Pärnu Linnavalitsuse spetsialist Tair Anton

Avalike ürituste lubade menetlemine

1) Millised on Teie asutuse/üksuse ülesanded seoses avalike ürituste lubade menetlemisega?

Pärnu linnavalitsus võtab vastu avaliku ürituse korraldamise taotluse dokumendid ning valmistab need ette komisjonis aruteluks.

2) Millised dokumendid on aluseks avaliku ürituse loa menetlemisel Teie asutuses/üksuses?

Koos avaliku ürituse loa taotlusega tuleb esitada ürituse asukoha skeem, ürituse kirjeldus ja ajakava, kinnistu omaniku nõusolek, heakorra tegevuskava (lepingud koristusfirmaga, tualettide kasutusvõimalus), liikluse korraldamise skeem, turvalisuse tagamise kava, maksuameti tõend võlgnevuste puudumise kohta.

6) Millised nõuded peavad olema täidetud kooskõlastuse saamiseks ning millistest kriteeriumitest lähtute loa andmisel?

Avalike ürituste lubade väljastamise komisjon lähtub loa andmisel eelkõige Avalike ürituste lubade väljastamise korrast. Iga üritust käsitletakse kui eraldi juhtumit.

7) Mitmele avalikule üritusele olete väljastanud load/kooskõlastused 2006 aastal ?

2006.a on antud luba 198-le avalikule üritusele.

8) Kui palju on olnud avaliku ürituse loa andmisest keeldumisi/kooskõlastamata jätmisi 2006.a?

Avalike ürituste lubade väljastamise komisjon püüab alati leida korraldajaga kompromissi, sest eesmärk ei ole keelamine. 2006.a jäeti komisjoni poolt rahuldamata 3 taotlust. .

9) Millised on põhilised probleemid, millega olete kokkupuutunud?

Põhilised probleemid on korraldajate ükskõiksus loa taotlemisel. Taotlused esitatakse liiga hilja, mis toob kaasa segadust ja pingeid .

10) Milliseid õigusakte tuleks muuta, et parandada avalike ürituste menetlemise korda?

Kohalikul omavalitsusel tuleb täiendada avaliku ürituste korraldamise eeskirju seoses Munitsipaalpolitsei loomisega. Munitsipaalpolitsei kaasamine annab omavalitsusele suuremad võimalused avaliku korra tagamiseks sh ka avalikel üritustel.

Avalike ürituste korraldamine

11) Millised on põhilised avalike ürituste korraldamisel esinevad probleemid ?

Põhiprobleemideks on korraldaja poolt müranormidest mitte kinnipidamine, liikluse ja parkimisega seotud probleemid..

12) Millised avalikul üritused on Teie territooriumil kõige probleemsemad? Nimetage ja põhjendage, miks ?

Kõige probleemsemad on Kesklinnas ja suvel rannas toimuvad avalikud üritused, mida korraldavad Pärnus esmakorraldajad, kes ei arvesta kohalike oludega.

13) Mitu väärtegu registreeriti Teie territooriumil korraldatud avalikel üritustel 2006 aastal?

Munitsipaalpolitsei on alustanud 2 avaliku ürituse korraldaja suhtes väärteomenetlust.

14) Millised väärteod on registreeritud avalikel ürituste toimumisega seonduvalt 2006. aastal?

Põhiliselt on olnud probleemid üritusejärgselt territooriumi mittekoristamisega, samuti ürituste müraga seoses.

15) Kas ürituse korraldajate poolt rakendatavad turvameetmed on piisavad ning milliseid turvameetmeid tuleks Teie arvates veel lisada avalike ürituste korraldamisel?

Kuna korrakaitse komisjonil on pikaajaline töökogemus, siis osatakse esitada ka erinevatele üritustele omapoolsed nõudmised turvalisuse tagamiseks. Kuna komisjon teeb tööd efektiivselt, siis ei ole viimasel ajal ka turvalisuse probleeme avalikel üritustel esinenud.

16) Milliseid õigusakte tuleks Teie arvates muuta parandamiseks avalike ürituse korraldamist?

Arvan, et tuleks uuesti üle vaadata müra normid, kuna muusikaüritustega seoses on tekkinud sellega palju probleeme.

17) Kas peate vajalikuks riikliku regulatsiooni kehtestamist avalike ürituste korraldamisel (sarnaselt avaliku koosoleku seadusega)?

Avaliku ürituse korraldamine on lokaalne teema, millega puutuvad kokku mõned suuremad kohad Eestis ning mõned vallad üldse mitte. Seega on vajalik reguleerida avalike ürituste korraldamine seadusega, et oleks tagatud ühtne regulatsioon, kuna iga omavalitsus käsitleb asja erinevalt

Avalike ürituste järelvalve

18) Kes Teie asutuses/üksuses teostab järelvalvet avalike ürituste korraldamise üle?

Järelevalvet teostab Munitsipaalpolitsei ja oma valdkonda kureerival linna spetsialistil (kultuur, kaubandus heakord jne)

16) Millised meetmed on kasutusele võetud avalikel üritustel esinenud rikkumiste lõpetamiseks/ennetamiseks?

Ürituste kasutamiseks vajalik linna maa või rajatis antakse kasutada ainult lepingu alusel. Samuti oleme nõudnud garantiikirjasid koristamise, turvalisuse tagamise jne kohta, on rakendatud kautsjoni maksmise süsteemi.

17) Milline on olnud avalike ürituste toimumise järgne tagasiside osalejatelt, korraldajatelt, avalikkuselt seoses müra, korrarikkumiste, alkoholitarbimise jne. Probleemidega?

Tagasiside ürituste kohta liigub väga kiiresti nii ajakirjanduselt, kogukonnalt, samuti ka komisjoni liikmetelt. Oleme sisseviinud nn "musta nimekirja" korraldajatest, kellega on pidevalt probleeme. Sellistele korraldajatele oleme keeldunud loa väljastamisest.

18) Milliseid meetmeid peate vajalikuks, tagamaks avalike ürituste keskkonnakahjustuste vältimist/vähendamist?

Kasutatakse preventiivseid meetmeid (tagatisraha, lepingud jne).

19) Milliseid õigusakte peate vajalikuks muuta parandamaks avalike ürituse korraldamise järelvalvet?

Tuleb maksimaalselt tööle rakendada Munitsipaalpolitsei, kes tagab avaliku korra eeskirjadest kinnipidamise.

20) Milline on Pärnu linnavalitsuse koostöö Lääne politseiprefektuuriga avaliku korra ja turvalisuse tagamiseks avalikel üritustel ja avalikel koosolekutel ?

Koostöö on hea. Parim näide on sellest korrakaitsekomisjoni töö, mis aitab varakult ennetada võimalikke probleeme avalikel üritustel.

Lisa 26. Intervjuu Tallinna linnavalitsuse nõunik Urmas Ait

Avalike ürituste lubade menetlemine

1) Millised on Teie asutuse/üksuse ülesanded seoses avalike ürituste lubade menetlemisega?

Eelkõige kontrollida, kas avaliku ürituse korraldamine vastab Tallinna linna avaliku korra eeskirjadele, registreerida ja anda luba avaliku ürituse toimumiseks. Avalike koosolekute toimumiseks annab loa politsei, meie ainult registreerime ning edastame teatise. Meie roll on aidata omapoolse tegevusega kaasa avaliku ürituse toimumisele.

2) Millised dokumendid on aluseks avaliku ürituse loa menetlemisel Teie asutuses/üksuses?

Selleks tuleb esitada vormikohane taotlus, mille näidised on Tallinna linna koduleheküljel.

3) Millised nõuded peavad olema täidetud kooskõlastuse saamiseks ning millistest kriteeriumitest lähtute loa andmisel?

Lisaks avalik ürituse taotlusele tuleb esitada kooskõlastused erinevate linnaametite, keskkonnateenistuse ja politseiga. Samuti tuleb esitada ürituse turvaplaan. Ilma politsei kooskõlastuseta linn ei anna luba avaliku ürituse toimumiseks.

4) Mitmele avalikule üritusele olete väljastanud load/kooskõlastused 2006 aastal?

Esitati 716 avaliku ürituse taotlust ja luba ning esitati 355 avaliku koosoleku registreerimise taotlust.

5) Kui palju on olnud avaliku ürituse loa andmisest keeldumisi/kooskõlastamata jätmisi 2006.a? Kui palju avalike ürituse lube kooskõlastati tingimuslikult?

Keeldutud on 1 avaliku ürituse taotluse registreerimisest, kuna dokumendid ei vastanud nõuetele.

6) Millised on põhilised probleemid, millega olete kokkupuutunud?

Esineb probleeme seoses helitehnika kasutamisega ning ürituse korralduspaiga heakorrastamisega. Samuti on probleeme nädalavahetusel toimuvate üritustega, kus rikutakse ketestatud nõudeid. Politsei saab küll sellise ürituse lõpetada, kuid ei saa tühistada seda luba. Tallinna linnal ei ole võimalik koheselt reageerida.

7) Milliseid õigusakte tuleks muuta, et parandada avalike ürituste menetlemise korda?

Avalike ürituste korraldamise nõuded on kohalike omavalitsuste lõikes liiga erinevad. Mõnedes omavalitsustes on selles osas konkreetsed nõudmised, mõnes teises on see halvemini reguleeritud. Seega oleks vaja avaliku korra tagamise huvides reguleerida seadusega avalike ürituste korraldamine.

Avalike ürituste korraldamine

8) Millised avalikul üritused on Teie territooriumil kõige probleemsemad? Nimetage ja põhjendage, miks?

Eriti probleemsed on Lauluväljakul toimuv Sun Dance Music Festival, kuna seal on pidevalt probleeme avaliku korra tagamisega. Samuti Õllesummer, kus toimub avalikus kohas alkoholi müük. Turvalisuse poolelt on probleeme Tallinna Raekojas toimuvate üritustega, kuna väikesel territooriumil on suur rahvahulk ja operatiivteenistuste liikumine on raskendatud.

9) Mitu väärtegu registreeriti Teie territooriumil korraldatud avalikel üritustel 2006 aastal?

Puuduvad andmed selle kohta

10) Millised väärted on registreeritud avalikel ürituste toimumisega seondult 2006. aastal?

Puuduvad andmed selle kohta

11) Kas ürituse korraldajate poolt rakendatavad turvameetmed on piisavad ning milliseid turvameetmeid tuleks Teie arvates veel lisada avalike ürituste korraldamisel?

Kuna statistikat selles osas ei ole, siis on raske otsustada turvameetmete efektiivsuse üle.

Avalike ürituste järelevalve

12) Kes Teie asutuses/üksuses teostab järelevalvet avalike ürituste korraldamise üle?

Järelevalvet avalikel üritustel teostavad politsei ning heakorra osas munitsipaalpolitsei, keskkonnateenistus

13) Millised meetmed on kasutusele võetud avalikel üritustel esinenud rikkumiste lõpetamiseks/ennetamiseks?

Vasatavalt Tallinna avaliku korra eeskirja § 28 on ürituse korraldaja kohustatud 8 tunni jooksul koristama tekiinud prahi ning likvideerima kahjustused. Linnaametnikud kontrollivad, kas ürituse korraldaja on taganud heakorra (piisava arvu prügikastide olemasolu, käimlad jne)

14) Milline on olnud avalike ürituste toimumise järgne tagasiside osalejatelt, korraldajatelt, avalikkuselt seoses müra, korrarikkumiste, alkoholitarbimise jne. probleemidega?

Probleeme on müraga avalikel üritustel ja alkoholi tarbimisega. Üldjuhul lahendab sellised probleemid politsei

15) Milliseid meetmeid peate vajalikuks, tagamaks avalike ürituste keskkonnakahjustuste vältimist/vähendamist?

Ürituse korraldaja vastutab täielikult keskkonnakahjustuste tekimise eest ja on kohustatud need ise likvideerima.

16) Milliseid õigusakte peate vajalikuks muuta parandamiseks avalike ürituse korraldamise järelevalvet?

Selleks tuleb avalike ürituste korraldamine reguleerida seadusega, kus on näidatud ürituse korraldaja vastutus

17) Milline on Teie koostöö Põhja Politseiprefektuuriga?

Meie koostöö on väga hea. Tegemist on hea taatega Tallinna linna ja politsei koostöö näol. Süsteem töötab väga hästi ning see omab preventiivset mõju. Tallinna linn on koostöös politseiga väljatöötanud avaliku korra eeskirjad, milles on ka avalike ürituste korraldamisel sisseviidud turvaplaani nõue. Kuna Tallinna linnal on suur kogemus avaliku korra tagamise meetodika ja nõuete väljatöötamisel, siis on valitud ta koostöökodades Eesti Linnade Liidu esindajaks.

Linn teeb politseiga koostööd veel järgmistes valdkondades:

- Suurürituste korral kutsutakse kokku koostöökoda, milles osalevad politsei esindaja, kohaliku omavalitsuse esindaja ja ürituse korraldaja
- Linn toetab rahaliselt suuremaid avalike üritusi (nt Elioni Emadepäeva kontsert jne)
- Teeb koostööd preventiivsete ja liiklusohutuslaste ürituste läbiviimisel. (nt laste suveüritus “Et suvi ei läheks luhta”)

